

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్ కార్యకలాపాలు

ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE COUNCIL DEBATES

అధికార నివేదిక

OFFICIAL REPORT

మంగళవారం, మార్చి 28, 2017,

ఇరవై ఎనిమిదవ సమావేశం, సంపుటం-3, నంబరు-2,

దుర్ముఖి నామ సం.ఘాల్గుణ బ.15

TUESDAY, THE 28TH DAY OF MARCH, 2017,
TWENTY EIGHTH SESSION, VOLUME - 3, NO.2
7TH, CHAITRA 1938 S.E.

* * * * *

శాసన పరిషత్తు సచివాలయము,

వెలగపూడి,

అమరావతి - 522503.

LEGISLATURE SECRETARIAT,
VELAGAPUDI,
AMARAVATHI - 522503.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్తు

ప్రధాన అధికారులు

చైర్మన్	ః	డా. ఎ. చక్రపాణి
డెప్యూటీ చైర్మన్	ః	శ్రీ వెంకట సతీష్ కుమార్ రెడ్డి సింగారెడ్డి
ఉపాధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	ః	శ్రీమతి పమిడి శమంతకమణి శ్రీ వాకాటి నారాయణ రెడ్డి శ్రీ బొడ్డు నాగేశ్వర రావు శ్రీ మెట్టు గోవిందరెడ్డి
కార్యదర్శి (ఇన్‌ఛార్జ్)	ః	శ్రీ కె. సత్యనారాయణరావు
ఉప కార్యదర్శులు	ః	శ్రీ పి. బాలకృష్ణమాచార్యులు శ్రీ ఎమ్. విజయరాజు
సహాయ కార్యదర్శులు	ః	శ్రీ పి.వి. సుబ్బారెడ్డి శ్రీ కె. రాజ్ కుమార్ శ్రీమతి ఆర్. వనితారాణి శ్రీ పి. నరసింహ శ్రీ బి. కమలాకర్ డా. వై. కామేశ్వరి శ్రీ ఇ. సంజీవరావు శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు శ్రీ డి. జగన్మోహన్ రావు శ్రీ బి. ప్రభాకర్ రావు
చీఫ్ రిపోర్టర్	ః	శ్రీ ఆర్. శ్రీనివాసరావు

* * * * *

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపములు

మంగళవారం, మార్చి 28, 2017.

అధికార నివేదిక

విషయ సూచిక

- (1) ప్రశ్నోత్తరాలు
- (2) సభా కార్యక్రమం - ప్రత్యేక ప్రస్తావనలు
- (3) సభా కార్యక్రమం - ప్రకటన
- (4) అల్పసంఖ్యక వర్గాల సంక్షేమంపై చర్చ - మంత్రివర్మల ప్రత్యుత్తరం
- (5) సభా కార్యక్రమం - ప్రకటన
- (6) సభా కార్యక్రమం - ప్రభుత్వ బిల్లులు

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్

మంగళవారం, 28వ తేది, మార్చి, 2017

(సభ ఉదయం 10.00 గంటలకు సమావేశమైనది)

(గౌరవ చైర్మన్ అధ్యక్ష స్థానం వహించారు)

శ్రీ ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వర్లు (స్థానిక సంస్థలు - గుంటూరు): అధ్యక్షా, రేపు ఎక్కువమంది శాసనపరిషత్ సభ్యులు పదవీవిరమణ పొందుతున్నారు. వారు శాసనపరిషత్తు ద్వారా సమాజానికి సేవ చేశారు కాబట్టి వారి సేవలు రికార్డులోకి వెళ్లే విధంగా నేడు మెన్బర్స్ చేస్తూ, అధ్యక్షుల వారి నుంచి ప్రశంసలను ప్రారంభిస్తే బాగుంటుంది సార్. ఆ తర్వాత గౌరవసభ్యులకు కూడా అవకాశమిస్తే రెండు మాటలు వారు కూడా చెబుతారు. గతంలో ఇటువంటి దృష్టాంతాలు లేకపోయినా ఇదొక మంచి ఆనవాయితీగా ఉంటుంది. సభ నుంచి పదవీవిరమణ పొందే సభ్యులు కొన్ని మాటలు చెప్పుకోవడానికి అవకాశముంటుంది. We place on record the good services rendered by them.

SRI C.RAMACHANDRAIAH (Assembly Constituency) : Experiences gained in the August House can be shared with the new Members also, it will go on record and it will be in the Library. The new members can study and they can enrich themselves with the practice of the House. రాజ్యసభలో కూడా రెండు సంవత్సరాలకు ఒకసారి పదవీవిరమణ పొందిన సభ్యులకు వీడ్కోలు చెప్పడం, ఫోటోలు తీయడం లాంటివి సహజంగానే ఉంటాయి. సభ్యులు వారి అభిప్రాయాలను కూడా చెబుతారు. నాకు తెలిసి దానిపై ఎటువంటి అభ్యంతరం కూడా ఉండదు. It is a good precedent.

మిస్టర్ చైర్మన్ : రామచంద్రయ్య గారూ, మామూలుగా అయితే మీకు తెలుసు. మీరు గతంలో ప్రభుత్వంలో కూడా పనిచేశారు. పదవీవిరమణ పొందే సభ్యులకు పూలగుత్తి ఇవ్వడం, గ్రూప్ ఫోటోలు తీసుకుని, ఆ ఫోటోలను వారికివ్వడం చేస్తాము. అదే నిన్న నేను అనౌన్స్ చేశాను.

SRI C.RAMACHANDRAIAH: It is not irrevocable. You can revoke it. Our demand is not unreasonable. It is a justified demand. సార్, ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించినంత మాత్రాన మేము దుర్మార్గులం కాదు.

మిస్టర్ చైర్మన్ : అలా అని ఎవరన్నారు? మీరు లేనిది చెబుతున్నారు. ఆ విధంగా ఎవరూ అనలేదు. రేపు పదవీవిరమణ చేసే సభ్యుల కోసం శుభాకాంక్షలను తెలపడానికి నేను చిన్న మెస్సేజ్ను తయారుచేసుకుని వచ్చాను. “ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనమండలి సభ్యులుగా సుదీర్ఘకాలం సేవలందించిన మీ అందరితో పాటు, మే 1వ తారీఖున పదవీవిరమణ చేయబోతున్న మరికొంతమంది గౌరవసభ్యులకు కూడా ప్రత్యేక అభినందనలు, ప్రశంసాపూర్వక కృతజ్ఞతలను తెలియజేయుచున్నాను. ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనమండలిలో వారు చేసిన చర్చలు, ప్రసంగాలు చట్టసభల ఔన్నత్యాన్ని పెంచాయని ఎందరో మహానుభావులు, మన పెద్దలు సభను కొనియాడారు. పత్రికలు కూడా ప్రశంసించాయి. ఆదర్శవంతమైన

ఆలోచనలతో, ఆచరణయోగ్యమైన సలహాలు, సూచనలతో గౌరవసభ్యులు చేసిన ఉత్తమ ప్రసంగాలు శాసనమండలి చరిత్రలో చిరకాలం నిలిచిపోతాయని నేను భావిస్తున్నాను. అందరికీ శుభాకాంక్షలు. ప్రత్యేకించి పదవీవిరమణ చేయబోతున్న సభ్యులందరికీ నా శుభాకాంక్షలను సభ తరపున ఏకక్రీవంగా నేను తెలియజేస్తున్నాను.

(సభలో హర్షధ్వనాలు)

డా.కామినేని శ్రీనివాస్: అధ్యక్షా, ఇది ఒక మంచి సంప్రదాయం. సభ్యులు పదవీవిరమణ చేస్తున్నప్పుడు వారికి కూడా మాట్లాడేందుకు ఒక అవకాశం ఇస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ సోము వీరాజు (శాసనసభ నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు ఈ సభలో అనేక చక్కటి అంశాలను ప్రస్తావించారు. మీరు తొలిసారి దీనిని ప్రవేశపెడితే ఇదొక మంచి విధానంగా అవుతుందేమో ఆలోచించండి సార్.

డా. కామినేని శ్రీనివాస్: అధ్యక్షా, ఈ సభలోని సభ్యులంతా ఏదో ఒకనాడు ఈ ప్రాసెస్‌ను దాటుకుని వెళ్ళాల్సిందే. అందువల్ల ఒకసారి ఈ సభలో ఈ సంప్రదాయం ప్రారంభిస్తే, మనందరికీ కూడా అది మనసుల్లో గుర్తుంటుంది. మీరు అనుకుంటే చేయగలరు.

శ్రీ గాదె శ్రీనివాసులునాయుడు(ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం - శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్నం): అధ్యక్షా, మీకు అన్నీ తెలుసు కాబట్టి మీరు నడిపించండి సార్.

శ్రీ కంటేటి సత్యనారాయణ రాజు (నామినేటెడ్): అధ్యక్షా, మీరు ఎప్పుడూ అధ్యక్షస్థానంలోనే కూర్చున్నారు కాబట్టి మీకు అన్నీ తెలుసు. దీనిని ఒక ప్రీసిడెంట్‌గా చేసి డిక్లెర్ చేయండి, ఫర్వాలేదు.

డా.పల్లె రఘునాథరెడ్డి: అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు ఆరు సంవత్సరాలపాటు ఈసభలో చాలా సమర్థవంతంగా, జవాబుదారీగా, కమిట్‌మెంట్‌తో పనిచేశారు కాబట్టి వారికి కూడా మాట్లాడే అవకాశం కల్పిస్తే, ఇది ఒక మంచి ప్రీసిడెంట్‌గా అవుతుంది. అది మీ హయాంలో చేస్తే చాలా బాగుంటుందని నేను కోరుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ చైర్మన్: రామచంద్రయ్య గారూ, ఇప్పుడే చేద్దామని అంటారా?

SRI C.RAMACHANDRAIAH: Too much of support from the Treasury Benches because, our demand is right.

మిస్టర్ చైర్మన్: ఇది డిమాండు కాదు, ఒక సూచన.

శ్రీ సి.రామచంద్రయ్య: సార్, అవును అది ఒక సూచన. The issue is right.

మిస్టర్ చైర్మన్: పుల్లారావు గారూ, ఇప్పుడు చేద్దామంటారా లేక క్వశ్చన్ అవర్ అయిన తర్వాత చేద్దామని అంటారా?

శ్రీ ప్రత్తిపాటి పుల్లారావు: సార్, క్వశ్చన్ అవర్ తర్వాత బాగుంటుందని అందరూ అంటున్నారు.

మిస్టర్ చైర్మన్: ఈరోజు ప్రభుత్వ అజెండా ఉంది, బిల్లులు కూడా ఉన్నాయి. ఇంకా మీటింగు కూడా ఉన్నది. రామచంద్రయ్య గారూ, మీరేదో కొత్త ప్రీసిడెంట్ అని అన్నారు, సంతోషం. కానీ, కొంతమంది అనర్గళంగా మాట్లాడే సభ్యులున్నారు.

ఉ. 10.10

శ్రీ సి.రామచంద్రయ్య: లంచ్ తరువాత కూడా సభ నడుపుకుందాము సార్.

మిస్టర్ చైర్మన్: శుభశూచకంగా వాళ్ళు ఏదో రెండుమాటలు చెప్పి చాలు. వాళ్ళ సూచనలు తీసుకుందాము. ఒక నాలుగైదు నిమిషాలు ఒక్కొక్కరూ మాట్లాడితే సరిపోతుంది. అది కూడా పదవీవిరమణ చేస్తున్నవారే మాట్లాడతారు.

Now question hour.

1. ప్రశ్నోత్తరాలు:

రోడ్ల మంజూరు

ప్రశ్న నెం. 9480 (111)

శ్రీ గుండుమల తిప్పేస్వామి, ఎం.ఎల్.సి., (శాసనసభ నియోజకవర్గం)

గౌరవనీయులైన రవాణా, రోడ్లు, భవనాల శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

- (అ) రాష్ట్రంలో కిలోమీటర్లలో మంజూరుచేసిన రోడ్ల సంఖ్య ఎంత?
- (ఆ) మంజూరు చేసిన నిధుల వివరాలు ఏమిటి?

గౌరవనీయులైన రవాణా, రోడ్లు మరియు భవనాల శాఖ మంత్రివర్యులు (శ్రీ శిద్ధా రాఘవరావు):

- (అ) 2016-17 ఆర్థిక సంవత్సరానికి గాను రాష్ట్రంలో 7695.77 కిలోమీటర్ల పొడవుకు వర్తింపు చేస్తూ, 1215 రహదారులను మంజూరు చేయడమైనది.
- (ఆ) రూ.6439.02 కోట్లను మంజూరు చేయడమైనది.

శ్రీ శిద్ధా రాఘవరావు: రాష్ట్రంలోని వివిధ రకములైన రహదారులకు స్కీములవారీగా మంజూరైన పనుల సంఖ్య, విస్తీర్ణం మరియు నగదు మొత్తం 2016-17 సంవత్సరానికి ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి.

2769.06కిలోమీటర్ల స్ట్రెయిట్ రోడ్స్కు సంబంధించిన 429 పనుల కొరకు రూ.1524.36కోట్లు, 1161.44కిలోమీటర్ల రూరల్ రోడ్స్కు సంబంధించి 285 పనుల కొరకు రూ.722.18కోట్లు, 2638కిలోమీటర్ల కో-ఆర్డినేట్ ప్లాన్ స్టేట్ హైవేస్కు సంబంధించిన 427 పనులకొరకు రూ.1210కోట్లు, 1186.06కిలోమీటర్ల జాతీయ రహదార్లకొరకు 74 పనుల కొరకు రూ.2982కోట్లు, మొత్తం కలిపి సుమారు రూ.6439కోట్లు మంజూరు చేయడమైనది.

శ్రీ గుండుమల తిప్పేస్వామి: అధ్యక్షా, మొదటగా మంత్రిగారికి ధన్యవాదాలు. ఈమధ్యకాలంలో అనంతపూర్ జిల్లాలోని నాలుగైదు జాతీయ రహదార్లను అభివృద్ధి చేయాలని నిర్ణయించినా అవి ఆశించినంత స్థాయిలో అభివృద్ధి చెందడంలేదు. వాటిని ఎప్పటిలోగా మంజూరు చేసి అభివృద్ధి చేస్తారో తెలియజేయమని మీద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా పంచాయతీరాజ్ నుంచి ఆర్ అండ్ బికి రహదార్లు తీసుకున్నారు. అవి చాలా అధ్వాన్నంగా ఉన్నాయి. మరి ముఖ్యంగా మడకశిర నియోజకవర్గంలో పంచాయతీరాజ్ నుంచి ఆర్ అండ్ బి తీసుకున్న రహదార్లను అభివృద్ధి చేయాల్సిందిగా మీద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సోమిరెడ్డి చంద్రమోహన్ రెడ్డి (నామినేటెడ్): అధ్యక్షా, ఇటీవలికాలంలో పంచాయతీశాఖ పరిధిలోని రహదార్లు ఏవి ఉంటే వాటిని తీసుకుని అభివృద్ధి చేస్తామని ప్రభుత్వమే ప్రతిపాదనలు తెప్పించుకుంది. వాటిలో ఎన్ని కిలోమీటర్ల రహదార్లకు పంచాయతీరాజ్ శాఖ నుంచి ప్రతిపాదనలు వచ్చాయి. మీరు ఎన్నింటిని ఆర్ అండ్ బికి తీసుకుంటున్నారు. సముద్ర తీరంలో ప్రధానంగా మనుబోలు మండలంలో అయిదారు వేల ఎకరాల ఆక్వా కల్చర్ ఉంది. అక్కడ 14 కిలోమీటర్ల రహదారికొరకు ప్రతిపాదించాము. ఆ ఫైలు ముఖ్యమంత్రిగారికి, తమరికి ఇచ్చాము. కటువుపల్లి నుండి ఇక్కవరం వరకు 14 కిలోమీటర్ల రహదారిని కూడా నిర్మించాల్సి ఉంది. అలాంటి రహదార్లను అభివృద్ధిచేసి ఆక్వా ఎగుమతులను ప్రోత్సహించి గ్రోత్ రేటు తీసుకోవాలని ముఖ్యమంత్రిగారు పదే పదే చెప్తున్నారు. అదేవిధంగా అటువంటి డొంకరోడ్లలో 6,000 ఎకరాలు సేద్యం జరుగుతోంది కాబట్టి ప్రాధాన్యతా క్రమంలో ఆ రహదార్లను అభివృద్ధి చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి పి.శమంతకమణి (శాసనసభ నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, నవనిర్మాణ రాజధానికి నూతనంగా నిర్మించే రహదార్లు All roads lead to Rome అనే విధంగా మన ముఖ్యమంత్రిగారు అనుమతించడం జరిగింది. అన్ని జిల్లాల నుంచి రాజధానికి వెళ్ళే రహదార్ల నిర్మాణానికి ఒక ప్రణాళిక అంటూ ఉంది. అదేవిధంగా పంచాయతీరాజ్ నుంచి కూడా ఆర్ అండ్ బికి తీసుకున్న రహదార్ల నిర్మాణానికి ప్రతిపాదనలు పంపించారు. నిధులున్నా మంత్రిగారి దయ తక్కువగా ఉంది. దయచేసి మంత్రిగారు ఆ పంచాయతీరాజ్ రహదార్లన్నింటినీ కూడా మంజూరుచేసి, ఆ రహదార్ల నుంచి ఆర్ అండ్ బికి, ఆర్ అండ్ బి రహదార్ల నుంచి రాజధానికి రహదార్ల నిర్మాణం జరపాల్సిందిగా కోరుతున్నాము.

మిస్టర్ చైర్మన్: ఆల్ రోడ్స్ లీడ్స్ టు రోమ్ అన్నారా? లేక అమరావతి అన్నారా? రోమ్ అనేది పాత కథ.

శ్రీ పి.జె.చంద్రశేఖరరావు (శాసనసభ నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, ఈ 1215 రహదార్ల పనులలో ఒంగోలునుంచి కొత్తపట్నం వరకూ నాలుగు వరుసల రహదార్ల విస్తరణ కార్యక్రమం కూడా ఉన్నదా? ఉంటే ఎప్పటిలోగా ఈ రహదార్లను పూర్తిచేస్తారు? ఎందుకంటే ఆ కొత్తపట్నం సముద్రతీరం వద్ద రహదారి విస్తరణ జరిగితే పర్యాటకంగా కూడా అభివృద్ధి చెందుతుంది. కాబట్టి మీరు చేపట్టిన రహదార్ల విస్తరణ పనులలో ఇదికూడా ఉంటే వెంటనే పూర్తిచేయగలరు. ఒకవేళ ఇందులో లేకపోతే దీంట్లో కలిపి అయినా పూర్తిచేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలి.

శ్రీ ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వర్లు: అధ్యక్షా, ఇటీవల దిగమర్రు నుండి ఒంగోలు 216 జాతీయ రహదారి డబ్లింగ్ పనులను మంజూరు చేశారు. అయితే బాపట్ల వంటి కొన్నిచోట్ల ఊరి బయటి నుంచి రహదారి డబ్లింగ్ పనులు చేస్తున్నారు. దానికంటే కూడా బాపట్ల నుంచి చీరాల ఇంజనీరింగ్ కళాశాల దగ్గరికే నేరుగా రెండు డ్రైయిన్స్ మీద కనుక వంతెనలు నిర్మిస్తే, చీరాల ఇంజనీరింగ్ కళాశాల నుండి వెదుళ్ళపల్లి, ఈపురుపాలెం వంటి గ్రామాల మధ్యలో కాకుండా పక్కనుండి వెళ్ళిపోతుంది. నేరుగా బాపట్ల దగ్గర డైవర్షన్ తీసుకున్న ప్రాంతంనుంచి చీరాల ఇంజనీరింగ్ కళాశాల వరకు నేరుగా రహదార్లు వేసే అంశాలను కూడా పరిశీలించగలరు.

శ్రీ వెంకట సతీష్ కుమార్ రెడ్డి సింగారెడ్డి (శాసనసభ నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, కడప నుండి పులివెందుల వరకు నాలుగు వరుసల రహదారిని ఒక పది, పన్నెండు సంవత్సరాల క్రితం వేశారు. ఆ రహదారిపై కొన్నిచోట్ల ఆక్రమణలవల్ల అక్కడక్కడ ఒక్క వరుస రహదారిగా మారిపోయింది. కొన్ని ఆక్రమణలు కోర్టులో పెండింగ్ లో ఉన్నాయి. ఇక్కడున్నటువంటి ఈఎన్ఎస్ఐ గతంలో అక్కడ పనిచేసినందున వారికి ఈ విషయంపై అవగాహన ఉంటుంది. పన్నెండు సంవత్సరాల నుంచి కోర్టులోని ఈ

సమస్యను పరిష్కరించలేదు. ఒక్క వరస రహదారిగా మారిన చోట ఎక్కువగా ప్రమాదాలు జరిగే అవకాశాలున్నాయి కాబట్టి వెంటనే సరిచేయాలని మీద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ మెట్టు గోవిందరెడ్డి (స్థానికసంస్థలు - అనంతపూర్): అధ్యక్షా, బెంగుళూరు నుంచి తిరుపతికి జాతీయ రహదారి ఉంది. కర్ణాటక బోర్డర్ వరకు బ్రహ్మాండమైన రహదారి ఉంది. అక్కడినుంచి చిత్తూరుకు 50కిలోమీటర్లే. ఆరు సంవత్సరాల నుంచి ప్రతీ సారి సభ్యులు అడుగుతున్నా అది జాతీయ రహదారి కావడంలేదు. అది చిన్న రహదారి కాబట్టి రద్దీ చాలా ఎక్కువగా ఉంటుంది. కాబట్టి ప్రతిరోజూ ప్రమాదాలు జరుగుతుంటాయి. కర్ణాటక బోర్డర్ వరకూ ఉన్న జాతీయ రహదారిని చిత్తూరు వరకు విస్తరించే కార్యక్రమాన్ని యుద్ధప్రాతిపదికన చేయమని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మూడు, నాలుగుసార్లు అడిగినా మీరు చేస్తామని చెప్తున్నారు కానీ చేయడంలేదు. ఇది ఏ దశలో ఉంది? ఎప్పటిలోగా పూర్తిచేస్తారో తెలియజేయాల్సిందిగా మీద్వారా కోరుతున్నాను.

ఉ. 10.20

శ్రీ శిద్దా రాఘవరావు: అధ్యక్షా, అనంతపురం జిల్లాకు సంబంధించి గౌరవ సభ్యులు శ్రీ గుండుమల తిప్పేస్వామి గారు అడిగినదానికి, పంచాయితీ రాజ్ నుండి కొన్ని ఆర్ అండ్ బికి కొన్ని రహదారులు కన్వర్షన్ చేయడం జరిగింది. మొన్న మార్చికి 7,511కిలోమీటర్లు హ్యాండోవర్ చేసుకోవడం జరిగింది. ఉన్న నిధులకు అనుగుణంగా అన్ని జిల్లాలలో ప్రాధాన్యతను బట్టి ముందుకు వెళుతున్నాము. ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా రోడ్లన్నీ త్వరగా పూర్తి చేయాలని చెబుతున్నారు. ఈ కొత్త బడ్జెట్లో పంచాయితీరాజ్ నుండి ఆర్ అండ్ బికి కన్వర్షన్ చేసిన రోడ్లన్నీ కూడా పూర్తి చేస్తాము. మడకశిరకు సంబంధించిన రోడ్లన్నీ కూడా పూర్తి చేస్తాము.

గౌరవ సభ్యులు శ్రీ సోమిరెడ్డి చంద్రమోహన్ రెడ్డి గారు అడిగిన ప్రశ్నకు పి.ఆర్ రోడ్లు ఆర్ అండ్ బి వాళ్లు తీసుకున్నారు, మణుగోలు మండలంలో ఆక్వా కల్చర్ కు చాలా ప్రాముఖ్యత ఉంది, ముందుగా ఆ రోడ్లు పూర్తి చేయాలని కోరారు, తప్పకుండా ప్రాధాన్యత ఇచ్చి ముందుకు వెళతాము.

అలాగే గౌరవ సభ్యురాలు శ్రీమతి పమిడి శమంతకమణిగారు పంచాయితీ రాజ్ రోడ్లు గురించి అడిగారు, తప్పకుండా అన్ని జిల్లాలలో ప్రాధాన్యత ప్రకారం చూసుకుని ముందుకు వెళ్లి, తప్పకుండా అన్ని పూర్తి చేస్తాము. అలాగే గౌరవ సభ్యులు పి.జె చంద్రశేఖర రావు గారు ఒంగోలు నుండి కొత్తపట్నం వరకూ రోడ్లు గురించి అడగడం జరిగింది, ఆ రోడ్లు షెడ్యూల్లో ఉంది, ఆ రోడ్డుకు టెండర్లు కూడా పిలువబోతున్నారు. ఆ పని కూడా క్లియర్ చేయబోతున్నాము.

అలాగే గౌరవసభ్యులు ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వర్లు గారు దిగమర్రు నుండి ఒంగోలు రోడ్డులో బాపట్లకు రింగ్ రోడ్లు గురించి అడిగారు, తప్పకుండా ఎన్ హెచ్ అధికారులతో మాట్లాడతాము, గౌరవ సభ్యులు కూడా అందుకు సంబంధించిన వివరాలు అందజేసినచో తప్పకుండా డిస్కస్ చేస్తాము. సంబంధిత కార్యాలయము ఆఫీస్ మచిలీపట్నంలో ఉంది. వారిని కూడా పిలిపించి మాట్లాడతాము.

గౌరవ సభ్యులు వెంకట సతీష్ కుమార్ రెడ్డి సింగారెడ్డి గారు పులివెందుల నుండి కడప ఫోర్లేన్లో అక్కడక్కడ ల్యాండ్ అక్విజిషన్ వలన కొంత ఆలస్యం అవుతోందని అన్నారు. ఆ అంశం మీద కూడా అధికారులతో మాట్లాడి, వెంటనే పూర్తిచేసే బాధ్యత తీసుకుంటాము. అలాగే గౌరవ సభ్యులు కర్ణాటక సరిహద్దు నుండి చిత్తూరుకు వచ్చే రోడ్డు మార్గం దాదాపు 50కిలోమీటర్లు బాగోలేదని అన్నారు, ఈ రోజే దానిగురించి చర్చించి దానిమీద ఒక నిర్ణయం తీసుకుని ముందుకు వెళతామని తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, పంచాయతీరాజ్ రోడ్లన్నీ కూడా రాబోయే రోజులలో ప్రయారిటీ తీసుకుని దశల వారీగా పూర్తి చేస్తామని ఈ సభకు హామీ ఇస్తున్నాను.

శ్రీ గుండుమల తిప్పేస్వామి: అధ్యక్షా, నేషనల్ హైవేల నిర్మాణం నిర్వహణను రాష్ట్రాల నుండి నుండి నేషనల్ హైవే అథారిటీకి ఈ మధ్యనే తీసుకున్నారు. అవి ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేస్తారని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ గాలి ముద్దుకృష్ణమ నాయుడు (స్థానికసంస్థలు - చిత్తూరు): అధ్యక్షా, కుప్పం మున్సిపాలిటీలో రోడ్లు వెడల్పు చేస్తూ, కొన్ని బిల్డింగులు కూల్చేశారు కానీ వారికి ఎటువంటి నష్టపరిహారం ఇవ్వలేదు. కనీసం డ్రైనేజీలు కూడా కట్టలేదు. అదేవిధంగా నగరి-పల్లెపట్టు రోడ్లు వెడల్పు చేసేందుకు పూర్తిగా బిల్డింగులు కొట్టేసి ఎటువంటి నష్టపరిహారం ఇవ్వలేదు, కనీసం డ్రైనేజీలు కూడా కట్టకుండా, డ్రింకింగ్ వాటర్ ఫెసిలిటీ లేకుండా అక్కడి ప్రజలు ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. వారికి నష్టపరిహారం ఎప్పుడు ఇస్తారు? ఆ రోడ్లు ఎప్పుడు వెడల్పు చేస్తారు? తడుకు రైల్వేస్టేషన్ నుండి కుప్పంబదూర్ వరకు సింగిల్ రోడ్డు ఉంది. అది ఎప్పుడు వెడల్పు చేస్తారు?

డా. యం.వి.వి.యస్ మూర్తి (స్థానికసంస్థలు - విశాఖపట్నం): అధ్యక్షా, రోడ్లు ప్రమాదాలు జరగడానికి గల కారణం ఎక్కువగా మలుపులు. ఒక రోజులో ఆంధ్రప్రదేశ్ లో జరుగుతున్న రోడ్లు ప్రమాదాలు మిగిలిన రాష్ట్రాలలో జరగడం లేదు. కారణం ఏమంటే దాదాపు 1,000 కిలోమీటర్ల హైవే ఇచ్చాపురం నుండి తడ వరకు ఉంది. కనీసం ఆ పెద్ద రోడ్లలో చేయడానికి కేంద్రప్రభుత్వం (Union minister for surface transport) నిధులు ఇస్తామని చెప్పింది. ఇప్పటివరకు ఎన్ని నిధులు వచ్చాయి, ఎన్ని మలుపులు తొలగించారని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ రాము సూర్యారావు (ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం - తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి) : నేషనల్ హైవే ఏలూరు తరువాత గుండుమల నుండి కొవ్వూరు వరకూ డైవర్ట్ చేశారు. ఆ రోడ్లు ఎప్పుడు ప్రారంభం అవుతుంది? చర్చలతోనే సమయం సరిపోతోంది. ఆ రోడ్లను ప్రారంభించక పోవడంవలన ప్రయాణం చేసే లారీలకు, బస్సులకు చాలా ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి. ఆ రోడ్లను ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. నరేష్ కుమార్ రెడ్డి (స్థానికసంస్థలు - చిత్తూరు): అధ్యక్షా, మదనపల్లి కర్ణాటక బోర్డర్, అక్కడి నుండి తిరుపతికి ఫోర్లేన్స్ రోడ్డు వేసే అవకాశం ఏమైనా ఉందా?

శ్రీ వెంకట సతీష్ కుమార్ రెడ్డి సింగారెడ్డి: అధ్యక్షా, హైవేస్ లో పోలీస్ శాఖ ఎక్కడ చూసినా బారికేడ్స్ పెడుతున్నారు. ప్రతి ఒక్క పోలీస్ స్టేషన్ ముందు హైవేస్ దగ్గర రెండువైపులా బారికేడ్స్ పెడుతున్నారు. ఎందుకు ఓవర్ రైడ్ చేస్తున్నారో, పోలీసులకు ఎవరు పర్మిషన్ ఇచ్చారో అర్థం కావడం లేదు. దానిమీద నియంత్రణ ఉండాలని మీ ద్వారా మంత్రి గారికి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ టి.డి.జనార్థన్ (నామినేటెడ్): అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రివర్యులకు దాదాపు 9 నెలల క్రితం నేను ఒక అర్జీ ఇవ్వడం జరిగింది. పేర్ మొహమ్మద్ పేట నుండి వయా ముత్యాల మీదుగా నదిని దాటుతూ, ఎన్ హెచ్-9 నుండి ఎన్ హెచ్-5కి కనెక్టివిటీ ఉండేలా సర్వే చేయవలసిందిగా కోరాము. ఎన్ హెచ్-9 ట్రాఫిక్ ఎన్ హెచ్-5కు రావాలంటే వయా విజయవాడ వెళ్లాలి అంటే ప్రాబ్లమ్ అవుతోంది. కాబట్టి అక్కడి నుండి మీరు కనెక్ట్ పెట్టినట్లయితే అటు 5 నుండి విజయవాడ రాకుండా 9 నుండి వయా విజయవాడ వెళ్లకుండా ఉభయతారకం అవుతుంది. డిస్టెన్స్ కూడా చాలా తగ్గుతుంది. అందుకని దయచేసి మంత్రి వర్యులను దానిని సర్వే చేయించాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

తరువాత, జగ్గయ్యపేట నియోజకవర్గం తెలంగాణకు బోర్డర్లో ఉంది. అక్కడ షేర్మొహమ్మద్ పేట నుండి వయా గండ్రాయి, వల్లంకి ఇంటర్స్టేట్ కనెక్టివిటీ ఉంది. దానిని వెడల్పు చేసి డెవలప్ చేయాల్సిందిగా కోరుతున్నాను. అలాగే నందిగామ నుండి మధిరకు రోడ్డు కూడా ఉంది. మధ్యలో వైరా రోడ్డు ఉంది. ఈ ఇంటర్స్టేట్ కనెక్షన్ ఉన్న మూడు రోడ్లను డెవలప్ చేయాల్సిందిగా మీద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ శిద్ధా రాఘవరావు: అధ్యక్షా, శ్రీ గాలి ముద్దుకృష్ణమ నాయుడు గారు పుత్తూరు నుండి చిత్తూరుకు గాలి, నగరి రోడ్డు గాలి, కుప్పం రోడ్డు గాలి వెడల్పు చేయాలని, అన్నీ పెండింగ్ ఇఘ్యాలని చెప్పారు. తప్పకుండా డిపార్టుమెంటు వారిని పిలిపించి మాట్లాడి వారికి నోట్ పంపించి వెంటనే యాక్షన్ తీసుకుంటాము. అలాగే గౌరవసభ్యులు కర్ణాటక బోర్డర్ నుండి ఆంధ్రప్రదేశ్లో 50 కిలోమీటర్లు బాగోలేదన్నారు. దానిమీద కూడా వెంటనే నిర్ణయం తీసుకోవడం జరుగుతుంది. అలాగే శ్రీ రాముసూర్యారావు గారు ఏలూరుకు సంబంధించి కొన్ని విషయాలు చెప్పారు. వాటిమీద కూడా ఫాలోఅప్ చేయడం జరుగుతుంది. గౌరవ సభ్యులు సరేష్ కుమార్ రెడ్డి గారు అడిగిన సమస్యలు కూడా పరిష్కరిస్తాము. అలాగే గౌరవసభ్యులు టి.డి.జనార్థన్ గారు ఎన్హెచ్5, ఎన్హెచ్ 9 కనెక్టివిటీ గురించి సర్వే చేసి వాహనాలు విజయవాడ రాకుండా వెళ్లడం ద్వారా దూరం తగ్గుతుందని సలహా ఇచ్చారు. తప్పకుండా సంబంధిత అధికారులతో మాట్లాడి, సర్వే చేయమని లెటర్ పంపించడం జరుగుతుంది. అలాగే జగ్గయ్యపేట నుండి తెలంగాణ బోర్డర్కు రోడ్డు బాగోలేదన్నారు. దానిమీద కూడా నిర్ణయం తీసుకుంటాము. నందిగామ నుండి మధిర ఇంటర్స్టేట్ రోడ్డు కనెక్టివిటీ కావాలని అడిగారు, ఎన్ని కిలోమీటర్లు ఉందో చూసి, దాని ప్రకారం అధికారులతో మాట్లాడి, అదికూడా ఫాలో అప్ చేయడం జరుగుతుంది.

డా. యం.వి.వి.యస్ మూర్తి: అధ్యక్షా, నేను అడిగిన ప్రశ్నకు మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పలేదు.

శ్రీ శిద్ధా రాఘవరావు: గౌరవ సభ్యులు యం.వి.వి.ఎస్ మూర్తి గారు ఇచ్చాపురం నుండి తడ వరకు గల పైవే మీద సీట్ల మెజర్స్ మీద సెంట్రల్ నుండి ఏమైనా ఫండ్స్ వచ్చాయా అని వారు అడుగుతున్నారు. దానిమీద ఒకసారి ఎన్హెచ్ అధికారులతో డిస్కస్ చేసి ఆ డిటైల్స్ నోట్ కూడా గౌరవ సభ్యులు మూర్తి గారికి పంపించడం జరుగుతుందని మీ ద్వారా సభాముఖంగా తెలియజేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, వెంకట సతీష్ కుమార్ రెడ్డి గారు పోలీస్ బారీకేడ్స్ గురించి వివరించడం జరిగింది, అదికూడా డిస్కస్ చేసి, ఎవరి పర్మిషన్తో పెట్టారో తెలుసుకుని, దానిమీద నిర్ణయం తీసుకుని ముందుకు వెళతాము.

ఉ.10.30

MR.CHAIRMAN: Now, at the request of the Finance Minister I am taking-up the Q.No.9492 (119), since he has Business on the Floor of the other House.

2014-15, 2015-16 సంవత్సరాల్లో బడ్జెట్లో వ్యత్యాసం

ప్రశ్న నెం.9429(119)

డా. ఎం.వి.వి.ఎస్. మూర్తి, ఎం.ఎల్.సి.,

గౌరవనీయులైన ఆర్థిక శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

(అ) 2014-15, 2015-16 సంవత్సరాల్లో శాతాలలో బడ్జెటు వ్యత్యాస వివరాలు ఏమిటి?

(ఆ) మూలధన పెట్టుబడులకు నష్టం జరగకుండా వ్యత్యాసాన్ని తగ్గించడానికి తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి?

గౌరవనీయులైన ఆర్థిక, ప్రణాళిక, వాణిజ్య పన్నులు, శాసనవ్యవహారాల శాఖ మంత్రివర్గులు (శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు):

- (అ) 2014-15 సంవత్సరంలో అంటే 2014, జూన్ 2వ తేదీ నుండి 2015 మార్చి 31వ తేదీ వరకు ద్రవ్యలోటు రూ.20,745 కోట్లుగా ఉంది, అది రూ.5,26,470 కోట్లు జిఎస్డిపి లో 3.94 శాతంగా ఉంది. 2015-16 సంవత్సరంలో రూ.21,863 కోట్ల ద్రవ్యలోటు ఉంది. అది రూ.6,09,934 కోట్ల జిఎస్డిపిలో 3.58 శాతంగా ఉంది.
- (ఆ) రెవెన్యూ వ్యయాన్ని తగ్గించడం కోసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అన్ని చర్యలను తీసుకుంటున్నది. 2015-16 బడ్జెటు అంచనాలలో రూ.97,425కోట్ల రెవెన్యూ వ్యయానికి గాను అదే సంవత్సరంలో వాస్తవ వ్యయం రూ.95,950కోట్లుగా ఉంది. అంతేకాక, రెవెన్యూ వ్యయంలో పెరుగుదల శాతాన్ని 2016-17లో ఉన్న 17.18 శాతం నుండి 2017-18 బడ్జెట్ అంచనాలలో 10.28 శాతానికి తగ్గించడమయింది. 2014-15 సంవత్సరంలో రాష్ట్ర విభజన తేదీ నుండి అంటే 2014, జూన్ 2వ తేదీ నుండి 2014, మార్చి 31వ తేదీ వరకు మూలధన వ్యయం రూ.7,265 కోట్లుగా ఉంది. ద్రవ్యలోటును 3.94 శాతం నుండి (2014-15లో 10 నెలలు) 3.58 శాతానికి తగ్గించడంతోపాటు 2015-16 సంవత్సరంలో మూలధన వ్యయాన్ని రూ.14,845 కోట్లకు పెంచడమయింది. 2017-18 సంవత్సరానికి సంబంధించి మూలధన వ్యయాన్ని రూ.23,078 కోట్లకు పెంచడమయింది.

Dr.M.V.V.S. MURTHI: Sir, I can't resist without congratulating the Hon'ble Finance Minister for the steps he has taken to safeguard the coffers of the State of Andhra Pradesh. వారు అన్ని చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. మనకు 14వ ఆర్థిక సంఘం సిఫార్సుల మేరకు, మన రాష్ట్ర బడ్జెట్లో సుమారు రూ.22,500 కోట్లు మేర రెవెన్యూ లోటు ఉంటే, ఆ గ్యాప్ను ఐదేళ్లలో సరిచేయడానికి వాళ్లు నిర్ణయం తీసుకున్నారు. Now, we are in the midway. మన ప్రభుత్వానికి ఆర్థిక సంఘం ద్వారా కేంద్రం నుంచి ప్రతి సంవత్సరం సుమారు రూ.4,500 కోట్లు రావాలి. అంటే కనీసం ఇప్పటివరకు పదహారువేల కోట్ల రూపాయలు రావాలి. ఆ మొత్తం వచ్చిందా? మొత్తం రాకపోతే ఎంత వచ్చింది? ఒకవేళ అసలు రాకపోయినట్లైతే మంత్రిగారు ఏవిధమైన చర్యలు తీసుకుంటున్నారనేది తెలియజేయవలసిందిగా మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు: అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రం కష్టాలతో మొదలైంది. కష్టాలతో పాటు ఆర్థికంగా నష్టాలు కూడా వచ్చాయి. ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన మొదటి రెండు సంవత్సరాలైన 2014-15, 2015-16 ఆర్థిక సంవత్సరాల్లో చాలా క్లిష్టమైన పరిస్థితులు ఉన్నాయి. రాష్ట్ర ఆర్థిక శాఖ మీద చాలా ఎక్కువ ఒత్తిడి ఉంది. అందువల్ల మనకు రాష్ట్రవిభజన చట్టం ప్రకారం అందులో పొందుపరచిన అంశాలన్నీ మనకు వస్తే బాగుంటుంది. ముఖ్యంగా ఇంతకు ముందు గౌరవసభ్యులు మాట్లాడుతూ ఏవిధంగా రెవెన్యూ ఎక్స్‌పెండిచర్‌ని తగ్గిస్తున్నాము, ఎంతమేరకు తగ్గిస్తున్నామన్నది వివరంగా చెప్పడం జరిగింది, వారు ప్రభుత్వాన్ని అభినందించడం కూడా జరిగింది. మేము రెవెన్యూ డెఫిసిట్‌ని ఇంకా తగ్గించడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. కానీ ఇది చాలా కష్టమైనది. రెవెన్యూ వసూలు అనుకున్నంత ఎక్కువగా రావడం లేదు కానీ, ఎక్స్‌పెండిచర్ మాత్రం విపరీతంగా పెరుగుతుంది. ఏది ఏమైనప్పటికీ, మేము దానిని బ్యాలెన్స్ చేసుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు అడిగినట్లు, 2014-15 సంవత్సరానికి సంబంధించి, రెవెన్యూ రిసోర్స్ గ్యాప్ ఏదైతే ఉందో, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎంత మేరకు నిధులు ఇస్తుందని చెప్పకపోయినా, ఆ రెవెన్యూ గ్యాప్‌ని భర్తీ చేయాల్సిన అవసరం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఉందని పునర్విభజన చట్టంలోనే ఉంది. పార్లమెంట్ చేసిన చట్టం

ప్రకారం 2014-15 సంవత్సరం రెవెన్యూ డెఫిసిట్‌ని ఇవ్వమని కేంద్రాన్ని అడుగుతున్నాము, ఇప్పటివరకు దాదాపు నాలుగువేల కోట్ల రూపాయలు కేంద్రప్రభుత్వం ఇవ్వడం జరిగింది. కానీ, మన అంచనాల ప్రకారం ఇది పదహారు వేల కోట్ల రూపాయలు, కాగ్ కూడా పదహారువేలకోట్ల రూపాయల మేర అంచనా వేశారు. కానీ, కేంద్రప్రభుత్వ అంచనాలు మాత్రం కొద్దిగా తేడా కనిపిస్తుంది. ఏది ఏమైనప్పటికీ, మనకు ఇంకా బ్యాలెన్స్ ఉన్న అమౌంట్ రావాలి. ఇప్పటి వరకు దాదాపు నాలుగువేల కోట్లు ఇచ్చారు, ఇంకా కొంత మొత్తం వస్తుందని మనం ఎక్స్‌పెక్ట్ చేస్తున్నాము. ఈ నెల 31వ తేదీ లోపు కొంత మొత్తం ఇస్తారని అంచనా ఉంది. సుమారు, మూడు నుంచి నాలుగువేల కోట్ల రూపాయల వరకు ఇస్తారని ఎక్స్‌పెక్ట్ చేస్తున్నాము. ఎంత ఇస్తారనేది మనకైతే తెలీదు. ఆ మొత్తం వచ్చిన తరువాత గౌరవసభ్యులకు సమాచారాన్ని పంపిస్తాము.

రెండోది 14వ ఆర్థిక సంఘం 2019-20వ సంవత్సరం వరకు ఉంటుంది. కాబట్టి, మిగతా నాలుగు సంవత్సరాలు అంటే 2015-16 నుంచి 2019-20 సంవత్సరం వరకు వాళ్లు ఎస్టిమేట్ చేసిన రెవెన్యూ డెఫిసిట్ అమౌంట్ ఏ సంవత్సరానికి ఆ సంవత్సరం మనం అనుకున్న ప్రకారం వస్తుంది. దానిలో ఏవిధమైన కోతలు లేవు.

విశాఖపట్టణంలో బీచ్ ఫెస్టివల్

ప్రశ్న నెం.9510(117)

శ్రీ ఎం.వి.ఎస్. శర్మ, ఎం.ఎల్.సి., (పట్టభద్రుల నియోజక వర్గం-శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖ)

గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

- (అ) విశాఖపట్టణంలో బీచ్ ఫెస్టివల్‌ను నిర్వహించే ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉన్నదా?
- (ఆ) అయితే, ఆ వివరాలేమిటి?

గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రి గారి తరపున, కార్మిక & ఉపాధి కల్పన, కర్మాగారాలు, యువజనులు & క్రీడలు, నైపుణ్యాల అభివృద్ధి మరియు వ్యవస్థాపకత శాఖ మంత్రివర్యులు (శ్రీ కె. అచ్చెన్నాయుడు):

- (అ) లేదండీ.
- (ఆ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

MR. CHAIRMAN: Sir, there is an unanimous request from the House that the retiring Members wanted to give a message. అధ్యక్ష స్థానం నుంచి నేను ప్రభుత్వం తరపున పదవీ విరమణ చెందుతున్న గౌరవ సభ్యులకు శుభాకాంక్షలు తెలియజేశాను.

శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు: అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం తరపున, నా తరపున పదవీ విరమణ చెందుతున్న గౌరవ సభ్యులకు శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తున్నాను. ఇన్ని సంవత్సరాలు ఈ సభలో వారితో కలిసి పనిచేసి అదృష్టం మాకు కూడా కలిగింది. వారు చాలా మంచి సలహాలు, సూచనలు ఇవ్వడం జరిగింది. వారు అంతా సీనియర్ మెంబర్స్. వాళ్లు పదవీ విరమణ చెందుతున్న ఈ సమయంలో ఒకవైపు బాధాకరంగా ఉన్నప్పటికీ, మరొక వైపు రాజ్యాంగపరంగా వాళ్లకు ఉండే పీరియడ్ అది. కొంతమంది రావచ్చు, కొంతమంది వెళ్లొచ్చు, men may come and men may go అన్నట్లు వస్తుంటారు, వెళ్తుంటారు, but, the House will go on forever. అందుచేత వాళ్లిచ్చిన సలహాలు, సూచనలు, అనుభవాలు ఈ సభకు ఉపయోగపడ్డాయి. ప్రభుత్వానికి కూడా ఉపయోగపడతాయి. వాళ్ల అనుభవాలను తప్పకుండా ప్రభుత్వం ఉపయోగించుకుంటుంది. మరొకసారి వారికి అభినందనలు, శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తున్నాను.

(సభ్యుల హార్లధ్యానాలు)

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య: అధ్యక్షా, మీరు ఆర్థికమంత్రిగారిని ప్రభుత్వం తరపున పదవీవిరమణ చెందుతున్న సభ్యులకు శుభాకాంక్షలు చెప్పమన్నారు, వారు చెప్పారు. మా కోరిక ఏమిటంటే, మాకు కూడా మా అనుభవాలను మిగతా సభ్యులతో పంచుకునే అవకాశమిస్తే బావుంటుందని అనుకుంటున్నాము. ఈ సంప్రదాయం ఇంతకు ముందైతే లేదు కానీ, ఇప్పటి నుంచైనా దీనిని ఒక సంప్రదాయంగా కొనసాగిస్తే బాగుంటుందనేది మా అభిప్రాయం. **It is a good precedent.**

శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు: అధ్యక్షా, ప్రస్తుతం పదవీవిరమణ చెందుతున్న సభ్యుల అనుభవాలను మేము గత ఆరు సంవత్సరాలుగా చూశాము. అవన్నీ కూడా నోట్ చేసుకున్నాము, రికార్డులో ఉన్నాయి. సభ్యులు ఇచ్చిన మంచి సలహాలన్నీ కూడా ప్రభుత్వం తప్పకుండా పాటిస్తుంది. కానీ లేని సంప్రదాయాన్ని కొత్తగా పెట్టడానికి వీలులేదని నిన్న గౌరవ సభ్యులు అడిగినప్పుడు చెప్పడం జరిగింది. పదవీవిరమణ చెందుతున్న సభ్యులకు ప్రభుత్వం తరపున వీడ్కోలు చెప్పడం గత సంప్రదాయంగా వస్తుంది. ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా వస్తానన్నారు, గ్రూపు ఫోటోలు కూడా తీయడం జరుగుతుంది.

ఉ. 10.40

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య: అధ్యక్షా, ఒక ఇష్యూ సెటిల్ అయిన తరవాత ప్రశ్నలు మొదలుపెడితే బాగుంటుంది. అది సెటిల్ కాకుండానే మీరు మొదలుపెడితే ఎట్లా? **Let us take a decision on it.**

మిస్టర్ చైర్మన్: మీరు ఉన్నప్పుడు కూడా ఇదే పరిస్థితి వచ్చింది. అదే ఫోలో అయ్యాము. క్రొత్తగా కాదు. **You are there as Leader of the House and Leader of the Opposition.** రెండూ చేసినప్పుడు కూడా ఇలాగే జరిగింది. దానికి మళ్ళా క్రొత్తగా ఎందుకు? గత నాలుగు సంవత్సరాల రికార్డులను కూడా చూశాను. **I have seen the records.** అన్నీ ఉన్నాయి. మళ్ళా ఇప్పుడు క్రొత్తది ఎందుకని?

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య: అదికాదు సార్, ఇంతకుముందు మీరు సమర్థించారు. ఆర్థిక శాఖా మంత్రిగారు ఉన్నప్పుడు మాట్లాడారు. **He has left it to the Chair to decide.**

Mr. CHAIRMAN : Next Question.... Minister for Health..

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య: ఈ డిమాండుకు సంబంధించి సభలో ఇంతమంది సభ్యులు మాట్లాడడానికి సపోర్టు చేస్తున్నారు. **And time is not a constraint for this.** మీ అభిప్రాయాలను ఎవరూ మార్చలేరు సార్.

పోలీ ట్రామా కేంద్రాలు

ప్రశ్న నెం.9440 (112)

డా. ఎం.వి.వి.ఎస్. మూర్తి, ఎం.ఎల్.సి.,

గౌరవనీయులైన ఆరోగ్య, వైద్య, విద్యా శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియచేస్తారా?

(అ) పోలీ ట్రామా రోగులకోసం ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులలో ఒక విభాగాన్ని ప్రారంభించాలనే ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉందా?

(ఆ) అయితే, అందుకు సంబంధించిన వివరాలేమిటి?

గౌరవనీయులైన ఆరోగ్య, వైద్య విద్యా శాఖ మంత్రివర్యులు (డా. కామినేని శ్రీనివాస్)

- (అ) అవునండీ.
 (ఆ) వివరాలను సభాసమక్షంలో ఉంచడమయింది.

గౌరవనీయులైన శాసనపరిషత్తు సభ్యులు డా. ఎం.వి.వి.ఎస్. మూర్తి గారు ఇచ్చిన నోటీసు ప్రశ్న
 నెం. 9440 లోని (బి) ఖండానికి సమాధానం.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో కేంద్ర ప్రభుత్వ సహాయంతో 13 ట్రామా కేర్ సెంటర్లను ఏర్పాటు చేయడమయింది. ఈ 13 సెంటర్లు ఈ క్రింద పేర్కొన్న విధంగా 3 శాఖాధిపతుల పరిధిలో ఉన్నాయి.

1. వైద్య విద్యా శాఖ డైరెక్టరు - 7
 (శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్టణం, గుంటూరు,
 ఒంగోలు, అనంతపురము, కర్నూలు
 మరియు నెల్లూరు)
2. ఎపివిపి కమీషనరు - 5
 (తెక్కలి, తుని, రాజమండ్రి, ఏలూరు, పెనుగొండ)
3. ప్రజా ఆరోగ్య శాఖ డైరెక్టరు - 1
 (నాయుడుపేట)

అన్ని జిల్లాలలోనూ రాష్ట్రంలోని జిల్లా ప్రధాన కార్యస్థానంలోని ఆసుపత్రికి గానీ లేదా బోధనా ఆసుపత్రికి గానీ ఏదో ఒకదానికి ఈ పథకాన్ని వర్తింపచేయడమయింది. సివిల్ పనులు జరుగుతున్నందున నాయుడుపేట మినహా పై కేంద్రాలన్నీ నిర్వహణలో ఉన్నాయి.

ఆర్థిక సహాయం :

ఈ పథకం క్రింద, ఉద్దేశించిన ప్రయోజనం కోసం శాఖాధిపతులకు అంటే ; సంబంధిత ఆసుపత్రుల సూపరింటెండెంట్లకు కేంద్ర ప్రభుత్వం నేరుగా నిధులను విడుదల చేసింది. ఈ పథకం క్రింద 13 కేంద్రాలకు సంబంధించి 96.35 కోట్లకుగానూ వారికి 46.18 కోట్లు అందాయి. ఇంకా 50.17 కోట్లు మిగిలి ఉన్నాయి.

కొత్త ట్రామా సెంటర్లు :

కాకినాడ, కడప మరియు తిరుపతిలో కొత్త ట్రామా మరియు యూనిట్లను ఏర్పాటు చేయడానికి మరియు రోడ్డు భద్రతా కార్యచరణ ప్రణాళికలో భాగంగా విశాఖపట్టణం, విజయవాడలో అపెక్స్ ట్రామా కేర్ సెంటర్ల ఏర్పాటు కోసం 60:40 నిష్పత్తితో కొత్త ప్రతిపాదనలను కేంద్రానికి పంపడమయింది.

రాష్ట్రంలో 61 సంస్థలకు ట్రామా కేర్ సదుపాయాలను ఏర్పాటు చేయడానికి అంచనా వేసిన మొత్తం వ్యయం 450.82 కోట్లుగా ఉంది.

అపెక్స్ సెంటర్ కోసం	-	250 కోట్లు
అంబులెన్స్ల (ఎసిఎల్ఎస్) కోసం	-	350 కోట్లు
మొదటి దశలో 24 సంస్థల కోసం	-	188.68 కోట్లు

మిగిలినవి ఈ క్రింద పేర్కొన్న విధంగా 2వ & 3వ దశలలో ఉన్నాయి :

2015-2016 లో Iవ దశ

1. కేంద్ర ప్రభుత్వ వాటా (70 శాతం)	-	132.07 కోట్లు
2. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ వాటా (30 శాతం)	-	56.61 కోట్లు

2016-2017 లో IIవ దశ

1. కేంద్ర ప్రభుత్వ వాటా (70 శాతం)	-	92.19 కోట్లు
2. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ వాటా (30 శాతం)	-	39.32 కోట్లు

2017-2018 లో IIIవ దశ

1. కేంద్ర ప్రభుత్వ వాటా (70 శాతం)	-	92.19 కోట్లు
2. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ వాటా (30 శాతం)	-	39.32 కోట్లు

కామినేని శ్రీనివాస్
ఆరోగ్య, వైద్య విద్యా శాఖ మంత్రి

డా. ఎం.వి.వి.ఎస్ మూర్తి: అధ్యక్షా, మొదటి ప్రశ్నకు, ఈ ప్రశ్నకు కొంచెం అనుబంధం ఉంది. ఈ ట్రామా కేర్ సెంటర్ల క్రింద గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా 13 సెంటర్లను అభివృద్ధి చేయమని నిధులు ఇచ్చింది. అంటే, డిస్ట్రిక్ట్ హెడ్ క్వార్టర్స్ కానీ, టీచింగ్ హాస్పిటల్స్ కి కానీ చేయమని ఇచ్చారు. మిగిలిన షావేలు ఎలా ఉన్నా కానీ, మనకున్నది మాత్రం 1,000 కి.మీ. ఎన్ హెచ్-16 షావేనే. ఈ షావే రోడ్డులోనే ఎక్కడ ప్రమాదాలు జరిగినా ట్రామా కేర్ సెంటర్లకు తీసుకు వస్తారు. యాక్సిడెంట్ అంటే ఎమర్జెన్సీ కేర్. ఆ ప్రమాదం జరిగిన వ్యక్తులను ఆ ట్రామా కేర్ సెంటర్లకు తీసుకువెళ్ళి వారిని బ్రతికించటం కోసం చేసేటటువంటి చర్య ఇది. ఎక్కువగా రహదారి ప్రమాదాలు జరిగేది, ఎక్కువ మంది చనిపోయేది కూడా ఆంధ్రప్రదేశ్ లోనే సార్. ఈ రహదారి మీద ప్రమాదాలు జరుగుతుంటే కేవలం 13 ట్రామాకేర్ సెంటర్లు పెడితే ఎప్పటికప్పుడు అసలు ఎవరన్నా బ్రతుకుతారా? అసలు ఈ 13 సెంటర్లలో ప్రమాదాల బారిన పడినవారికి ఎంతమందికి వైద్యం అందింది, ఎంతమందిని బ్రతికించారు, ఎంతమంది చనిపోయారు? వాటి వివరాలు ఏమైనా ప్రభుత్వం వద్ద ఉన్నాయా, ఉంటే, వాటిని తెలియజేయాలని తమ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, అదేవిధంగా, 61 సెంటర్లను రెండవ ఫేజ్ లో మంజూరయినాయి, వాటిని చేస్తున్నామని అన్నారు. అవి ఎప్పటిలోగా పూర్తి అవుతాయి? ఆ కేంద్రాల కోసం కేంద్రప్రభుత్వం నిధులు కూడా ఇస్తోంది. ఈ కేంద్రాలు కేంద్రరాష్ట్ర ప్రభుత్వాల వాటాలో ఉన్నాయి. అవేకాకుండా ఈ మధ్య నిపుణులందరూ చెప్పేది ఏమిటంటే, ఈ బ్రామా కేర్ సెంటర్లు కేవలం ఒక దానిలో చేస్తేనే ఈ ప్రమాదాల బారిన పడిన వ్యక్తులను బ్రతికించలేము కాబట్టి, వీటిని ప్రైవేటు సెక్టరులో కూడా తీసుకోవాలని అంటున్నారు. అందుచేత ప్రైవేటు సెక్టరులో ఉన్న టీచింగ్ హాస్పిటల్స్, జనరల్ హాస్పిటల్స్ ను మొదటి ఫేజ్ లో తీసుకుని పాస్ చేసే అవకాశం ఉంది. ఎందుకంటే, తెలంగాణ రాష్ట్రంలో లెజిస్లేషన్ పాస్ చేయడానికి Private hospitals also will come under the ambit of trauma care. Everybody must take up the case. ప్రైవేటు ఆసుపత్రులలో ఏవైనా కేసులు వస్తే, వెంటనే ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులకు వెళ్ళిపోమంటున్నారు. ప్రభుత్వ ఆసుపత్రికి వెళ్ళితే మనందరికీ తెలుసు. అంతవరకూ వెళ్ళడానికి చాలా దూరం ఉంటుంది. 108 ద్వారా ఆ ప్రమాద బాధితులను ప్రభుత్వాసుపత్రికి తీసుకువెళ్ళితే వారు చనిపోతున్నారు. అందువలన ప్రభుత్వం ప్రైవేటు ఆసుపత్రులను కూడా ఇందులో ఇన్ వాల్వ్ చేసి ఎన్ని సెంటర్లను డెవలప్ చేయడానికి ప్రభుత్వం యోచన చేస్తోంది? ఈ 61 సెంటర్లు ఎప్పటిలోగా తయారవుతాయి? ఇంతవరకు జరిగిన యాక్సిడెంట్లలో ఈ 13 సెంటర్లలో ఎంతమందికి వైద్యం చేశారు? ఎంతమంది బ్రతికారు, ఎంతమంది చనిపోయారు? తదితర వివరాలను గౌరవ మంత్రిగారు తెలియజేయాలని తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ రాము సూర్యారావు: అధ్యక్షా, ఈ బ్రామా కేర్ సెంటర్లకు సంబంధించి ఏలూరులోని ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులలోని సిబ్బందికి జీతాలు సక్రమంగా చెల్లించడం లేదు. ఎప్పుడు చూసినా దాదాపు 5, 6 నెలలు బకాయిలు ఉండిపోతున్నాయి. దయచేసి మంత్రిగారిని వాటి మీద కూడా తగిన శ్రద్ధ తీసుకోవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాను. మేము ఎన్నిసార్లు విజ్ఞప్తి చేసినా కూడా ఏదో ఒక లోపం అని చెబుతున్నారు. దానిని తమ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

డా. ఎం. గేయానంద్ (పట్టభద్రుల నియోజక వర్గం - కడప, కర్నూలు, అనంతపురం): అధ్యక్షా, అనంతపురంలో ఒక బ్రామా కేర్ సెంటరును మెడికల్ కళాశాల ప్రాంగణంలోనే నిర్మించారు. కానీ, స్టాఫ్ కు సంబంధించి అసస్టిస్, న్యూరోనర్లన్ మొదలైన పోస్టులను అక్కడ మంజూరు చేయలేదు. ఆ భవనాలలో కోట్ల రూపాయల విలువ కలిగిన ఎక్స్ ట్రామెంట్లు కూడా ఉన్నాయి. ఆ బ్రామా కేర్ సెంటర్ బిల్డింగ్ కూడా రెడీ అయింది. కానీ, ఆ భవనాన్ని ఇంతవరకూ ఎవరూ ప్రారంభించలేదు. అనంతపురంలో ఈ బ్రామా కేర్ సెంటర్ కు సంబంధించిన ఎక్స్ ట్రామెంట్లతో కూడిన భవనాన్ని ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారో తెలియజేయాలని తమ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, జనరల్ ఆసుపత్రులలోను, మెడికల్ కళాశాల ఆసుపత్రులలో నాలుగవ తరగతికి సంబంధించిన పోస్టులు చాలా ఖాళీలు ఉన్నాయి. అంటే, స్ట్రెచర్ బాయ్స్, వార్డు బాయ్స్, ఓ.టి బాయ్స్, నర్సులు ఇటువంటి పోస్టులకు సంబంధించి చాలా ఖాళీలు ఉన్నాయి. ఉదాహరణకు అనంతపురం జిల్లాలోని ఆసుపత్రిలో దాదాపు 510 పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. వాటన్నింటినీ ఎప్పటిలోగా భర్తీచేస్తారో తెలియజేయవలసిందిగా తమ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ గాలి ముద్దుకృష్ణమ నాయుడు : అధ్యక్షా, చెన్నై-తిరుపతి రోడ్డులో ఎక్కువగా ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయి. ఇక్కడ కూడా 100 పడకల ఆసుపత్రి ఉంది. అక్కడ కూడా ఏమైనా ఒక బ్రామా కేర్ సెంటర్ పెడతారా? అలాగే మదనపల్లిలో కూడా పెడితే బావుంటుంది. ఎందుకంటే, అనంతపురం నుంచి మదనపల్లి నుంచి వచ్చే వాళ్ళకి దగ్గరగా ఉంటుంది. ఎందుకంటే, ఆ ఆసుపత్రి కూడా చాలా పెద్దది. ఒక్క తిరుపతిలో తప్పు, చుట్టుప్రక్కల ఎక్కడా కూడా పెద్ద సెంటర్లు లేవు. మదనపల్లి, పలమనేరు, చిత్తూరు

ప్రాంతాలలో ఈ బ్రామా సెంటర్లు లేవు. చిత్తూరు జిల్లా చాలా పెద్దది. అక్కడికి తమిళనాడు, కర్ణాటక ప్రాంతాల నుంచి ఎక్కువమంది భక్తులు వస్తూ ఉంటారు. అందువల్ల ఆ ప్రాంతాలలో ఎక్కువగా ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయి. చిత్తూరు, మదనపల్లి, నగరి, పలమనేరు ప్రాంతాలలో ఈ బ్రామా సెంటర్లు పెట్టడానికి ఏమైనా అవకాశం ఉందా, ఉంటే వాటిని గౌరవ మంత్రిగారు తెలియజేయాలని తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ దేవసాని చిన్నగోవింద రెడ్డి (శాసనసభ నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, మా ప్రాంతాలలోని ఆసుపత్రులలో గతంలో పోస్టుమార్టం సెంటర్లు ఉండేవి. కానీ, పోస్టుమార్టం చేయడానికి ఆ బాడీని కట్చేయడానికి ఉండేటటువంటి సిబ్బంది రిటైర్ అయిపోయి, గత 3, 4 సంవత్సరాల నుంచి ఎవరూ ఉండడం లేదు. ఇన్ని సంవత్సరాలలో చనిపోయిన వ్యక్తిని పోస్టుమార్టం చేసేందుకు ఎవరూ లేకపోవడంతో, ఆ బాడీని తీసుకువెళ్ళడానికి దాదాపు 200 కి.మీ.ల దూరం అంటే కడప జిల్లా వరకూ కూడా వెళ్ళవలసివస్తోంది. మా జిల్లాలో అక్కడ ఒక చిన్నస్థాయి సిబ్బందిని కూడా రిక్రూట్ చేయలేదు. అది ఏదయినా త్వరలో చేసి, ఈ ఇబ్బందిని తొలగిస్తారా అని తమ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ టి.డి. జనార్ధన్: అధ్యక్షా, జగ్గయ్యపేట ప్రాంతంలోని ఎన్హెచ్-9 మీద అంటే, కొంగరమల్లయ్య గట్టు దగ్గరలోని ప్రాంతాలలో ఎక్కువగా ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయి. అందువలన జగ్గయ్యపేటలో కూడా ఒక బ్రామా కేర్ సెంటర్ పెట్టే విషయం పరిశీలిస్తారా అని తమ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

డా. కామినేని శ్రీనివాస్: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు మూర్తిగారు చెప్పినట్లుగా కేవలం ఆంధ్రప్రదేశ్లోనే కాకుండా, మన భారతదేశంలో కూడా మరణాల సంఖ్యలో ఎక్కువగా చనిపోయేది ఈ ప్రమాదాల కారణంగానే చనిపోతున్నారు. అందులో మన ఆంధ్రప్రదేశ్లోనే చాలా ఎక్కువగా ఉన్నది. అందుకని దీనికి సంబంధించి గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక నిర్ణయం తీసుకున్నారు. ప్రతి నెల ఆఖరు మంగళవారం నాడు బ్రాన్స్పోర్టు కమీషనరు, అలాగే నేషనల్ హైవేస్ అథారిటీస్ మరియు పోలీస్ కమీషనరులతో ఒక సర్వే చేయమన్నారు. అసలు ఎక్కడెక్కడ తరచూ ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయి? వాటిని చూసి, ఎక్కడ ప్రమాదాలు తగ్గించాలో ప్రతినెలలో ఆఖరి మంగళవారం నాడు ఒక సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేస్తున్నారు.

అధ్యక్షా, బ్రామా కేర్ సెంటర్లలో ప్రమాదాల కారణంగా చనిపోతున్న వారిలో **first hour is very crucial hour, Golden Hour.** ఆ సమయంలో ప్రమాదం జరిగిన వ్యక్తికి రక్తం ఎక్కించినట్లయితే బ్రతుకుతారు. గౌరవ సభ్యులు ఎంతమంది చనిపోయారని అడుగుతున్నారు. క్షతగాత్రులు 28 శాతం వరకు ప్రమాదస్థలంలోనే చనిపోతున్నారు. **During transport 22 శాతం చనిపోతున్నారు.** ఆసుపత్రులలో అయితే, దాదాపు 48 శాతం చనిపోతున్నారు. **After discharge late one percent** ఉంది. ఇవన్నీ ప్రమాదాల కారణంగా మరణించిన వారికి సంబంధించిన వివరాలు. ఇక మిగిలిన వాటికి సంబంధించిన వివరాలను సభాసమక్షంలో ఉంచడం జరిగింది.

ఇక గౌరవ సభ్యులు రాము సూర్యారావు గారు జీతాలకు సంబంధించి అడిగారు. అందుకు సంబంధించి మా డిపార్టుమెంటులోని ఆడిటర్లకు, గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియాకు చిన్న డిస్ట్రబ్యూషన్ వచ్చింది. గత సంవత్సరం డిసెంబరు వరకు ఇచ్చాము. ఈ నెల మార్చి చివరలోపల వారందరికీ జీతాలు ఇస్తాము. అలాగే, డా. ఎం. గేయాసంద్ గారు అడిగినట్లుగా అసంతృప్తం జిల్లాలోని ఈ బ్రామా కేర్ సెంటరుకు సంబంధించిన 120 జీవోను కూడా ఇంప్లిమెంట్ చేయమని ఫైనాన్స్కు కూడా లెటర్లు వ్రాసి తీసుకుంటున్నాము. అలాగే, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ గాలి ముద్దుకృష్ణమ నాయుడుగారు అడిగినట్లుగా చెన్నై -తిరుపతి రహదారికి సంబంధించిన ప్రశ్నను అడిగారు. ఇప్పుడు క్రొత్త బ్రామాకేర్ సెంటర్లకు సంబంధించి సుప్రీంకోర్టు గైడ్లైన్స్ ప్రకారం సాధికార సర్వే ద్వారా ప్రపోజల్స్ను పంపించాము. ఎందుకంటే, ఈ బ్రామాలో లెవెల్-1, లెవెల్-2, లెవెల్-3 అని మూడు రకాల సెంటర్లు ఉంటాయి. మనకు

ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఒక్క నిమ్నలో తప్ప ఎక్కడా లెవెల్-1 బ్రామా లేదు. లెవెల్-1 ఉండాలంటే, అక్కడ న్యూరోసర్జన్, ప్లాస్టిక్ సర్జన్ మొదలైన వారందరూ ఉండాలి. ఇందులో చాలా డిపార్టుమెంట్లు ఉండాలి. ఇక జాతీయ రహదారులకు సంబంధించి మనకు సమయం ఉంటే, ఆ బ్రామా సెంటర్ల వివరాలను కూడా ఇవ్వగలను.

అధ్యక్షా, ఇక గౌరవ సభ్యులు దేవసాని చిన్నగోవింద రెడ్డిగారు అన్నట్లుగా ప్రమాదాలు జరిగిన వ్యక్తి చనిపోతే ఆ బాడీని పోస్టుమార్టం చేయడానికి వ్యక్తులను ఏర్పాటు చేస్తాము. అవేకాకుండా, అన్ని ప్రభుత్వ వైద్య కళాశాలలు, ఆసుపత్రులు, ఏరియా కళాశాలల్లో దాదాపు 50 మంది వరకు ఈ సంవత్సరం జూన్ మాసం నుంచి 'మహాప్రస్థానం' అని అందరినీ మన రాష్ట్రంలో ఎక్కడైనా పోస్టుమార్టం చేసిన తరువాత ఆ బాడీని తీసుకువెళ్ళి వాళ్ళ ఇంటిలో అప్పచెప్పడానికి ఎయిర్ కండిషన్ల వాహనాలు పెడుతున్నాము. ఆ వాహనాల పేర్లు 'మహాప్రస్థానం' అని పెట్టారు.

శ్రీ దేవసాని చిన్న గోవింద రెడ్డి: అధ్యక్షా, అక్కడ ఆసుపత్రి ఉంది కానీ, పోస్టుమార్టం చేసే సిబ్బంది లేరు. చిన్న స్థాయిలోని స్టాఫ్ ని ఏర్పాటు చేస్తే బావుంటుందని తమ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

డా. కామినేని శ్రీనివాస్: అధ్యక్షా, తప్పనిసరిగా పరిశీలిస్తాను. ఇందులో మెయిన్ ఇష్యూ నాకు హ్యూండిల్ చేయడంలో కొంత ఇబ్బంది ఉంది. ఎందుకంటే, ఇతర పనులు చేయడం వేరు. ఈ బాడీలను బాగా డీ కంపోజ్ అయిన తరువాత వాటిని హ్యూండిల్ చేయడం చాలా సమస్య ఉంటుంది. **There are many issues.** అక్కడ జరుగుతున్న అనేక విషయాలు కూడా మా దృష్టికి వచ్చాయి. వాటిని తప్పనిసరిగా రెక్టిఫై చేయాలి. ఎందుకంటే, ఆ లెవెల్లో ఉన్నటువంటి వాళ్ళను తీస్తే అసలు సర్వీసులు ఉండవు. కాబట్టి, తప్పనిసరిగా గౌరవ సభ్యులుచెప్పిన సూచనలను తప్పకుండా మేము చేస్తాము.

గౌరవ సభ్యులు టి.డి. జనార్థన్ గారు చెప్పినట్లుగా జగ్గయ్యపేటకు సంబంధించి అడిగారు. మేము అన్ని జాతీయ రహదారులలోనే కాకుండా, ఎక్కువగా బ్రాఫిక్ ఉన్నటువంటి జాతీయ రహదారులలోని సిహెచ్ సిలు అన్నింటిలో మెరుగైన చర్యలు తీసుకుంటాము. గతంలో సిహెచ్ సిలలో ఆర్థోపెడిక్ డాక్టర్లు ఉండరు. కేవలం మాములు డాక్టర్లు మాత్రమే ఉంటారు. ఈ హైవేల మీద ఉన్నటువంటి కమ్యూనిటీ హెల్త్ సెంటర్లలో 30 పడకలు ఆర్థోపెడిక్ కు సంబంధించి ఉంటాయి కాబట్టి, ఆ ఆసుపత్రులలో ఆర్థోపెడిక్, బ్లడ్ బ్యాంకులు ఉంటే ప్రమాదాల బారిన పడిన వ్యక్తులను మనం రక్షించవచ్చు. త్వరలోనే వాటికి ఒక యాక్షన్ ప్లాన్ తయారు చేసి, ఈ సభలో మరొకసారి గౌరవ సభ్యులకు డీటైల్డ్ గా వివరిస్తాను.

ఉ.10.50

ప్రైవేట్ అన్ ఎయిడెడ్ పాఠశాల ఉపాధ్యాయులు

ప్రశ్న నెం.9418(113)

సర్వశ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం, (ఉపాధ్యాయ నియోజక వర్గం - ప్రకాశం, నెల్లూరు, చిత్తూరు).

యండవల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి, (పట్టభద్రుల నియోజక వర్గం - ప్రకాశం, నెల్లూరు, చిత్తూరు) ఎం.ఎల్.సి.లు.,

గౌరవనీయులైన మానవ వనరుల అభివృద్ధి శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

- (అ) రాష్ట్రంలో సైవేటు అన్‌ఎయిడెడ్ పాఠశాలల్లో పనిచేస్తున్న ఉపాధ్యాయుల సంఖ్య ఎంత?
- (ఆ) జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం.1 లోని ప్రమాణాల ప్రకారంగా వారికి చెల్లించడం లేదన్న విషయం మరియు ఇసిఎఫ్ ఖాతాలు కూడా వారికి లేవన్న విషయం వాస్తవమేనా?
- (ఇ) అయితే, అందుకు సంబంధించి తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?
- (ఈ) వారికి గుర్తింపు కార్డులు, ఆరోగ్య కార్డులు జారీ చేసే ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉందా?

గౌరవనీయులైన మానవ వనరుల అభివృద్ధి శాఖ మంత్రిగారి తరపున సమాచార, పౌర సంబంధాల శాఖమంత్రివర్యులు (డా. పల్లె రఘునాథరెడ్డి):

- (అ) 2016-2017 యుడిఐఎస్‌ఇ ప్రకారంగా, సైవేట్ అన్‌ఎయిడెడ్ పాఠశాలల్లో 91,691 మంది ఉపాధ్యాయులు పనిచేస్తున్నారు.
- (ఆ) లేదండీ.
- (ఇ) 01-01-1994 తేదీ గల విద్యా శాఖ జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం.1 ను అమలు చేయవలసిందిగా యాజమాన్యులకు ఆదేశాలను జారీ చేయడమయింది.
- (ఈ) లేదండీ.

శ్రీ యండవల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి: అధ్యక్షా, మంత్రివర్యులు డా.పల్లె రఘునాథరెడ్డి గారి నుండి సమాధానం పొక్కికంగా వచ్చింది. సైవేట్ అన్‌ఎయిడెడ్ పాఠశాలల్లో 91,691 మంది కాకుండా అనాథరెడ్జ్ గా కూడా దాదాపుగా 50,000 మంది ఉపాధ్యాయులు పనిచేస్తున్నారు. వీరందరికీ జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం.1 ప్రకారం ఇసిఎఫ్ ఖాతాలో చెల్లించవలసిన అవసరం ఉన్నది. దయచేసి దీనిని పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం.1 ప్రకారం ఎక్కడైనా సైవేట్ ఉపాధ్యాయులకు సరిగా వేతనాలు చెల్లించబడటం లేదు. సైవేటు ఉపాధ్యాయులు అత్యధికంగా శ్రమకు గురవుతున్నారు. కనీసం ఇంటి బాడుగకు కూడా సరిపడ వేతనాలు రానటువంటి పరిస్థితి వచ్చింది. జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం.1 ప్రకారం ఆదేశాలు జారీ చేస్తే సరిపోదు, అది సక్రమంగా జరుగుతున్నదా? లేదా? అని దయచేసి మానిటర్ చేయవలసిందిగా మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, సైవేట్ ఉపాధ్యాయులను సంఖ్యాపరంగా విధానం ప్రకారం రోజు రోజుకి పెరుగుతున్నారు. వారికి ప్రభుత్వం గుర్తింపు కార్డులను ఇవ్వడంలో ఏ మాత్రము ఖర్చుతో కూడుకున్న అంశం కాదు. వారికి గుర్తింపు కార్డులను ఇస్తే అది చాలా గౌరవప్రదంగా ఉంటుంది. ప్రభుత్వానికి కూడా మంచి పేరు వస్తుంది. త్వరలో సైవేటు ఉపాధ్యాయులకు గుర్తింపు కార్డులను, హెల్త్ కార్డులను ఇవ్వాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఈనాడు ప్రభుత్వం రకరకాల పథకాలను గుర్తింపు కార్డులు, ఆరోగ్య శ్రీ, హెల్త్ కార్డులు పేదవారి కోసం కలగజేస్తుంది. అలాగే సైవేటు ఉపాధ్యాయులకు కూడా హెల్త్ కార్డులను మంజూరు చేసే విషయాన్ని పరిశీలించవలసినదిగా మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ద్వారపురెడ్డి జగదీశ్వర రావు (స్థానికసంస్థలు - విజయనగరం): అధ్యక్షా, యూనివర్సిటీలలో ఫ్యాకల్టీ రిక్రూట్‌మెంట్ రెండు సంవత్సరాల నుండి జరగడం లేదు. దాని మీద ఎలాంటి స్పష్టత కూడా లేదు. చాలా మంది బాధ పడుతున్నారని, ఈ విషయంలో క్లారిటీ ఇవ్వాలని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

డా. పల్లె రఘునాథరెడ్డి: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు యండపల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి గారు, ద్వారపురెడ్డి జగదీశ్వర రావు గారు వేసిన ప్రశ్నలకి సమాధానంగా ఈ రాష్ట్రంలో 4,091 ప్రాథమిక పాఠశాలలు, 4,630 ప్రాథమికోన్నత పాఠశాలలు, 5,224 ఉన్నత పాఠశాలలు మొత్తం కలిపి 14,005 పాఠశాలలు ఉన్నాయి. ఈ 14,005 పాఠశాలల్లో 91,691 మంది ఉపాధ్యాయులు ఉన్నారు. సభ్యులు యండపల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి చెప్పినట్లుగా కొంతమంది అనాథరైజ్డ్ గా ఉండడానికి కూడా అవకాశం ఉంటుంది. వీరందరికీ జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం.1 ప్రకారం జీతాలు ఇవ్వమని చెప్పడం జరిగింది. జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం.1 ప్రకారం ప్రైవేటు విద్యాసంస్థలకు వారికి వచ్చే ఆదాయంలో 50శాతం సిబ్బందికి జీతాలు వెచ్చించే విధంగా చేయాలి. 15శాతం వచ్చే పాఠశాల భవన నిర్మాణమునకు, 15శాతం విద్యా సంస్థ అభివృద్ధికి, 15శాతం గ్రాంట్యుటీ, ప్రావిడెంట్ ఫండ్, గ్రూపు ఇన్సూరెన్స్ కు ఖర్చు పెట్టవలసిన అవసరం ఉంది. 5శాతం మాత్రం వారి యాజమాన్యం ఖాతాలో పెట్టుకోవాలి. సభ్యులు చాలా కరెక్టుగా చెప్పారు. ఇషిఎఫ్ గురించి యాజమాన్యాలకు చాలాసార్లు ఆదేశాలు ఇచ్చాము. తప్పకుండా ఇషిఎఫ్ గాని, గ్రాంట్యుటీని గాని ఇచ్చేందుకు తగిన చర్యలు తీసుకొంటాము.

అధ్యక్షా, అదేవిధంగా వేతనాలు సరిగా ఇవ్వకపోవడం అనే విషయాన్ని మా దృష్టికి తేస్తే ఆయా యాజమాన్యంపై తప్పకుండా వాటి మీద చర్యలు తీసుకొంటాము. గుర్తింపు కార్డులు అడిగారు. ప్రైవేట్ అన్ ఎయిడెడ్ విద్యా సంస్థలు ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యా చట్టం 1982 ప్రకారం పూర్తిగా ప్రైవేటు యాజమాన్యంలో పనిచేస్తున్నందు వలన ప్రైవేటు పాఠశాలలో పనిచేస్తున్న సిబ్బందికి ప్రభుత్వ ఉద్యోగులతో సమానంగా గుర్తింపు కార్డులను, హెల్త్ కార్డులను ఇవ్వడానికి ఆ చట్టంలో పొందుపరచలేదు. మంచి సలహా చెప్పారు. దాని గురించి ఎగ్జామిన్ చేస్తాము. ఏ మాత్రం అవకాశం వచ్చినా ఎగ్జామిన్ చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. ఎందుకంటే ఉపాధ్యాయులు బాగుంటేనే వ్యవస్థ బాగుంటుంది. గతంలో నేను కూడా అధ్యాపకుడిగా పనిచేశాను కాబట్టి ఆ సమస్యల గురించి నాకు కూడా తెలుసు. ఏ మాత్రం అవకాశం ఉన్నా తప్పకుండా హెల్త్ కార్డులను, గుర్తింపు కార్డులను ప్రభుత్వం ఇచ్చే ప్రయత్నం చేస్తుంది.

అధ్యక్షా, సభ్యులు ద్వారపురెడ్డి జగదీశ్వర రావు గారు యూనివర్సిటీలో ఖాళీగా ఉన్న ఫాకల్టీ రిక్రూట్ మెంట్ గురించి అడిగారు. యూనివర్సిటీలో తప్పకుండా 11,000 ఉద్యోగాలను భర్తీ చేయాలనే నిర్ణయం తీసుకొన్నాం. ఆ విషయం కోర్టులో ఉన్నట్లుంది, అది కూడా తొందరగా తొలిగించి, యూనివర్సిటీలోనే కాకుండా అన్ని స్థాయిలలో సిబ్బందిని నియమించాలి. ఎందుకంటే విద్యా వ్యవస్థలో సమూలమైన మార్పులు తీసుకురావాలనే ఉద్దేశంతో ఈ ప్రభుత్వం పని చేస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను.

MR. CHAIRMAN : Next question.

సర్వశిక్షా అభియాన్ లో అవకతవకలు

ప్రశ్న నెం.9388(114)

శ్రీమతి పమిడి శమంతకమణి, ఎం.ఎల్.సి.(శాసనసభ నియోజకవర్గం)

గౌరవనీయులైన మానవవనరుల అభివృద్ధి శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

- (అ) రాష్ట్రంలో 2013-14 సంవత్సరంలో సర్వ శిక్షా అభియాన్ ను అమలు చేయడంలో ఏవేని అవకతవకలు చోటుచేసుకున్నాయా?
- (ఆ) అయితే, ఆ వివరాలు ఏమిటి?

గౌరవనీయులైన మానవ వనరుల అభివృద్ధి శాఖ మంత్రిగారి తరపున సమాచార, పౌర సంబంధాల శాఖ మంత్రివర్యులు (డా. పల్లె రఘునాథరెడ్డి):

(అ) లేదండీ.

(ఆ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీమతి పమిడి శమంతకమణి: అధ్యక్షా, నేను ఏ ప్రశ్న వేసిన, కూడా ఆయా శాఖల వారు మొదటి ప్రశ్న లేదండీ, రెండవది ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదని అంటున్నారు. అదేమీ దురదృష్టమో గాని నాకు మాత్రం తెలియదు. 2013-14వ సంవత్సరంలో సర్వశిక్షా అభియాన్ లో ఏవైనా అవకతవకలు ఉన్నాయా అని అడగడం జరిగింది. విద్యా శాఖలో సర్వశిక్షా అభియాన్ వారు, సోసైటీ వారు ఈ రెండు కలిసి విద్యాశాఖను నడిపిస్తున్నారు. సర్వశిక్షా అభియాన్ లో బలపాలు, పలకల నుండి మొదలుపెడితే చిట్టచివరివరకు కావలసినన్నీ పుస్తకాల వరకు వాళ్లదే. అవి కాకుండా ఇప్పుడు సివిల్ వర్క్స్ కూడా వారికే అలా చేయడం జరిగింది. సర్వశిక్షా అభియాన్ లో అదనపు తరగతులు, లాయిలెట్స్, కాంపౌండ్ వాల్స్ ఇవన్నీ కూడా జరుగుతున్నాయి. 2013-14వ సంవత్సరంలో జరిగిన అవినీతికి ఎంకైవర్ జరగడం జరిగింది. కొంతమంది ఉద్యోగులను సస్పెండ్ చేయడం కూడా జరిగింది. దీని గురించి ఈ మధ్యనే అనంతపురంలో వారం రోజుల పాటు పత్రికలలో రావడం జరిగింది. ఇంత జరుగుతుంటే మొదటి ప్రశ్న లేదండీ, రెండవ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కావడం లేదని అంటే మేము ఏ రాయితో తల పగల కొట్టుకోవాలో అర్థం కావడం లేదు.

ఉ.11.00

శ్రీ మహ్మద్ అహ్మద్ పరీఫ్ (శాసనసభ - నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, మైనారిటీ స్కూల్స్ లో ఉర్దూ టీచర్ల కొరత చాలా ఎక్కువగా ఉంది. సుమారు 5, 10 సంవత్సరాల నుండి ఈ కొరత వస్తూ ఉంది. స్పెషల్ డివన్ సి నిర్వహించమన్నారు. కానీ, కాలయాపన జరిగే అవకాశాలు ఉన్నాయి. కాబట్టి, అప్పటివరకూ సర్వశిక్షా అభియాన్ లో విద్యా వాలంటీర్ల క్రింద తాత్కాలింగా ఉర్దూ టీచర్లను నియమించుకోవడానికి ప్రభుత్వం ఏమైనా ఆలోచన చేస్తుందా అనేది తమరి ద్వారా మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాము.

శ్రీ రాము సూర్యారావు: అధ్యక్షా, సర్వశిక్షా అభియాన్ క్రింద తూర్పు గోదావరి జిల్లా లోని భవనాలను సగం వరకూ నిర్మించారు. అవి పూర్తి చేయకపోవడం వలన అక్కడ పిల్లలు చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. దయచేసి మంత్రి గారు దీని మీద దృష్టి పెట్టాలని తమరి ద్వారా మంత్రిగారిని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ గాదె శ్రీనివాసులు నాయుడు: అధ్యక్షా, సర్వశిక్షా అభియాన్ లో వివిధ కేటగిరీలలో చాలా మంది కాంట్రాక్టు, పొరుగుసేవల క్రింద విధులు నిర్వర్తిస్తున్నారు. 10 వ పి.ఆర్.సి ప్రకారం అందరికీ వేతనాలు పెరిగినవి. కానీ, వారికి వేతనాలు పెరగలేదు. ఆ పెరిగిన వేతనాలను వీరికి వర్తింపజేస్తారా లేదా అనే దాని గురించి ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సోము వీర్రాజు: అధ్యక్షా, సర్వశిక్షా అభియాన్ కు సంబంధించి, ముఖ్యంగా చాలా శాఖలు ఈ మధ్య కాలంలో రెగ్యులర్ గా అనేక రకాలైన అవినీతి ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్నాయి. ఇప్పుడు వచ్చినటువంటి అధికారి శ్రీనివాసరావు గారు, వారు ప్రతి దానిని తనిఖీ చేసే ప్రక్రియను తీసుకొస్తున్నారని ఉంది. దాని మీదనే శ్రీమతి శమంతకమణి గారు ప్రశ్న వేయడం జరిగింది. సర్వశిక్షా అభియాన్ లో ఉన్నటువంటి 20 అంశాలకు పేరెంట్ కమిటీలలో వారికి శిక్షణ ఇమ్మని ఉంది. ఆ శిక్షణను మొదలు పెట్టారా?

అధ్యక్షా, రెండవ అంశము, ఇవన్నీ ఉప ప్రశ్నలే సర్వశిక్షా అభియాన్ కు సంబంధించి మెటీరియల్ ప్రింట్ చేయడానికి ఎంత ఖర్చు పెడుతున్నారు?

అధ్యక్షా, మూడవ అంశము, ఆ మెటీరియల్ ను ఎవరైనా, శాసనమండలికి గాని, శాసన సభ్యులకు గానీ ఇచ్చే ప్రక్రియ మన దగ్గర ఉందా? నాల్గవ అంశము, నేనే వ్యక్తిగతంగా వెళ్లి...

మిస్టర్ ఛైర్మన్: ఇది చర్చా వీర్రాజు గారు?

SRI SOMU VEERAJU: It's not discussion sir, ఇవి ప్రశ్నలు సార్, మా మంత్రి గారు నేను అడిగిన దానికి ఏమి చెబుతారో మీకు తెలుసు. కానీ నేను వేసేవన్నీ ప్రశ్నలే సార్. 20 పథకాలు ఉన్నాయి. ప్రతి పాఠశాలలో పేరెంట్ కమిటీలు ఉన్నాయి. 50వేల పేరెంట్ కమిటీలు, ఎక్కడ శిక్షణ తీసుకున్నది. శిక్షణకు ఎంత ఖర్చు పెడుతున్నామనేది నీటన్నింటిని అధికారులను వ్రాసుకుని సమాధానం చెప్పనివ్వండి. సర్వశిక్షా అభియాన్ లో చాలా అవినీతి జరుగుతుంది. ఈ పథకం 2000వ సంవత్సరం నుండి మొదలు పెట్టడం జరిగింది. ఇప్పటికీ పేరెంట్ కు శిక్షణ ఇచ్చి, పేరెంట్ శిక్షణకు ఒక ఏజెన్సీను నియమించారు. దానికి శిక్షణ ఎక్కడైనా మొదలైందా? శిక్షణ మొదలైతే మా శాసన సభ్యులను గాని, శాసన మండలి సభ్యులను గాని ఆ స్కూల్స్ కు పిలిచేటవంటి ప్రక్రియ ఏమైనా ఉందా? వారు లెక్చరర్ గా ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటులో ఉన్నారు. వారు వేరే శాఖ మంత్రి గారి జనాబు చెప్పినప్పటికీ కూడా సర్వశిక్షా అభియాన్ లో 2000వ సంవత్సరం నుండి ఇప్పటివరకూ ఈ ప్రక్రియను ఎందుకు అమలుచేయలేకపోతున్నారు? పేరెంట్ ట్రైనింగ్, స్కూల్ టీచర్ల ట్రైనింగ్ కు 10 శాతం ఖర్చు పెడుతున్నారు. ఇది ఏవిధంగా ఖర్చు అవుతుంది తెలియజేయవలసినదిగా తమరి ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

డా.పల్లె రఘునాథ రెడ్డి: అధ్యక్షా, సర్వశిక్షా అభియాన్ ను 2001వ సంవత్సరంలో ప్రారంభించడం జరిగింది. దీని ముఖ్యమైన ఉద్దేశం ఏమిటంటే 6 నుండి 14 సంవత్సరాల వయసు ఉండే బాలలందరికీ ఉచిత మరియు నిర్బంధ విద్యను అందించాలని ఈ సర్వశిక్షా అభియాన్ ముఖ్య ఉద్దేశం. దీనిలో సైమరీ స్కూల్స్ ను అప్పర్ సైమరీ స్కూల్స్ గా, అప్పర్ సైమరీ స్కూల్స్ ను హైస్కూల్స్ గా మార్చడం 1వ తరగతి నుండి 8వ తరగతి వరకూ నాణ్యమైన విద్యను అందించాలనేది ఈ సర్వశిక్షా అభియాన్ ముఖ్య లక్ష్యం. దీనిలో 60 శాతం గ్రాంటు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇస్తుంది. 40 శాతం గ్రాంటు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భరిస్తుంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సర్వశిక్షా అభియాన్ ద్వారా విద్యార్థులకు ఏక రూప దుస్తులు, పాఠ్యపుస్తకాలు, పాఠశాల భవనాలు, అదనపు తరగతులు, త్రాగునీటి వసతి, కరెంటు సదుపాయం, మరుగుదొడ్లు, ప్రహారీ గోడనిర్మాణం, వికలాంగులైన విద్యార్థులకు ప్రత్యేకమైన వసతి ఇటువంటి ప్రయోజనాలు విస్తృతంగా చేకూర్చే విధంగా దీనిని చేయడం జరిగింది.

అధ్యక్షా, అంతే కాకుండా 2013-14 సంవత్సరంలో సర్వశిక్షా అభియాన్ కు రూ.3,081కోట్లు కేటాయిస్తే రూ.2,910కోట్లు, దీనిలో వివిధ కార్యక్రమాలకు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. విద్యార్థుల ఏకరూప దుస్తులకు రూ.122కోట్లు. ఉపాధ్యాయుల జీతాలకు రూ.1978కోట్లు సివిల్ వర్క్ కు రూ.373కోట్లు, ఎకడమిక్ సపోర్టుకు రూ.105కోట్లు ప్రాధాన్యత అంశాలుగా ఖర్చు చేయడం జరిగింది. అదే విధంగా 2014-15 సంవత్సరం, 2015-16 సంవత్సరంలో కూడా కేటాయించిన వివరాలు కూడా ఉన్నాయి. వారికి నాణ్యమైన సమగ్రమైన విద్యను అందించడానికి ఆలోచిస్తున్నాము.

అధ్యక్షా, శ్రీమతి పమిడి శమంతకమణి అక్క గారు అంటే మాకు విపరీతమైన గౌరవం ఆవిడ మంత్రిగా పని చేసినప్పటి నుండి కూడా మా కుటుంబంతో సంబంధ భాందవ్యం ఉంది. రాష్ట్రంలో 2013-14 సంవత్సరంలో సర్వ శిక్షా అభియాన్ ను అమలు చేయడంలో ఏవేని అవకతవకలు చోటు చేసుకున్నాయో అని అక్క ఒక ప్రశ్న వేశారు. పర్డిక్యూలర్ గా 2014-15 సంవత్సరం అనుకోకుండా

అవకతవకలు జరిగినాయంటే అన్ని ఏరియాల నుండి డీటైల్స్ రావాలి. ఆ సమయంలో అవకతవకలు జరిగినట్లు ఎక్కువగా ఏమీ లేవు. ఒక వేళ నిర్దిష్టంగా ఆరోపణలు ఏమైనా ఉంటే వాటిని తప్పకుండా విచారణ జరిపిస్తామని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, అదే విధంగా గౌరవ సభ్యులు రాము సూర్యారావు గారు తూర్పుగోదావరి జిల్లాలోని స్కూల్స్ సగం వరకూ మాత్రమే నిర్మాణాలు జరిగాయని చెప్పారు. ప్రస్తుతం మా డైరెక్టర్ గారు కూడా ఇక్కడే ఉన్నారు. వారు కూడా వెంటనే ఆ విషయాన్ని నోట్ చేసుకుని తొందరలోనే అంటే నెలలోపే వాటిని పూర్తి చేయడానికి ఆదేశాలు జారీ చేస్తామని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, అదే విధంగా గౌరవ సభ్యులు గాదె శ్రీనివాసులు నాయుడు గారు కాంట్రాక్టు, పొరుగుసేవల సిబ్బంది వేతనాలు 10వ పి.ఆర్.సి ప్రకారం పెరగలేదన్నారు. ఈ అంశాన్ని కూడా పరిశీలిస్తామని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాము.

అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు మహ్మద్ అహ్మద్ షరీఫ్ గారు అడినట్లు ఉర్దూ టీచర్లను నియమించాలని కోరారు. దానిని కూడా పరిశీలించి తగిన చర్యలు తీసుకుంటాము. పూర్తి కాని భవనాలను పూర్తి చేస్తున్నాము. అదే మాదిరిగా టీచర్లను నియమించడంలో కూడా పరిశీలించి వాటన్నింటిని పూర్తి చేస్తామని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు సోము వీర్రాజుగారు ట్రైనింగ్ గురించి అడిగారు. స్కూల్ మేనేజ్మెంట్ కమిటీ ట్రైనింగ్ స్టాఫ్ అయ్యింది. దానిని దాదాపుగా 40 శాతం పూర్తి చేశాము. మిగిలిన వారందరికీ త్వరగా ట్రైనింగ్ పూర్తి చేస్తాము. సర్వశిక్ష అభియాన్ లో ఏమైనా అవకతవకలు ఉంటే సభ్యులు మా దృష్టికి తీసుకువస్తే ఏ మాత్రం ఆలోచన లేకుండా తగిన నిర్ణయం తీసుకుని చర్యలు తీసుకుంటామని తమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

MR.CHAIRMAN: Samanthakamani Garu, please put your question. Now, I will go with the printed names only.

ప్రభుత్వ జూనియర్ కళాశాలల్లో మౌలిక సదుపాయాలు

ప్రశ్న నెం.9395(115)

శ్రీమతి పి.శమంతకమణి, ఎం.ఎల్.సి.,

గౌరవనీయులైన మానవ వనరుల అభివృద్ధి శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

- (అ) అనేక ప్రభుత్వ జూనియర్ కళాశాలల్లో ల్యాబ్లు, పరికరాలు మరియు బోధనేతర సిబ్బంది మున్నగువంటి సదుపాయాలు లోపించాయా?
- (ఆ) అయితే, వాటిని కల్పించేందుకు తీసుకున్న చర్యలేమిటి?

గౌరవనీయులైన మానవ వనరుల అభివృద్ధి శాఖ మంత్రి గారి తరపున సమాచార, పౌర సంబంధాల శాఖ మంత్రివర్యులు (డా.పల్లె రఘునాథ రెడ్డి):

- (అ) సైన్స్ గ్రూపులు కలిగివున్న అత్యధిక ప్రభుత్వ జూనియర్ కళాశాలలకు ల్యాబ్లు, పరికరాలు మరియు బోధనేతర సిబ్బందిని సమకూర్చడమయింది. అయితే కొన్ని ప్రభుత్వ జూనియర్ కళాశాలల్లో సరిపడ బోధనేతర సిబ్బంది లభ్యంగా లేరు.

(ఆ) ఎస్సీ/ఎస్టీ బ్యాక్‌లాగ్ క్రింద మరియు కారుణ్య నియామకాల ద్వారా బోధనేతర పోస్టులను భర్తీ చేసేందుకు చర్యలను చేపట్టడం జరిగింది. ప్రతి సంవత్సరం బడ్జెట్ విడుదల నుండి, ల్యాబ్ పరికరాల రూపంలో ప్రభుత్వ జూనియర్ కళాశాలలకు ప్రభుత్వం అదనపు మౌలిక సదుపాయాలను సమకూరుస్తున్నది.

శ్రీమతి పి.శమంతకమణి : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా ఈ జూనియర్ కళాశాలల్లో మొన్ననే సింగనమల నియోజకవర్గంలోని చాలా జూనియర్ కళాశాలలో సంవత్సరాలుగా సైన్సు గ్రూపు లేకుండా ఉండేది. ఆ జూనియర్ కళాశాలకు మన మంత్రి గారైన గంటా శ్రీనివాసరావు గారు సైన్సు గ్రూపును మంజూరు చేయడం జరిగింది. అందుకు వారికి ధన్యవాదములు తెలియజేస్తున్నాను. కానీ, అక్కడ సైన్సు గ్రూపు అధ్యాపకుల కొరత ఉంది. సైన్సు గ్రూపుకే అధ్యాపకులు లేకపోతే ఆ సంవత్సరం పీరియడ్‌లో విద్యార్థులు అక్కడ ఏమి విద్య నేర్చుకుంటారు? Maths, Physics, Chemistry, Zoology ఇలాంటి సబ్జెక్టులకు కూడా అధ్యాపకులు లేరు. వారు ఎన్నో సార్లు రిప్రజంటేషన్లు ప్రభుత్వానికి పంపడం జరిగింది. మార్చి, ఏప్రిల్ నెలల్లో ఫైనల్ పరీక్షలు వ్రాస్తారు. కానీ, ఈ రోజు వరకూ కూడా ఆ సైన్సు గ్రూపులకు గానీ , ల్యాబ్‌లు నిర్వహించడానికి demonstrators ఎవరూ లేరు. కాబట్టి, వీరందరినీ ఎప్పుడు నియమిస్తారో, ఎప్పుడు వీరిని ఆదుకుంటారో మంత్రిగారు తెలియజేయవలసినదిగా తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, చాలా స్కూల్స్‌కు టీచర్లు లేరు. జూనియర్ కళాశాలలకు కూడా లెక్చరర్స్ లేకపోతే చాలా కష్టం. అందుచేత తమరి ద్వారా మంత్రి గారికి ఒక అర్జీ పంపిస్తున్నాను.

ఉ. 11.10

డా.ఏ.ఎస్.రామకృష్ణ (ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం - కృష్ణా, గుంటూరు): అధ్యక్షా,....

మిస్టర్ చైర్మన్: రామకృష్ణ గారూ, దయచేసి కూర్చోండి. మీకు ప్రాసీజర్ తెలుసు కదా. I am going only with the printed names. Please, hear me. I am following certain rules. But, for you I must break the convention.

డా.ఏ.ఎస్.రామకృష్ణ: ఒక్క ప్రశ్న అడుగుతున్నాను.

MR.CHAIRMAN: Ramakrishna garu, please sit down. I don't know how.... you are all educated people.

డా.ఏ.ఎస్.రామకృష్ణ: ఒక్క ప్రశ్న అడుగుతానని అన్నాను.

మిస్టర్ చైర్మన్: మళ్లా అదే చెబుతారండీ. నిన్న కూడా అదే చెప్పాను. ఉ.11.00 గంటల తరువాత ప్రింట్ అయిన పేరు ఎవరిది ఉంటుందో, వారిని మాత్రమే అనుమతిస్తాను. One supplementary only. ఒకటి కాకపోతే రెండవది కూడా ఇస్తాను. Because, already he has put the question. మిగతావాళ్ళకిస్తే, అందరికీ ఇవ్వాలి. అలాగైతే, ఇంక అక్కడే ఉండిపోతాం. ఎంత అజెండా ఉందండీ! ఇంకా 12 బిల్లులు కూడా ఉన్నాయి. మీకు ఇంత డీటైల్డ్ గా చెప్పాలా? నేను ఎక్కడైనా డీవియేట్ అయితే మీరు చెప్పండి. ఒక రోజు ఇచ్చారు, ఇవ్వాలి ఇవ్వలేదు అని చెప్పండి. నేను ఖచ్చితంగా సమయం పాటిస్తున్నాను. నిన్న కూడా అదే జరిగింది. సభ్యులు రాజేంద్రప్రసాద్ గారు సీనియర్ మెంబర్ కాబట్టి అర్థం చేసుకుని కూర్చున్నారు. రోజూ చెప్పాలా? మీరు సభలో ఏం జరుగుతుందన్నది ఫాలో కావాలండీ.

డా.ఏ.ఎస్.రామకృష్ణ: అందుకే, మీరు చెబుతూనే అర్థం చేసుకుని కూర్చున్నాను సార్.

మిస్టర్ చైర్మన్) రైట్... ఇది మీ కోసం మాత్రమే కాదు. అందరి కోసం చెబుతున్నాను.

ఉన్నతవర్గాల్లోని పేదలకు రిజర్వేషన్లు

ప్రశ్న నెం.9438 (116)

డా. ఎం.వి.వి.ఎస్ మూర్తి, ఎం.ఎల్.సి.,

గౌరవనీయులైన మానవ వనరుల అభివృద్ధి శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

(అ) రాష్ట్రంలో ఎగువ తరగతిలోని పేదలందరికీ విద్యా సంస్థల్లోనూ, ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలలోనూ రిజర్వేషన్లను కల్పించే ప్రతిష్ఠాన ఏదైన ఉందా?

(ఆ) అయితే, అందుకు సంబంధించి జారీ చేసిన మార్గదర్శకాల వివరాలు ఏమిటి?

గౌరవనీయులైన మానవ వనరుల అభివృద్ధి శాఖ మంత్రిగారి తరపున సమాచార, పౌరసంబంధాల శాఖమంత్రివర్యులు (డా.పల్లె రఘునాథరెడ్డి)

అ) లేదండీ.

ఆ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

డా. పల్లె రఘునాథరెడ్డి: అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్రంలో 447 ప్రభుత్వ జూనియర్ కళాశాలలున్నాయి. అన్నింటిలో కూడా సైన్స్ గ్రూపుకు సంబంధించి సైన్స్ ల్యాబ్ పరికరాలు గానీ, దానికి కావాల్సిన ఫెసిలిటీస్ కూడా ఉన్నాయి. దానికి కారణమేమంటే, ఈ మధ్యనే ఇంటర్మీడియట్ ప్రాక్టికల్ పరీక్షలను ప్రభుత్వం జంబ్లింగ్ విధానంలో జరిపింది కాబట్టి, అందరూ ప్రాక్టికల్స్ కి సంబంధించిన ఎక్స్‌పెండ్‌మెంట్ ని ఏర్పాటు చేసుకున్న తరువాతే ఈ పరీక్షలను నిర్వహించడం జరిగింది. అంతేగాకుండా, ల్యాబ్ కు కావాల్సిన మెటీరియల్ ఏమన్నా ఉంటే, **accumulated special funds** నుండి తీసుకోవాల్సిందిగా జూనియర్ కళాశాలల ప్రిన్సిపాళ్లకు ఆదేశాలివ్వడం జరిగింది కాబట్టి, సాధ్యమైనంత వరకు ఎట్టి పరిస్థితుల్లో కూడా ప్రభుత్వ కళాశాలల్లో ల్యాబ్ ఎక్స్‌పెండ్‌మెంట్ కు కొరత లేకుండా ఈ ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంది.

ఈ మధ్యకాలంలో 58 కొత్త జూనియర్ కళాశాలలు వచ్చాయి. కొత్తగా మంజూరైన కళాశాలల్లో టీచింగ్ మరియు నాన్ టీచింగ్ పోస్టులు భర్తీ చేయలేదు. వాటిని భర్తీ చేయవలసిన అవసరముంది. సైన్స్ డిపార్ట్‌మెంట్ కు వ్రాసి, అక్కడ నుండి ఆదేశాలు వచ్చిన వెంటనే వాటిని భర్తీ చేయడం జరుగుతుంది. అలాగే, సీనియర్ అసిస్టెంట్స్, జూనియర్ అసిస్టెంట్స్, రికార్డ్ అసిస్టెంట్స్, టైపిస్టుల కేటగిరీలో కొన్ని ఖాళీలున్న మాట వాస్తవమే. వీటిని భర్తీ చేసే అంశం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది. ఆ విషయంలో కూడా చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. అదేవిధంగా, ఎస్సీ, ఎస్టీ బ్యాక్ లాగ్ పోస్టులు, కారుణ్య నియామకాలను చేపట్టాల్సిన అవసరముంది. ఆ విషయంలోనూ చర్యలు తీసుకుంటాము. శింగనమల కళాశాల 1984లో స్థాపించడమయింది. సైన్స్ గ్రూపులో విద్యార్థులు లేనందువల్ల, వేరే చోటకు పిస్ట్ చేయడం జరిగింది. తిరిగి కాలేజీ నడపడానికి పర్మిషన్ ఇవ్వడం జరిగింది. అక్కడ ప్రస్తుతం ఖాళీగా ఉన్న పోస్టుల్లోకి కాంట్రాక్టు లెక్కరల్లను తీసుకోవాలని నిర్ణయం తీసుకున్నాము. ఈ రెగ్యులర్ అపాయింట్‌మెంట్స్ కోసం ఉత్తర్వులు వచ్చిన వెంటనే వాటిని ఫిలప్ చేస్తాము. తప్పకుండా శింగనమల కళాశాలకు కావాల్సిన అధ్యాపకులను తీసుకుంటాము.

మిస్టర్ చైర్మన్: మంత్రిగారూ, కళాశాలల్లో మౌలిక వసతుల గురించి సభ్యులు డా.వి.ఎస్.రామకృష్ణ గారు, శ్రీమతి గుమ్మడి సంధ్యారాణి గార్లు, డిప్యూటీ చైర్మన్ గారు, ఇంకా చాలా మంది సభ్యులు

అడుగుతున్నారు. So, you please convene a meeting with them. Murthy garu, please put your question.

అల్పసంఖ్యాకులకు నైవాసిక పాఠశాలలు

ప్రశ్న నెం.9582 (118)

శ్రీ మహ్మద్ అహ్మద్ పరీఫ్, ఎం.ఎల్.సి.,

గౌరవనీయులైన మైనారిటీ సంక్షేమ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

- (అ) రాష్ట్రంలో మైనారిటీ విద్యార్థుల కోసం నెలకొల్పిన నైవాసిక పాఠశాలల సంఖ్య ఎంత?
- (ఆ) మైనారిటీ నైవాసిక పాఠశాలలకు స్వంత భవనాలను నిర్మించడం కోసం మంజూరు చేసిన నిధుల మొత్తమెంత?

గౌరవనీయులైన మైనారిటీ సంక్షేమ శాఖ మంత్రివర్యులు (డా.పల్లె రఘునాథరెడ్డి)

- (అ) రాష్ట్రంలో మైనారిటీ విద్యార్థుల కోసం ఆరు (6) నైవాసిక పాఠశాలలను నెలకొల్పడమయింది
- (ఆ) ప్రతి భవనానికి రూ. 15.00 కోట్ల చొప్పున మైనారిటీ సంక్షేమ శాఖకు చెందిన ఐదు నైవాసిక పాఠశాలలకు స్వంత భవనాలను నిర్మించడం కోసం 28-12-2016 తేదీగల మైనారిటీ సంక్షేమ (ఇడియం) శాఖ జి.ఓ.ఆర్.టి నెం.167 ద్వారా రూ.75.00 కోట్ల మొత్తాన్ని మంజూరు చేయడమయింది.

Dr. M.V.V.S. MURTHY: This is an important question effecting 50% of the population. దీని మీద పర్యవసానాలు ఎలా ఉంటాయన్నది ఇదివరకే మనం కొన్ని రాష్ట్రాల్లో చూశాం. గుజరాత్, ఉత్తర్ ప్రదేశ్, పంజాబ్, హరియాణాల్లో చూశాము. There is a class defined as **Economically Backward Class** అని మనమే డిఫైన్ చేశాము. ఆ విధంగా ఎకనామికల్లీ బ్యాక్ వర్డ్ క్లాస్ గా డిఫైన్ చేసిన వాళ్ళకి మనమేమన్నా సదుపాయాలు కల్పిస్తున్నామా? లేదంటే, ఎకనామికల్లీ బ్యాక్ వర్డ్ అనడంలో ఔచిత్యమేమిటి? ఆ ఔచిత్యానికి సంబంధించిన సమాచారాన్ని మంత్రి గారి నుండి రాబట్టాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. Or otherwise, if there is anything that the Government is going to do for the economically Backward Classes, they are also deserved to be considered.

డా.పల్లె రఘునాథరెడ్డి: అధ్యక్షా, సుప్రీంకోర్టు జడ్జిమెంట్ ప్రకారం రిజర్వేషన్లు 50 శాతం దాటకూడదని ఒక నిబంధన ఉంది. దానిలో భాగంగానే ప్రతి విద్యాసంస్థల్లో ఎస్సీలకు 15 శాతం రిజర్వేషన్ ఉంటోంది. ఎస్టీ విద్యార్థులకు 6 శాతం రిజర్వేషన్ ఉంటుంది. బ్యాక్ వర్డ్ క్లాసుల వారికి 29 శాతం రిజర్వేషన్ ఉంటుంది. అందులో కూడా గ్రూప్-ఎ 7 శాతం, గ్రూప్-బి 10 శాతం, గ్రూప్-సి 1 శాతం, గ్రూప్-డి 7 శాతం, గ్రూప్-ఇ (మైనారిటీలు) 4 శాతం రిజర్వేషన్లు ఉంటాయి. తరువాత, మహిళలకు సంబంధించి ప్రతి కేటగిరీలోనూ 33 శాతం ఉంటుంది. ప్రత్యేక వర్గాల రిజర్వేషన్స్ గురించి ప్రతి విద్యా సంస్థ ప్రతి కోర్సులో ఓసీ, బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీలకు సమాంతరంగా రిజర్వేషన్స్ ఉంటాయి. ఫిజికల్లీ హ్యాండికాప్డ్ కు 3 శాతం, ఆర్మీలో పనిచేసే ఉద్యోగుల పిల్లలకు 2 శాతం, స్పోర్ట్స్ అండ్ గేమ్స్ కు 0.5 శాతం, ఎన్.సి.సి 1 శాతం ఉంటుంది.

సభ్యులు డా.ఎం.వి.వి.ఎస్. మూర్తి గారు చాలా సున్నితమైన ప్రశ్నను వేశారు. ఎకనామికల్లీ బ్యాక్ వర్డ్ క్లాస్ గా సంబంధించిన విద్యార్థులకు తప్పనిసరిగా శాచ్యురేషన్ పాయింట్ లో స్కాలర్ షిప్పులు ఇస్తున్నాము. ఎటువంటి పరిస్థితుల్లోకూడా ఈ ప్రభుత్వం ఇబిసి కేటగిరీ విద్యార్థులను పక్కనపెట్టకుండా, ఎవరికైతే రూ.2 లక్షల లోపు ఆదాయం ఉంటుందో, ప్రతిఒక్కరికీ శాచ్యురేషన్ పాయింట్ ఆఫ్ వ్యూలో

ఇంటర్, డిగ్రీ, ప్రొఫెషనల్ కాలేజీల్లో చదివుకునే విద్యార్థులకు స్కాలర్‌షిప్పులిస్తూ, దాదాపు ఐదారు వేల కోట్ల రూపాయలు ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ క్రింద చెల్లిస్తూ వాళ్లకు సాయం చేస్తోంది.

రెండవదేమంటే, స్కీల్ డెవలప్‌మెంట్ మీద ఎక్కువ ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నాము. విశాఖపట్నంలో జరిగిన సిఐఐ ఇన్వెస్ట్‌మెంట్ సదస్సుకు తమరు కూడా వచ్చారు. దాదాపు 22,34,000 మందికి ఉద్యోగాలిస్తామని కంపెనీలు ముందుకు రావడం జరిగింది. 10,54,000 కోట్ల పెట్టుబడులు పెట్టేలా విశాఖపట్నంలో సదస్సు జరిగింది. పరిశ్రమలకు సంబంధించి “Ease of Doing Business” లో రాష్ట్రం దేశవ్యాప్తంగా మొదటి స్థానంలో ఉండటం జరిగింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారిపైన నమ్మకం ఉండటం వల్ల, అనేక రకమైన ప్రైవేటు పరిశ్రమలు, ఐ.టి.కంపెనీలు చాలా ఇక్కడకు వస్తున్నాయి. వాటిల్లో వీళ్లకు తప్పకుండా ఉద్యోగాలు వచ్చేందుకు అవకాశముంది. వేల కోట్లు ఖర్చుపెట్టి అనేక రకాల శిక్షణనివ్వడానికి స్కీల్ డెవలప్‌మెంట్ కూడా ఏర్పాటు చేశాము. దానివల్ల కూడా ఉపయోగముంటుంది. అంతేగాకుండా, అర్జులైన వాళ్లు ఇబిసిల్లో ఉంటే, పది లక్షల రూపాయలు ఇచ్చి విదేశాలకు పంపి అక్కడ కూడా విద్యాభ్యాసం చేసే అవకాశం కల్పిస్తున్నాము. తప్పనిసరిగా జనాభాలో 50 శాతం ఉండే ఇబిసిలకు ప్రభుత్వం న్యాయం చేయడానికి అనేక రకాలైన కార్యక్రమాలను రూపొందిస్తుంది. సభ్యులు ఇంకా ఏవైనా సూచనలిస్తే, వాటిని కూడా అమలు చేయడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉంది.

డా.ఎం.వి.వి.ఎస్.మూర్తి: అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రి గారికి, మంత్రి గారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. సరైనటువంటి సమాధానాన్ని ఇచ్చారు.

శ్రీ మహ్మద్ అహ్మద్ షరీఫ్: అధ్యక్షా, చాలా సంతోషం. గత సంవత్సరం అద్దె భవనాల్లో ఉన్న రెసిడెన్షియల్ స్కూళ్లకు సొంత భవనాలు నిర్మించడానికి ప్రభుత్వం ఉదారంగా రూ.75 కోట్లు ఇచ్చింది. దానికిగాను ప్రభుత్వానికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. అయితే, ఈ భవన నిర్మాణం కోసం స్థల సేకరణ జరిగిందా? జరగకపోతే దానికి కారణాలు ఏమిటి? కొత్తగా మైనారిటీ రెసిడెన్షియల్ స్కూళ్లు ప్రారంభించే ఆలోచన ఏదైనా ప్రభుత్వం వద్ద ఉందా? ఒకవేళ ఆ ఆలోచన ఉంటే ఎక్కడక్కడ ప్రారంభించబోతున్నారు? అందులో బాలికలకు ఎన్ని? బాలురకు ఎన్ని? కొత్తగా ప్రారంభించబోయే స్కూళ్లలో ఏ మాధ్యమంలో విద్యాబోధన జరపాలనుకుంటున్నారో చెప్పవలసిందిగా మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

ఉ. 11.20

డా. పల్లె రఘునాథ రెడ్డి: అధ్యక్షా, షరీఫ్ గారు చాలా మంచి ప్రశ్న వేశారు. ఆయన ఎప్పుడూ మైనారిటీకి సంబంధించిన ప్రశ్నలు చాలా చక్కగా వేస్తారు. అనంతపురం, చిత్తూరు, గుంటూరు, కృష్ణా, కర్నూలు, నెల్లూరు జిల్లాల్లో రెసిడెన్షియల్ స్కూళ్స్ ఉన్నాయి. వీటిలో అనంతపురం, చిత్తూరు, కృష్ణా, కర్నూలు, నెల్లూరు ఈ 5 రెసిడెన్షియల్ స్కూళ్లకు రూ.15 కోట్ల చొప్పున రూ.75 కోట్లను మంజూరు చేయడమైనది. ఒక్క గుంటూరులో మాత్రం స్థలం అందుబాటులో లేనందువల్ల నిధులు మంజూరు చేయలేదు. ఆ విషయమై కలెక్టరుకు ఆదేశమిచ్చాము, సరైన స్థలాన్ని, సరైన ప్రాంతాన్ని ఎంపిక చేస్తే దానికి కూడా రూ.15 కోట్లు ఇచ్చేందుకు సిద్ధంగా ఉన్నాము. అంతేకాకుండా, ప్రతి ఒక్క రెసిడెన్షియల్ స్కూలుకు నిర్వహణ నిమిత్తం ఏ.పి. రెసిడెన్షియల్ ఎడ్యుకేషన్ ఇన్స్టిట్యూషన్ సొసైటీ తరపున రూ.2 కోట్లు ఇవ్వడమైనది. 25 శాతం కంటే ఎక్కువగా ఉండే ప్రాంతాలకు ఎమ్ఎస్డిపి అనే కేంద్రప్రభుత్వ కార్యక్రమం వర్తిస్తుంది. ఆ కార్యక్రమం ద్వారా 60 శాతం కేంద్రప్రభుత్వం, 40 శాతం రాష్ట్రప్రభుత్వం నిధులను విడుదల చేయడమవుతుంది. దాని ద్వారా అనంతపురం జిల్లా కదిరిలోని పాఠశాలకు రూ.18 కోట్లు, గుంతకల్లులో ఒక పాఠశాలకు రూ.18 కోట్లు, గుంటూరు జిల్లాలోని నర్సరావుపేటలో ఒక పాఠశాలకు రూ.18 కోట్లు, కడప జిల్లా ప్రొద్దుటూరుకు రూ.18 కోట్లు, రాయచోటిలో పాఠశాలకు రూ.18 కోట్లు, మంజూరు

చేయడమే కాకుండా అక్కడ రెండు రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలను, ఆదోనిలో రెండు గర్ల్స్ పాఠశాలను మంజూరు చేయడమైనది. ఈ విధంగా నాలుగు బాలుర రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలు, రెండు బాలికల రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలను అలాగే, రూ.71,44,00,000లు మంజూరు చేయడమైనది. మొత్తం రూ.108 కోట్లు కాగా, అందులో 71.44 కోట్లు మంజూరైనది. స్థలాలను ఎంపిక చేయమన్నాము. కొన్ని చోట్ల ఎంపిక చేశారు. ఈ బడ్జెట్ సమావేశాలయ్యాక నేను కూడా వెళ్లి ఆ పాఠశాలలను సమీక్ష చేస్తాను. ఎందుకంటే, గతంలో ఎన్నడూ లేని విధంగా దాదాపు రూ. 187 కోట్లను ఇవ్వడమే కాకుండా, అదనంగా కూడా ఇస్తున్నాము. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఆదేశాలు ఇచ్చారు. ఎంత ఖర్చైనా ఫరవాలేదు, 20 రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ను ఏర్పాటు చేయాలని చెప్పారు. మైనారిటీ విద్యార్థులు పేదరికంలో ఉన్నారు, విద్యాపరంగా సహకారం అందించి ఆదుకోవాలనే సత్సంకల్పంతో 5 + 6 కాక మరో 20 రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలను ఇవ్వాలని నిర్ణయం తీసుకోవడమైనది. వాటిని కూడా త్వరలో ప్రారంభిస్తామని తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను.

పట్టాల పంపిణీ

ప్రశ్న నెం. 9508 (120)

శ్రీ ఎం.వి.ఎస్. శర్మ, ఎంఎల్సి.,

గౌరవనీయులైన దేవాదాయ శాఖా మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియచేస్తారా?

- (అ) విశాఖపట్టణం, చినగదిలి మండలం, అడవివరం పంచాయతీ, సర్వే నెం.275 లోని భూమిలో అధిక సంఖ్యలో పేద ప్రజలు నివసిస్తున్నారా?
- (ఆ) అర్జులైన పేదలకు పట్టాలను పంపిణీ చేసే ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉందా?

గౌరవనీయులైన దేవాదాయ శాఖా మంత్రివర్యులు (శ్రీ పైడికొండల మాణిక్యాల రావు):

- (అ) అవునండీ, రెవెన్యూ రికార్డుల ప్రకారం కొంతమంది పేద ప్రజలు, కొంతమంది మధ్య తరగతి వారు, మరి కొంతమంది ఎగువ మధ్య తరగతి వారు ఉన్నారు.
- (ఆ) అవునండీ, రెవెన్యూ శాఖ ద్వారా ప్రభుత్వం ఒక పథకాన్ని రూపొందించడమే కాకుండా అన్యాయాక్రమణలను క్రమబద్ధీకరించడానికి సంబంధించి హైకోర్టు అనుమతి కోరుతూ డబ్ల్యు.పి.నెం.11812 / 2005 లో ఒక కౌంటర్ ఆఫీడవిట్ దాఖలు చేసింది.

శ్రీ ఎం.వి.ఎస్. శర్మ: అధ్యక్షా, ఈ సర్వే ప్రకారం 275 ఉండేటటువంటి అడవివరం కొండని అటవీ భూమిగా తేల్చుతూ ఉన్నతాధికారుల బృందం చెప్పడం జరిగింది. జాయింట్ కలెక్టర్, సర్వే మరియు ల్యాండ్ రికార్డ్స్ నుండి ఒకరు, సిసిఎల్ఏ కార్యాలయానికి చెందిన ఒక అధికారి - మొత్తం 3 ఉన్నతాధికారుల బృందం అడవివరం కొండ మొత్తం ఫారెస్ట్ క్రింద పరిగణించాలని డిరెక్షన్ ఇచ్చారు. వారు చేసిన సిఫారసు ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నదా? ఆ ప్రాంతాన్ని ఫారెస్ట్ ఏరియా క్రింద పరిగణించినట్లయితే ఫారెస్ట్ కు ప్రత్యామ్నాయంగా వేరే భూమిని ఇచ్చి అప్పుడు దీనిని రెవెన్యూ వారు స్వాధీనం చేసుకుని ఈ భూమిని పేదలకు పంచాలి. కాబట్టి, దీనికి సంబంధించి ప్రభుత్వం వద్ద ఏదైనా నిర్ణయం ఉన్నదా తెలియచేయాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పైడికొండల మాణిక్యాలరావు: శర్మగారు అడిగినట్లు ఫారెస్ట్ ల్యాండ్ గురించి నా దృష్టిలో లేదు. తప్పనిసరిగా పరిశీలిస్తాము. గతంలో ఇచ్చిన కోర్టు డైరెక్షన్ మేరకు 2008వ సంవత్సరంలో enumeration కూడా చేయడం జరిగింది. 275 సర్వే నెంబరులో 5,451 ఆక్యుపీషన్లు గుర్తించి దానిని హైకోర్టుకు సబ్మిట్

చేయడం జరిగింది. అలాగే, మొదటి కేబినెట్ లో కూడా వీరందరికీ పట్టాలు ఇవ్వాలనే నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. మొదట వేసిన పిల్ లోనే దీనిని కూడా జడ్జిగారు చేర్చడం జరిగింది. ఇంకా కోర్టు ఆర్డర్ కోసం ప్రభుత్వం ఎదురుచూస్తున్నది. ప్రజలు ఎవరైతే ఇళ్లను నిర్మించుకున్నారో, వారి వివరాలు కూడా ఉన్నాయి. ఏసిసి రూఫ్ షెడ్స్ 646, టైల్డ్ హౌసెస్ 321, ఆర్ సి సి శ్లాబ్స్ 2,862, గ్రూప్ హౌసెస్ గానీ అపార్ట్ మెంట్స్ గానీ మొత్తం 94, కల్యాణ మండపాలు 5, దేవాలయాలు 5, కమర్షియల్ యూసేజ్ బిల్డింగ్స్ 19, మొత్తం 5,451 ఉన్నాయి. Thatched Houses 1499 ఉన్నాయి. వారందరికీ ఇవ్వాలనే ప్రభుత్వం కృతనిశ్చయంతో ఉంది. కోర్టు డైరెక్షన్ ఆధారంగా నిర్ణయం తీసుకుని తప్పకుండా చర్యలు తీసుకుంటాము.

MR.CHAIRMAN: Now, the House is adjourned Tea-Break for 15 Minutes and there will be a Group Photograph in the Legislature premises.

(Then, the House adjourned at 11-27 a.m.)

* * *

మ. 12.50

(తేనీటి విరామానంతరం సభ మధ్యాహ్నం గం. 12.51 ని.లకు ప్రారంభమయింది.)

(గౌరవ చైర్మన్ అధ్యక్షస్థానం వహించారు)

* * *

MR. CHAIRMAN: Now, Special Mentions.

2.సభా కార్యక్రమం - ప్రత్యేక ప్రస్తావనలు:

శ్రీ యండపల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఉపాధ్యాయ బదిలీల్లో వెబ్ కౌన్సిలింగ్ వల్ల దాదాపు 50 ప్లేస్ లు కోరుకునే అవకాశం, ఇదంతా పెద్ద గందరగోళంగా ఉంది. అందువల్ల, గతంలో ఉపాధ్యాయ బదిలీల కోసం గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఏదైతే కౌన్సిలింగ్ విధానం తీసుకువచ్చారో, ఆ పాత కౌన్సిలింగ్ విధానం ద్వారానే ఉపాధ్యాయ కౌన్సిలింగ్ ను జరపాలని నేను తమరిద్వారా ఒక ప్రతిపాదన చేస్తున్నాను.

రెండవది, పర్ఫార్మన్స్ బేసిస్ లో ఇంఛార్జి మండల విద్యాధికారులచేత, 10వ తరగతి కంటే ఆధరైజ్డ్ ఎగ్జామినేషన్లు ఉంటాయి. 1వ తరగతి నుంచి 9వ తరగతి ఇంఛార్జి మండల విద్యాధికారులు ఇచ్చే పర్ఫార్మన్స్ విషయంలో పారదర్శకత అనేది ఉండదు కాబట్టి ఆ పర్ఫార్మన్స్ ను కూడా తీసేసి 8 సంవత్సరాల సర్వీసును ప్రమాణంగా తీసుకుని వెబ్ కౌన్సిలింగు కాకుండా పాత పద్ధతిలోనే ఉపాధ్యాయ బదిలీ కౌన్సిలింగును చేపట్టాలని ఈ స్పెషల్ మెన్షన్ ద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను.

(ప్రత్యేక ప్రస్తావనను సమర్పించారు.)

మిస్టర్ చైర్మన్: ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వర్లు గారూ, మీరు రూల్ 70 క్రింద ఇచ్చారు. I have referred the matter to the office to process and send it to the Government.

శ్రీ ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వర్లు : అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రులు సభలో ఉన్నారు కదా?

మిస్టర్ చైర్మన్: మీరు రూల్ 70 క్రింద ఇచ్చారు. I referred to the Government for posting it under 'Call Attention'.

శ్రీ ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వర్లు: సార్, మెన్షన్ చేయవచ్చు కదా? అక్కడ నుంచి వస్తాయి.

మిస్టర్ చైర్మన్: మీరు రూల్ 70 క్రింద ఇచ్చారు కాబట్టి I referred it to the Government for call attention. ఇది కాల అటెన్షన్ కింద వస్తుంది కదా? Let it come.

శ్రీ ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వర్లు: సార్, మీ అనుమతితో ఒక అంశం గురించి సభ నోటీసుకు తీసుకువచ్చామని అనుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ చైర్మన్: చెప్పండి.

శ్రీ ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వర్లు: అధ్యక్షా, ఇటీవల పదవ తరగతి పరీక్షలు ప్రారంభమైనప్పటి నుంచి పేపర్ల లీకేజీపై చాలా అలజడి జరుగుతోంది. ఈ పేపర్ లీకేజీ అనేది సైబర్ టెక్నాలజీని నిరుపయోగం చేస్తూ, ప్రశ్నలు, జవాబులన్నీ కూడా వాట్సప్ ద్వారా వెళ్లిపోతున్నాయనేది చాలాచోట్ల వార్తలు వస్తూ ఉన్నాయి. నెల్లూరులో సైన్సు పేపర్ లీకేందని, మడకశిరలో తెలుగు పేపర్ లీకేందని, కదిరిలో హిందీ పేపర్ లీకేందని మొదలైనవంటి గురించి చాలా సమాచారం బయటకు వస్తోంది. దీంతో పరీక్షలు రాసే విద్యార్థిని, విద్యార్థులు, వారి తల్లిదండ్రులు చాలా ఆందోళన చెందుతున్నారు. పేపర్ లీకేజీ ద్వారా ప్రశ్నలు ముందుగానే తెలుసుకునే వాళ్లు ఎక్కువ లాభపడడం వల్ల వారి పిల్లలకు మెరుగైన అవకాశాలు రావని, తద్వారా వారి పిల్లలకు అన్యాయం జరుగుతుందని అనేక మంది తల్లిదండ్రులు కూడా చాలా ఆందోళన చెందుతున్నారు. రాష్ట్రప్రభుత్వంలో ఒక ఫెసిలిటీ ఉంది. తేది.25.03.2017న daily situation report అని Director of Government Examinations తెప్పించారు. దీనిలో నాకు ఒక పేరాను చూస్తే, "The District Educational Officer, Nellore has informed that question paper was sent through Whatsapp from Centre No.4238, Narayana High School, Nellore during the teleconference. She has initiated disciplinary action against the Chief Superintendent, Department Officer and the Invigilator." ఒక ప్రశ్నపత్రం లీకేజీపై నేడు ఒక ఇన్వెజిలేటర్ పై చర్యలు తీసుకుంటే, ఆ ఇన్వెజిలేటర్ చేయగలిగింది ఏమిటో నాకు అర్థం కావడం లేదు సార్. దీనిపై Director of Government Examinations కు పూర్తి సమాచారం ఉన్నది. ఆ సమాచారాన్ని ప్రభుత్వంలో ముఖ్య కార్యదర్శికి వారు పంపించి ఉన్నారు. మన పౌరుగు రాష్ట్రం అయిన తెలంగాణలో ఇటువంటి పేపర్ లీకేజీలు వస్తే, విద్యార్థులందరికీ నష్టం జరగకూడదని ఆ పేపర్ ను క్యాన్సిల్ చేసి ఆ తర్వాత మరొక తేదీన పరీక్షను తిరిగి నిర్వహించారు. అటువంటి అవకాశం ఇక్కడ కల్పించబోతున్నారా? ప్రభుత్వం ఎవరిపై చర్యలు తీసుకోబోతుంది? అసౌకర్యానికి గురైన పిల్లల పట్ల కనీస సానుభూతితో ప్రభుత్వం సీరియస్ గా చర్యలను తీసుకోవలసిన అవసరముంది. చిన్నచిన్న ఇన్వెజిలేటర్లపై మాత్రమే చర్యలు తీసుకోవడం సరికాదు. పదవ తరగతి ప్రశ్నపత్రాల లీకేజీకి ఎవరు బాధ్యులు? సంబంధిత బాధ్యులపై ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోవాలో చాలా సీరియస్ గా ప్రభుత్వం ఆలోచించి చర్యలు ప్రారంభించవలసిందిగా, పరీక్షలు రాస్తున్న పిల్లలకు, వారి తల్లిదండ్రులకు న్యాయం చేయవలసిందిగా నేను తమరిద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

MR.CHAIRMAN : Right Sir. I will send it to the Government.

3.సభా కార్యక్రమం - ప్రకటన

I am to announce to the House that I have received the following Message from the Hon'ble Speaker, Andhra Pradesh Legislative Assembly:

“In accordance with Rule 123 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, I transmit a copy of the following Bills as passed by the Legislative Assembly on 27th March, 2017 and signed by me :

- 1) Acharya N.G. Ranga Agricultural University (Amendment) Bill, 2016 (L.A. Bill No.11 of 2016) (with official Amendment)
- 2) Dr. Y.S.R. Horticultural University (Amendment) Bill, 2016 (L.A. Bill No.12 of 2016) (with official Amendment)
- 3) The Andhra Pradesh Value Added Tax (Amendment) Bill, 2016 (L.A. Bill No.13 of 2016)
- 4) The Andhra Pradesh Excise (Amendment) Bill, 2016 (L.A. Bill No.14 of 2016)
- 5) The Registration (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 2016 (L.A. Bill No.15 of 2016) (with official Amendment)
- 6) The Andhra Pradesh Infrastructure Development Enabling (Amendment) Bill, 2017 (L.A. Bill No.1 of 2017)
- 7) The Andhra Pradesh Tourism, Culture and Heritage Board Bill, 2017 (L.A. Bill No.2 of 2017) (with official Amendment)
- 8) The Andhra Pradesh Value Added Tax (Amendment) Bill, 2017 (L.A. Bill No.3 of 2017)
- 9) The Andhra Pradesh Excise (Amendment) Bill, 2017 (L.A. Bill No.4 of 2017)
- 10) The Andhra Pradesh Energy University Bill, 2017 (L.A. Bill No.5 of 2017)
- 11) The Andhra Pradesh Maritime Board Bill, 2017 (L.A. Bill No.6 of 2017)
- 12) The Andhra Pradesh Logistics University Bill, 2017 (L.A. Bill No.7 of 2017).

The above Bills will be taken-up today.”

మ. 01.00

శ్రీ పి.జె.చంద్రశేఖరరావు: అధ్యక్షా, మంత్రులు ఎవరూ సభలో లేరు. లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్లో మంత్రులు ఒక్కరు కూడా ఉండరా? ఏంటి సార్ ఇది? ముఖ్యమైన 12 బిల్లులు ప్రవేశపెట్టున్నారు. మీరేమో చదువుకుంటూ పోతున్నారు. మంత్రులకు సభమీద కనీస గౌరవమూ, మర్యాద లేదా? ఇది పెద్దల సభ. దీనికి ఉన్న ప్రత్యేకతను, గుర్తింపును ఎవరూ పట్టించుకోరా? ఇంత అన్యాయమా?

MR. CHAIRMAN : Hon'ble Minister was there just now he has gone out.

SRI P.J.CHANDRASEKHARA RAO: As of now, nobody is there.

MR.CHAIRMAN : Raghunadha Reddy garu was here. Tippeswami, Please find out.

4. అల్పసంఖ్యాక వర్గాల సంక్షేమంపై లఘుచర్చ:

مسدٹر چیرمان: آپ بات کرو نا۔

محمد احمد شریف: صاحب میں بات کرنے واسطے

کے لیے تاراج نہ ہیں صاحب .

శ్రీ మహ్మద్ అహ్మద్ పరీస్ : అధ్యక్షా, ఈనాడు రాష్ట్రంలోని మైనారిటీ వర్గాల యొక్క సంప్రదాయక, ఆధ్యాత్మిక విషయాల్లో కూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహిస్తోంది. గతంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ కలిసి ఉండగా హైదరాబాద్ నడిబొడ్డులో హజ్ హౌస్ నిర్మాణం చేపట్టిన ఘనత నారా చంద్రబాబునాయుడుగారికే దక్కుతుంది. రాష్ట్ర విభజన తరువాత కొత్తగా ఏర్పడిన రాష్ట్రంలో హజ్ హౌస్ లేకపోవడాన్ని గమనించిన చంద్రబాబునాయుడుగారు మైనారిటీలు అత్యధికంగా ఉండే రాయలసీమ ప్రాంతంలో కడప పట్టణానికి దగ్గరగా రూ.12కోట్లతో హజ్ హౌస్ నిర్మాణానికి పూనుకోవడం, నిర్మాణానికి టెండర్లు కాలఫర్ చేసే కార్యక్రమం కూడా ప్రారంభించడం జరిగింది. అంతేకాకుండా అమరావతికి దగ్గరగా విజయవాడలో కూడా వేరొక హజ్ హౌస్ కట్టాలనే కృతనిశ్చయంతో ప్రభుత్వముందన్న విషయాన్ని కూడా ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. దీనికి స్థల సేకరణలో కొంత జాప్యం జరుగుతోంది. అయితే విజయవాడలో హజ్ హౌస్ నిర్మాణానికి గత సంవత్సరం రూ.12కోట్లు, ఈ సంవత్సరం రూ.12కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది.

ప్రభుత్వాన్ని, మంత్రిగారిని, అధికారులను ఒక్కటే కోరుతున్నాను. రాబోయే తరానికి అనువుగా ఉండేవిధంగా విజయవాడలో హజ్ హౌస్ నిర్మాణం జరగాలి. ప్రస్తుతం 2500 మంది హజ్ యాత్రికులు ప్రతీ సంవత్సరమూ వెళ్తుండగా, భవిష్యత్తులో ఇది మరింత పెరిగే అవకాశం ఉంది కాబట్టి రాబోయే రోజుల్లో హజ్ యాత్రికుల సౌలభ్యంకోసం హజ్ హౌస్ నిర్మాణం విశాలంగానూ, అనుకూలంగానూ కనీసం 100 రూములతో నిర్మాణం చేపట్టాలని ఈ సందర్భంగా ప్రభుత్వానికి సూచిస్తున్నాను.

అంతేకాకుండా, ఈరోజు హజ్ యాత్రకు వెళ్ళే యాత్రికులు హైదరాబాద్ విమానాశ్రయం ద్వారా యాత్రకు వెళ్తున్నారు. సాధారణంగా ఆగస్టు, సెప్టెంబర్ నెలలలో హజ్ యాత్రకు వెళ్తుంటారు. విజయవాడ విమానాశ్రయాన్ని కూడా అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయంగా విస్తరిస్తున్నారు కాబట్టి ఈ హజ్ సెషన్లోనే విజయవాడ నుంచి నేరుగా హజ్ యాత్రకు విమాన సదుపాయం కల్పించాల్సిన అవసరముందని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

ఈనాడు మైనారిటీలంటే కేవలం ముస్లిమ్లే కాదు, క్రైస్తవులు కూడా మైనారిటీల కిందకి వస్తున్నారు. క్రైస్తవులు జెరుసలేం వెళ్ళడానికి ఆనాటి ప్రభుత్వం రూ.20,000/- సబ్సిడీ ఇస్తే, ఈనాడు రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడుగారు రూ.40,000/- సబ్సిడీ ఇచ్చి ఆ పుణ్యక్షేత్రాన్ని సందర్శించుకోవడానికి అవకాశం కల్పిస్తున్నారు. అదేవిధంగా క్రైస్తవ సామాజిక వర్గానికి ఆధ్యాత్మికంగా, ఉదారంగా ఈనాడు చర్చల నిర్మాణానికి ప్రభుత్వం రెండు లక్షల రూపాయల సహకారం అందిస్తోంది. అంతేకాకుండా, గుంటూరులో క్రైస్తవ భవన నిర్మాణానికి కూడా పది, పదకొండు కోట్ల రూపాయలు గ్రాంటుగా కూడా ఇస్తున్నారు.

ఈనాడు క్రైస్తవుల ఆర్థిక వికాసం కోసం క్రైస్తవ ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ ద్వారా రూ.35కోట్లు అందిస్తున్నారు. అలాగే క్రైస్తవ సమాజంలో ఉన్నవారిని అనేకరకాలుగా ప్రోత్సహిస్తున్నారు. పేద మైనారిటీ వర్గాలు విద్యకోసం ఇబ్బంది పడాల్సిన అవసరం లేకుండా చేస్తున్నారు. ఈ రాష్ట్రంలో 8శాతం మైనారిటీ వర్గాలవారు ఉన్నారు. రాయలసీమ, గుంటూరు, నెల్లూరు, విజయవాడ ప్రాంతాలలో అత్యధికంగా మైనారిటీలు ఉన్నారు. ఉర్దూ భాషా వికాసం కోసం కర్నూలులో ఒక ఉర్దూ విశ్వవిద్యాలయాన్ని కూడా ప్రారంభించిన ఘనత చంద్రబాబునాయుడుగారికే దక్కుతుంది.

గతంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ సంయుక్తంగా ఉన్నప్పుడు గచ్చిబౌలిలో 250 ఎకరాలలో మౌలానా అబుల్ కలాం అజాద్ పేరిట జాతీయస్థాయి ఉర్దూ విశ్వవిద్యాలయాన్ని ప్రారంభించిన తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం మరలా కర్నూలులోకూడా ఒక ఉర్దూ విశ్వవిద్యాలయాన్ని ప్రారంభించి ఉర్దూ ఎడల తెలుగుదేశం ప్రభుత్వానికి ఉన్న చిత్తశుద్ధిని చాటి చెప్పింది. ఇక్కడ చాలాచోట్ల ఉర్దూ నేర్చుకోవడానికి ప్రాథమిక

పాఠశాలలు ఉన్నాయి. కానీ ఉపాధ్యాయుల కొరత ఎక్కువగా ఉంది. ఇంతకుముందు కూడా నేను ఈ ప్రస్తావన రెండు, మూడుసార్లు ఈ సభలో తీసుకురావడం జరిగింది.

మ. 01.10

ఉర్దూ నేర్పుకోవడానికి ప్రాథమిక పాఠశాలలు ఉన్నాయి, కానీ టీచర్ల కొరత ఎక్కువగా ఉంది ఇంతకు ముందు కూడా నేను DSC గురించి ప్రస్తావన ఒకటి రెండు సార్లు సభలో తీసుకురావడం జరిగింది. కాబట్టి ఇక్కడ చదువు చెప్పే టీచర్లు లేకపోవడం వలన కొన్ని ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి. అంతే కాకుండా ఉర్దూ మీడియంలో ఫస్ట్ స్టాండర్డ్ నుండి ఫిఫ్త్ స్టాండర్డ్ చదివిన తరువాత అప్పర్ ప్రైమరీ స్కూల్ హై స్కూలు సదుపాయంలేని ప్రాంతాలు కూడా చాలా ఎక్కువగా ఉన్నాయి.

కాబట్టి ఈనాడు అల్పసంఖ్యాక వర్గాల సంక్షేమ శాఖ ద్వారా ఒక సర్వే నిర్వహించి ప్రాథమిక పాఠశాలల్లో ఎంత మంది పిల్లలు చదువుతున్నారో, వారికి సరిపడా టీచర్లు ఉన్నారో లేదో తరువాత వారు పై చదువులు చదువుకోవడానికి ప్రభుత్వ పాఠశాలలు, హై స్కూల్స్ ఉన్నాయో, లేదా అనేది గమనించవలసిన అవసరం ఉన్నది అధ్యక్షా.

మేము జిల్లా పర్యటనకు వెళ్ళినప్పుడు మా పిల్లలు 5వ తరగతి చదివిన తరువాత 6 , 7 తరగతులు కూడా ఉర్దూ మాధ్యమంలో చదువుకోవడానికి పాఠశాలలు లేవు. కాబట్టి మాకు కల్పించమని అక్కడ ప్రజానీకం కోరుతున్నారు కాబట్టి ఎక్కడ అవసరం ఉన్నదో అక్కడ క్లాస్ ఆప్ గ్రేడ్స్ చేయటానికి ప్రభుత్వం స్వతహాగా, స్పాంటేనియస్ గా స్పందించవలసిన అవసరముందని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

ఈనాడు ఉర్దూ లోనే కాకుండా తెలుగు మరియు ఇంగ్లీషు మీడియంలో కూడా విద్యాభ్యాసం కల్పించడానికి ప్రయత్నం చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. అందుకనే చంద్రబాబు నాయుడు గారు రాష్ట్రంలోని ఆరు రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ కు అదనంగా మరో 25 రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ పెట్టాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగిందని మంత్రిగారు సభలో చెప్పారు. నేను మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరేదేమంటే కేవలం ఉర్దూ మీడియంలో చదువుకోవడానికే వీలుంటే చెప్పే టీచర్స్ దొరకడం లేదు, తరువాత హైస్కూల్, పై చదువులు చదువుకోవడానికి, ఒకవేళ పై చదువులు చదివినా ప్రయోజకులయ్యే అవకాశాలు తక్కువగా ఉన్నాయి. తెలుగు, సంస్కృతం భాషలను మొదటి లాంగ్వేజ్, రెండవ లాంగ్వేజ్ గా నేర్చుకుంటున్నారు, అదేవిధంగా ఉర్దూను కూడా అలాగే మైనారిటీ పిల్లలు నేర్చుకోవడానికి అవకాశం కల్పించాల్సిందిగా కోరుతున్నాను. కొత్తగా ఏర్పాటు చేసే 25 రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ లో ఇంగ్లీష్ మీడియంలో బోధన చేస్తే టీచర్ల కొరత ఉండదు, వేరే చోట చదువుకోవడానికి కూడా పిల్లలు వెళ్లరని మనవి చేస్తూ, ఆ విధమైన ఏర్పాట్లు చేసే దిశలో ఈనాడు ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయాల్సిందిగా మనవి చేస్తూ, ఈ అవకాశం కల్పించినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పిల్లి సుభాష్ చంద్రబోస్ (శాసనసభ నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, ముస్లిం మైనారిటీల సంక్షేమం మీద మాట్లాడటానికి అవకాశం కల్పించినందుకు మీకు ప్రత్యేకంగా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. మన రాష్ట్రంలో మైనారిటీ జనాభా 8.8శాతం ఉంది. బడ్జెట్ కేటాయింపులలో మరి ఈ ప్రభుత్వం ఇచ్చిన హామీలకు వారు చేసిన కేటాయింపులు పరిశీలన చేస్తే వారు మేనిఫెస్టోలో ఇచ్చింది ప్రతీ సంవత్సరం రూ.1500కోట్లు మైనారిటీల కోసం ఖర్చుపెడతామని ఒక స్పష్టమైన హామీ ఇచ్చారు. కానీ ఆ శాఖకు కేటాయింపులు చూస్తే 2014-15వ సంవత్సరంలో రూ.370కోట్లు, ఖర్చు చూస్తే రూ.324కోట్లు. ఖర్చు

చేయకుండా మిగిలినవి రూ.46కోట్లు అంటే కేటాయించిన మొత్తంలో దాదాపు 12శాతం. అదేవిధంగా 2015-16వ సంవత్సరంలో రూ.454కోట్లు, ఖర్చు చూస్తే రూ.340కోట్లు. ఖర్చు చేయకుండా మిగిలినవి రూ.114కోట్లు. అదేవిధంగా 2016-17వ సంవత్సరంలో రూ.710కోట్లు, ఖర్చు చూస్తే రూ.473కోట్లు. ఖర్చు చేయకుండా మిగిలినవి రూ.232కోట్లు. అంటే కేటాయించిన మొత్తంలో దాదాపు 32శాతం. ఈ సంవత్సరం చూస్తే రూ.840కోట్లు కేటాయించారు. Which is only 0.5% in the total Budget of Rs.1.56 lakh crore. కేవలం 0.5శాతం మాత్రమే కేటాయించారు. అంటే రిలీజ్ అప్పుడప్పుడు తగ్గేదాని మీద నేను కామెంట్ చేయడం లేదు కానీ, కొంచెం ప్రయారిటీ పెట్టుకోవాలి.

ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో చదివే విద్యార్థులందరూ పేదవారి పిల్లలు. అలాగే ప్రభుత్వ హాస్పిటల్స్ లో వైద్యం కోసం వెళ్లేవాళ్లు అందరూ కూడా పేదవారే. విద్య, వైద్యం, ఎస్సీ వెల్ఫేర్, ట్రైబల్ వెల్ఫేర్, బి.సి వెల్ఫేర్, మైనారిటీ వెల్ఫేర్ లాంటి అతిచిన్న కేటాయింపులు ఉండే ఈ శాఖలకు తగ్గించడం అనేది ఏ మాత్రం ధర్మం కాదు. ప్రభుత్వం దీనిని ప్రయారిటీ సెక్టార్ క్రింద తీసుకుని ఈ శాఖలకు ఎంత నిధులు కేటాయించారో అంత రిలీజ్ చేయడానికి చర్యలు తీసుకోవాలి తప్ప, మనకు రెవెన్యూ తక్కువగా ఉంటున్నది కాబట్టి తగ్గిస్తున్నామని అనడం సరైనది కాదు. ఈ శాఖలకు ఖచ్చితమైన మినహాయింపు ఇవ్వాలి అవసరం ఉందని తమద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. వచ్చే సంవత్సరం బడ్జెట్ లో మైనారిటీలకు తత్కాల్, ఆదరణ, రోషిణీ పథకాల క్రింద రూ.180కోట్లు కేటాయించారు. కేటాయింపులైతే బాగానే ఉన్నాయి కాని, బ్యాంకులు మాత్రం చాలా ఇబ్బందులు పెడుతున్నాయి. మైనారిటీలను ఎవరూ పెద్దగా పట్టించుకోవడం లేదు. ఆ విధంగా చాలావరకు ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారు. అల్పసంఖ్యక వర్గాలలోని నిరుపేద యువతుల వివాహ ఖర్చులకు గాను అమలుచేస్తున్న దుల్హన్ పథకం క్రింద రూ.50,000/- ఇస్తున్నారు. ఇది మంచి పథకం, దీనిని ప్రవేశపెట్టినందుకు ముఖ్యమంత్రి గారిని అభినందిస్తున్నాను. కానీ ఖర్చులు చూస్తే 2015-16వ సంవత్సరంలో ఈ పథకం క్రింద కేవలం రూ.16కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు చేశారు. అలాగే 2016-17వ సంవత్సరంలో రూ.102కోట్లు రిలీజ్ చేయాల్సి ఉండగా కేవలం రూ.54కోట్లు మాత్రమే రిలీజ్ చేశారు. ఎందుకు వారి కేటాయింపులు తగ్గిస్తూ, ఎందుకు చిన్నచూపు చూస్తున్నారో అర్థం కావడం లేదు. అసలే తక్కువ కేటాయింపులు చేస్తూ, రిలీజ్ వచ్చే సరికి 32శాతం వరకూ తగ్గిస్తున్నారు. సాధారణంగా ఎస్సీలు, ట్రైబల్స్, బీసీలు మైనారిటీలు అందరూ కూడా ప్రభుత్వ సంక్షేమ పథకాల మీద ఎక్కువ ఆశలు పెంచుకుంటారు. కానీ వారి ఆశలు అడియాశలు అవుతున్నాయి. ఈ విధంగా కేటాయింపులు తగ్గించుకుంటూ పోతుంటే ప్రభుత్వాల మీద ప్రజలకు నిశ్వాసం పోతుంది. ప్రభుత్వం ఎప్పుడైనా ప్రజలలో కాన్ఫిడెన్స్ పెంచేవిధంగా పనిచేయాలి. They have to create the confidence among the public. ఈ విధంగా రోజురోజుకీ బడ్జెట్ కేటాయింపుల మీద ఎంత రిలీజ్ చేస్తున్నారో తెలియని పరిస్థితి. వారికి నమ్మకం లేకుండా పోతోంది. ఇది మంచి పద్ధతి కాదు. దానిని కొంచెం మార్పులు చేసుకుని, బలహీన వర్గాలకు ఉపయోగపడే పథకాల మీద ఎడ్యుకేషన్, హెల్త్, మిగతా సంక్షేమ పథకాలకు కేటాయింపులు మొత్తం రిలీజ్ చేసే ఒక మంచి సంప్రదాయాన్ని నెలకొల్పాలని మనవి చేస్తున్నాను.

మరో అంశం ఏమంటే దివంగతనేత డా.వై.యస్. రాజశేఖర రెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉండగా మైనారిటీలకు 4శాతం రిజర్వేషన్ కల్పించారు. ఇంజనీరింగు, మెడికల్ వంటి కోర్సులలో అది చాలా తక్కువ శాతం అయినా కూడా మైనారిటీలు అందరూ చాలా సంతోషించారు. కానీ సుప్రీంకోర్టు జడ్జిమెంట్ రిజర్వ్ చేయడం వలన ఇంకా త్రిశంఖుస్వర్గంలోనే ఉన్నాయి. 4శాతం రిజర్వేషన్లు కూడా అమలు జరుగుతాయా, లేదా అనేది కూడా సందేహంగా ఉంది. సుప్రీంకోర్టు ఏం చెబుతోందంటే, భారతదేశంలో ఉన్న రిజర్వేషన్ సిస్టం కమ్యూనల్ బేస్డ్ రిజర్వేషన్ సిస్టంగానీ, రెలిజియన్ బేస్డ్ రిజర్వేషన్ కాదని ఫైండింగ్ ఇస్తూ, తుది తీర్పు వెల్లడించే వరకు దీనిని కొనసాగించడం చెప్పారు తప్ప తుది తీర్పు ఇంకా ఇవ్వలేదు.

మ.1.20

అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వం దానిమీద ఖచ్చితంగా కేంద్ర ప్రభుత్వంతో మాట్లాడి, కాన్స్టిట్యూషనల్ ప్రొటెక్షన్ ఇస్తే తప్ప వీరికి నాలుగు శాతం రిజర్వేషన్లు నిలబడే అవకాశం కనపడడం లేదు. అందుచేత దీనిని కాన్స్టిట్యూషనల్లోని 9వ షెడ్యూలులో చేర్చితే తప్ప, వారికి ఒక పరిపూర్ణమైన విశ్వాసం, నమ్మకం కలుగదు కాబట్టి, దయచేసి దీని గురించి ఒక మంచి మాట ఈ సభలో చెప్పాలని గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. కేంద్రప్రభుత్వంతో మాట్లాడి నాలుగు శాతం రిజర్వేషన్ ఇవ్వడానికి కాన్స్టిట్యూషనల్ ప్రొటెక్షన్ ఇస్తే తప్ప, ముస్లింలు స్టాండర్డ్గా నిలబడే అవకాశం లేదు కనుక, దీని మీద మీరు ఒక స్పష్టమైన హామీ ఇవ్వాలి. ఎందుకంటే, మన రాజ్యాంగంలో ఎక్కడా కూడా రెలీజియన్ బేస్డ్ రిజర్వేషన్లు లేవు. దానిని చేయవలసిందిగా నేను ప్రత్యేకించి వారిని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : తమిళనాడులో రిజర్వేషన్ ఎంతు ఉంది?

శ్రీ పిల్లి సుభాష్ చంద్రబోస్ : అధ్యక్షా, తమిళనాడులో 69% వెనుకబడిన వర్గాలకు రిజర్వేషన్లు ఇస్తూ, కాన్స్టిట్యూషనల్ ప్రొటెక్షన్ ఇచ్చినపుడు, సుప్రీంకోర్టు దానిమీద ఏం చెప్పిందంటే, పార్లమెంటుకి చట్టం చేసే అధికారం ఉందని మీ ఇష్టం వచ్చినట్లు చట్టం చేస్తే మేం ఊరుకోలేము. దానిని సమీక్షించే అధికారం మాకు ఉంది. అయినా పార్లమెంటు ఎడల మాకు గౌరవం ఉంది కాబట్టి, దానిని మీరు ఒకసారి తిరిగి సమీక్షించండి. యాభై శాతం కంటే ఎక్కువ రిజర్వేషన్లు ఇవ్వలేరు కాబట్టి, ఆ యాభైశాతానికే కుదించడానికి మీరు మరొకసారి పరిశీలన చేయండిని చెబుతూ, అప్పటివరకు ఏవిధంగా రిజర్వేషన్లు అమలుజరపాలని కొన్ని సవరణలు చెప్పింది. అంతే తప్ప వారికి కూడా పూర్తిగా స్వేచ్ఛ ఇవ్వలేదు. అంటే ఒక కళాశాలలో 100 సీట్లు ఉంటే, ఏవైతే 19 శాతానికి పెంచారో, వాటిని సూపర్ న్యూమరీ చేసి 100 సీట్లని, 119 సీట్లు చేసి ఆ 19 సీట్లను కూడా జనరల్ కేటగిరీకే యాడ్ చేయమంది తప్ప, ఏవైతే 19% ఎక్స్ట్రా చేస్తారో, వాటిని అనుభవించమని వాళ్లకి పూర్తిగా అధికారం ఇవ్వలేదు, సుప్రీంకోర్టు అక్కడ కూడా ఒక సీలింగ్ పెట్టింది. అదేవిధంగా ఇది కూడా త్రిశంకుస్వర్గంగా ఉంది కాబట్టి, ఈ 4 శాతానికి కాన్స్టిట్యూషనల్ ప్రొటెక్షన్ ఇవ్వాలని అవసరం ఉంది. ఎందుకంటే మనది రెలీజియన్ బేస్డ్ రిజర్వేషన్ సిస్టమ్ కాదు కాబట్టి, దానికి ఒక్క దానికి ప్రత్యేకంగా కాన్స్టిట్యూషనల్ ప్రొటెక్షన్ ఇచ్చే దిశగా దీనిని కనరత్తు చేయాల్సి ఉందని ఈ సందర్భంగా నేను ఈ ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

అదేవిధంగా, స్థానిక సంస్థలలో కూడా వెనుకబడిన తరగతులకు స్వర్గీయ ఎన్.టి.రామారావు గారు ఆరోజు 20 శాతం రిజర్వేషన్లు ఇచ్చి, వెనుకబడిన వర్గాల ఉనికిని కాపాడారు. తరువాత కోట్ల విజయభాస్కర రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు దానిని 33%కి పెంచారు. కానీ దానిలో ఎక్కడా కూడా వర్గీకరణ అనేది లేదు. ఎప్పుడైతే వెనుకబడిన తరగతులకు చెందిన రిజర్వేషన్లలో వర్గీకరణ లేదో, అన్ని రాజకీయపార్టీలు సహజంగానే ఆయా గ్రామాలలో, ప్రాంతాలలో, మండలాలలో ప్రత్యేకించి ఏ కులం వారు ఎక్కువగా ఉంటే వారికి మాత్రమే సీట్లు ఇవ్వడం సాధారణంగా జరుగుతోంది. అక్కడ కూడా మైనారిటీలు పూర్తిగా నిర్లక్ష్యం చేయబడుతున్నారు. మైనారిటీలకు ఎం.పి.టి.సీ గా గానీ, జడ్.పి.టి.సీ గా గానీ సీట్లు ఇవ్వడానికి ఏ పార్టీ కూడా ముందుకు రాదు. అందుచేత, వెనుకబడిన తరగతులకు వర్గీకరణ పెడితే తప్ప, ఈ మైనారిటీలు రాజకీయ పదవులలోకి వచ్చే అవకాశం లేదు. డా.బి.ఆర్.అంబేద్కర్ చెప్పినట్లు, 'రాజ్యాధికారం లేనిదే ఏవిధమైన ప్రయోజనాలను మనం పొందలేము' అనేది వాస్తవం. అందుచేత వెనుకబడిన తరగతులకు వర్గీకరణ చేసి, మైనారిటీలకు కూడా కొంత కోటా ఫిక్స్ చేస్తే తప్ప వారికి అవకాశాలు రావని, అందుకు కృషి చేయాల్సిందిగా నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. బడ్జెటు కేటాయింపులో కూడా, ఒకసారి ఒక అమెరికన్ అటార్నీ ఏమన్నారంటే, "బడ్జెటు అనేది గణాంకాల కూర్పు

కాదు, అది మన విలువలు, ఆకాంక్షలు, సమగ్ర విస్తరణ" అని అన్నారు. మనం కేవలం ఫిగర్లు చూపించడం వరకు చేస్తున్నాము తప్ప, వాటిని రిలీజ్ చేయడం కాని, రిలీజ్ కు తగ్గ ఎక్స్ పెండిచర్ చేయకపోవడం వల్ల గానీ, పూర్తిగా మనకు అపనమ్మకం ఏర్పడే పరిస్థితులు కనబడుతున్నాయి. వెనుకబడిన తరగతులకు గానీ, షెడ్యూల్డ్ కులాలకు, షెడ్యూల్డ్ తెగలకు, మైనారిటీలకు ఇచ్చే కేటాయింపులు, ముఖ్యంగా విద్య, ఆరోగ్య రంగాలలో వారికి చేసే కేటాయింపులు గురించి నేను పునరుద్ఘాటిస్తున్నాను. వారికిచ్చే కేటాయింపులు ఏమాత్రం కూడా తగ్గించకుండా వారిలో నమ్మకం కలిగించమని నేను మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి.జె. చంద్రశేఖర రావు : ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా. గౌరవనీయులు, పెద్దలు బోస్ గారి అభిప్రాయాలతో నేను ఏకీభవిస్తూ, దానిని మళ్ళీ మళ్ళీ చెప్పకుండా చెబుతాను. దాదాపుగా 9% ఉన్నటువంటి అల్పసంఖ్యక వర్గాల జనాభాలో, సుమారు 95% ముస్లింలు మైనారిటీ వర్గంగా ఉన్నారు. 5% మాత్రమే మిగిలిన వాళ్లు ఉన్నారు. ఈ లెక్కల్లోనే ఒక అశాస్త్రీయత, అవాస్తవం ఉన్నదన్న విషయం మనందరికీ తెలుసు. దళిత క్రిస్టియన్లు, దళిత ఎస్సీలుగా పరిగణించడానికి మనం ఆమోదించకపోయినందున అనేక మంది దళిత క్రిస్టియన్లు మైనారిటీల లెక్కలోకి రాకుండా పోతున్న వాస్తవాన్ని మనం విస్మరిస్తే, ఏ ప్రాతిపదికనైతే మనం జనాభా లెక్కలు వేస్తున్నామో అవి వాస్తవాలకు ప్రతిరూపంగా ఉండే పరిస్థితి లేదు. దానివల్ల నిజంగా క్రైస్తవ మతాన్ని నమ్మి, క్రీస్తు ప్రభువుని ఆరాధించే జనాభా ఎవరైతే ఉన్నారో, వారందరినీ అల్పసంఖ్యక వర్గాలు, క్రిస్టియన్ల కేటగిరీలోకి వాస్తవంగా లెక్కవేసినట్లైతే ఈ అల్పసంఖ్యక వర్గాల జనాభా, ఇప్పుడున్నటువంటి 9% నుంచి ఎంతనేది ఖచ్చితంగా చెప్పలేకపోయినా, ఖచ్చితంగా 4 నుంచి 5 శాతం ఎక్కువగా ఉండే అవకాశం ఉంది. దీనిని ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు వెళ్లదలచుకున్నాను. దళిత క్రిస్టియన్లు కూడా మమ్మల్ని ఎస్సీలుగా గుర్తించమని చాలా దశాబ్దాలుగా వారు కోరుతున్నారు. దానిని ప్రభుత్వాలు పక్కన పెట్టడం జరుగుతోంది.

మిస్టర్ చైర్మన్ : చంద్రశేఖరరావు గారూ, బీసీలలో గ్రూపు-సి ఉంది కదా! దానిని ఏమంటారు?

శ్రీ పి.జె. చంద్రశేఖర రావు : అది బీసీలకు సంబంధించింది సార్. కన్వర్టెడ్ క్రిస్టియన్లు బీసీలోకి వస్తారు. వారు ఎస్సీలోకి రావాలనుకుంటున్నారు. ఎస్సీలుగా అర్హత కోల్పోతామనే ఉద్దేశంతో వారు జనాభా లెక్కల్లో దీనిలోకి ఎక్కువ వస్తున్నారు. వారు దేనినైతే విశ్వసిస్తున్నారో, ఎవరినైతే పూజిస్తున్నారో, ఏదైతే ప్రాక్టీస్ చేస్తున్నారో దాని లెక్కలోకి రావడం లేదు. దానివల్ల అల్పసంఖ్యక వర్గాలకు సంబంధించి జనాభా లెక్కలు కిందకు మీదకు అవుతున్నాయి. ఆ లెక్కలో రావాల్సిన వారు ఈ లెక్కలోకి, ఈ లెక్కలోకి రావాల్సిన వారు ఆ లెక్కలోకి వచ్చి దీనిలో తేడాలు వస్తున్నాయి. కాబట్టి, ఆ దళిత క్రైస్తవులకు ఎస్సీ స్టీటస్ ఇచ్చినట్లైతే ఈ జనాభా లెక్కల టాపోగ్రాఫియాలో తీవ్రమైన మార్పులు వచ్చే పరిస్థితి ఉంది. అందుచేత నేను దానిని ప్రస్తావించాను. ఇది కేవలం మన రాష్ట్రానికి సంబంధించిన సింగిల్ పాయింట్ సమస్య కాదు. ఇది జాతీయ సమస్య. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుంచి అటువంటి వైఖరిని ప్రదర్శించాల్సిన అవసరం ఉందని నేను తెలియజేస్తున్నాను. మనకి సుమారు లక్షా యాభైవేల కోట్ల వరకు బడ్జెటు ఉన్నప్పుడు, ఈ అల్పసంఖ్యక వర్గాల జనాభా 9% ఉన్నారని అనుకుంటే, జనాభా ప్రాతిపదికన, జనాభా లెక్కల ప్రకారం ఈ బడ్జెటు కేటాయింపు విషయంలో ముస్లిం జనాభాకు మేజర్ గా నిధులు కేటాయించాలి. వీటన్నింటికి నామెన్ క్లెచర్ ఎలా, ఏమిటి అనేది ఆసలు పాయింటు. ముస్లిం సమాజాన్ని, ఇస్లాం మతాన్ని అవలంబించే భారతీయ జనాభాని మనం పరిగణనలోకి తీసుకుంటే, **this is the single largest entity.** హిందూమతంలో ఉన్నటువంటి క్యాస్ట్, క్యాస్ట్ పోలరైజేషన్, క్యాస్ట్ వైజ్ గా క్యాలిక్యులేషన్లు తీసుకున్నట్లయితే, పార్టీలలో భాగంగా, భారతదేశ జనాభాలో భాగంగా ఒక సింగిల్ ఎంటిటీ కింద ముస్లిం జనాభాను తీసుకున్నట్లయితే, **this is the single largest community.** అయితే, మతం మీద ఆధారపడి దానికి సంబంధించిన కులాలని

ఏకం చేసినప్పుడు 80% జనాభాకు వస్తే రావచ్చు గానీ, భారతీయత అనే ఒక సమగ్రమైన ఆలోచనతో మనం పరిశీలన చేసినట్లైతే, ఆ సమగ్ర ఆలోచనతో అత్యంత ఎక్కువ జనాభా కలిగినటువంటి పెద్ద వర్గానికి, కులానికి సంబంధించిన అంశం కింద వీళ్లు పరిగణించబడే అవకాశం ఉంది.

మ. 1.30

అధ్యక్షా, దీనిని ఈ యొక్క పోలరైజేషన్, కాలిక్యులేషన్లు, గౌడ్లైన్లకు సంబంధించిన విషయాలలో తీవ్రమైన చర్చలు జాతీయ స్థాయిలో జరుగుతున్నాయి. అవి జరగవలసిన అవసరం కూడా ఎంతైనా ఉన్నది. ఆ చర్చలు జరిగి, ఒక లాజికల్ కన్క్లూజన్ కి వచ్చేంతవరకు మనం ఇచ్చేటటువంటి లెక్కలు ఏవైతే ఇస్తున్నామో, అవి పైపై కనపడేటటువంటివే కానీ, వాస్తవానికి గ్రాండ్ లోకి వెళితే విషయాలు వేరేగా ఉంటాయనేది మనందరికీ తెలిసినటువంటి విషయమే. ఇది ఏమీ క్రొత్తగా నేను కనిపెట్టి చెబుతున్న విషయం కాదు.

ఇక మదర్సాలకు సంబంధించిన విషయాన్ని పరిశీలిస్తే, ఈ మదర్సాల అభివృద్ధికి సంబంధించి చూస్తే, సైన్స్, లెక్కలు, కెమిస్ట్రీ, ఫిజిక్స్ మొదలైన సబ్జెక్టులను నేర్పేందుకు, వాటి పాఠ్యపుస్తకాలను అందించేందుకు, అందుకు ఉపాధ్యాయులను నియమించేందుకు కేంద్రప్రభుత్వం కొన్ని గ్రాంట్లను మంజూరు చేసింది. ఆ గ్రాంట్లు ఏం ఇస్తున్నారనే దానిపైన ఇందులో వివరాలు లేవు. దాదాపు పాఠశాలల్లో గదులు నిర్మించాలన్నా, ప్రహారీగోడలు కట్టాలన్నా ఒక్కొక్క మదర్సాకు దాదాపుగా రూ.50 లక్షల వరకూ ఖర్చు అవుతుంది. వాటిని కేంద్రప్రభుత్వం ఈ మదర్సాలకు గ్రాంట్లు ఇచ్చింది. మన ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి సంబంధించి ఎన్ని మదర్సాలలో ఎన్ని గదులు నిర్మించారు, ఎంతమంది విద్యార్థులకు పాఠ్యపుస్తకాలు, మొదలైనవి అందజేశారు లేక రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలకు సంబంధించి ఏమైనా ఎక్స్టెండ్ చేశారా, ఇటువంటి అంశాలకు సంబంధించిన వివరాలేమీ బిల్లులో లేవు. పైగా 2016-17వ సంవత్సరానికి సంబంధించిన వివరాలు కేంద్రప్రభుత్వం నుంచి ఇంకా అందవలసి ఉన్నదని అంటున్నారు.

అధ్యక్షా, తమ ద్వారా నేను ఈ ప్రభుత్వానికి మనవిచేసేది ఏమిటంటే, 2017-18 సంవత్సరానికి సంబంధించిన బడ్జెట్ ఇచ్చాము. కేంద్రప్రభుత్వం నుంచి 2016-17 సంవత్సరానికి సంబంధించిన ప్రీ మెట్రిక్ స్కాలర్ షిప్పులు, పోస్ట్ మెట్రిక్ స్కాలర్ షిప్పులు కానీ లేదా మెరిట్ - కం మీన్స్ ఇతర స్కాలర్ షిప్పులు మొదలైన వాటికి సంబంధించిన వివరాలు కేంద్రప్రభుత్వం నుంచి ఇంకా అందవలసి ఉన్నదంటే, దీని అర్థం ఏమిటి? మైనారిటీ విద్యార్థులు, మైనారిటీ పిల్లలకు కేంద్రప్రభుత్వం ఇచ్చే నిధులను డైరెక్టుగా ఇస్తారు. ఇందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని తప్పుపట్టవలసిన అవసరం పార్షియల్ గానే ఉన్నది. నూరు శాతం మీది తప్పు అని అనడం లేదు. ఇందులో నేరుగా లబ్ధిదారులకు ఇచ్చేటప్పుడు కూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఎప్పటికప్పుడు కేంద్రప్రభుత్వం సమాచారం ఇవ్వకపోవడం, లేదా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల దగ్గర నుంచి తీసుకోవడం ఎక్కువ మందికి, తక్కువ మందికి అందుతుంటే, ఇందులో కనెక్షన్లు ఇవ్వవలసిన బాధ్యత మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మీద ఉంటుంది. దానిని నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారు.

అధ్యక్షా, ఇక ఎన్.టి.ఆర్. విద్యోన్నతికి సంబంధించిన విషయంలో ఒకసారి మీరు ఇచ్చిన వివరాల ప్రకారమే మాట్లాడుతున్నాను. 300 మంది విద్యార్థులకు ఈ ప్రయోజనాలు అందించాలని ప్రభుత్వం సంకల్పించింది. అయితే, ఇందుకు సంబంధించి బడ్జెట్ లో కేటాయింపులు లేవు. దాదాపుగా రూ.30కోట్లు పెడితే గానీ, ఈ సంకల్పం సాకారం కాదు. కానీ, ఈ రూ.30కోట్లు బడ్జెట్ లో లేవు. అయితే, గత సంవత్సరంలో ఉన్నటువంటి పోకడ ఎలా ఉందో ఒకసారి చూస్తే, ఈ పథకాన్ని 2016-17వ సంవత్సరంలో విదేశీ విద్యా స్కాలర్ షిప్పుల పథకానికి సంబంధించి ఆన్ లైన్ లో వచ్చిన దరఖాస్తులే దాదాపు 79 మాత్రమే ఉన్నాయి. ఇవి శాన్క్షన్ చేసినవి కావు. Applications received so far are only 79, but whereas

Government is contemplating to give scholarships to 300 people without any budgetary support. మైనారిటీలకు సంబంధించిన విషయాలలో గందరగోళం, లెక్కలలో క్రిందా, మీదా పెట్టడం మాత్రం సరైన పద్ధతి కాదు. దీనిని ప్రభుత్వం తప్పనిసరిగా మార్చుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది. అధ్యక్షా, తమ ద్వారా ఇంకా మనవి చేసుకోవలసిన అంశాలు చాలా ఉన్నాయి కానీ, సమయాభావం ఉంది కావున నేను కొన్ని బేసిక్ పాయింట్లను తమ దృష్టికి తీసుకురాదలచుకున్నాను.

అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని 13 జిల్లాలలో సరైనటువంటి పద్ధతులలో వాటిని కనుక మేనేజ్ చేస్తే, వక్స్ ఆస్తులు ఏవైతే ఉన్నాయో, ఆ వక్స్ ఆస్తుల మీద వచ్చేటటువంటి ఆదాయంతో, బడ్జెటులో నయా పైసా ఇవ్వకుండానే ముస్లిములు అందరికీ సంబంధించిన సంక్షేమాన్ని చూడవచ్చు. కానీ, ముస్లిములకు సంబంధించిన దర్గాలలో కానీ, ఇతర ఆస్తులు అన్యాయాంతమవుతున్నాయి. మోసాలతో, అక్రమాలలో, కారుచౌకగా పొందడం, ప్రభుత్వం అనవసర జోక్యం చేసుకోవడం, రాజకీయ నాయకులు మిలాఖత్ అయిపోతున్నారు. ముస్లిం నాయకులు అని చెప్పుకునే కొంతమంది ఒకచోట మిలాఖత్ అయి, ముస్లిముల సమాజానికి చెందవలసినటువంటి ఈ ప్రయోజనాన్ని కేవలం ఈ ప్రభుత్వం, ఆ ప్రభుత్వమని కాదు, ఏ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చినా కానీ, ముస్లిం వక్స్ బోర్డులకు సంబంధించిన ఆస్తులలో తీవ్రాతి తీవ్రమైన నిర్లక్ష్యం జరుగుతోంది. ఇక్కడ ఉన్నటువంటి మన వక్స్ ఆస్తులకు సంబంధించిన పెట్టుబడులను తీసుకువెళ్ళి హైదరాబాదులో పెట్టారు. అక్కడ వక్స్ బోర్డుల క్రింద హజ్ హౌస్లు కట్టేశారు. ఇక అక్కడ నుంచి ఏమైనా అడిగితే, అక్కడ నుంచి ఏం తీసుకువస్తారు? అక్కడి ఇటుక రాళ్ళు ఏమైనా ఇక్కడికి పీక్కు వస్తామా? కాబట్టి, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని 13 జిల్లాలకు సంబంధించిన వక్స్ ఆస్తులు కానీ, పెట్టుబడులు, వాటిని మెయింటెన్ చేయడంలో ప్రభుత్వం అత్యంత తీవ్రమైనటువంటి నిర్లక్ష్యానికి గురిచేస్తున్నటువంటి అంశాలు ఉన్నాయి.

అధ్యక్షా, మరొక అంశాన్ని తమ ద్వారా మనవి చేయదలచుకున్నాను. ఈ విషయం చాలామంది మాట్లాడడానికి ఇష్టపడరు కానీ, నేను మాట్లాడకపోతే నాకు నా మనస్సాక్షి ఒప్పుకోదు. నా పాయింట్ ఏమిటంటే, దేవాదాయ, ధర్మాదాయ భూములకు సంబంధించి కేవలం హిందువులకు మాత్రమే కౌలుకు ఇవ్వాలని చెప్పి, ఈ ప్రభుత్వం ఒక జీవో తీసుకువచ్చింది. నేను తమ ద్వారా మనవి చేసేది ఏమిటంటే ఇది గతంలో ఎప్పుడు ఇటువంటి జీవో లేదు. మన రాష్ట్రంలో క్రిస్టియన్లు, ముస్లిములు, నాన్ హిందువులు కూడా ఉంటారు. వారందరూ కూడా క్రింది స్థాయిలో కౌలు రైతులుగానో, పేదలగానో ఉండేవారు ఉంటారు. వారందరికీ సంబంధించి దేవాదాయ, ధర్మాదాయ చట్టం క్రింద వచ్చే భూములకు కౌలుకు ఇచ్చేదానిలో దీనిని తీసుకురావడం, ఇది రాజ్యాంగ విరుద్ధమని తెలియజేస్తున్నాను. ఇది సెక్యూలర్ స్టేట్కి సరిపోనటువంటిది. అయితే, ఒకవేళ అదే సరైనది అని చెప్పి మేధావులు, విజ్ఞులు, పరిపాలనాదక్షులు, మొదలైనవారందరూ ఫీల్ అయితే, వక్స్ ఆస్తులకు సంబంధించి అది కేవలం ముస్లిములకు మాత్రమే వర్తించాలనే పద్ధతి ఎందుకు తీసుకురాలేదు? ఇక్కడ మాత్రం...

శ్రీ సోము వీరాజు : నేను ఒక్కసారి మాట్లాడతాను....

శ్రీ పి.జె.చంద్రశేఖర రావు : లేదు సార్, నన్ను పూర్తిగా మాట్లాడనివ్వండి, తరువాత మీరు మాట్లాడుదురు గాని.

శ్రీ సోము వీరాజు : కాదు సార్, మసీదుల దగ్గర షాపులు పెట్టుకోవడానికి కేవలం ముస్లిములకే కాకుండా, హిందువులకు ఇస్తారా ఆ షాపులు.

శ్రీ పి.జె.చంద్రశేఖర రావు : అధ్యక్షా, నేను మనవి చేసేది ఏమిటంటే - I am trying to bring to the notice of the Government. I am making a statement right now here. శ్రీశైలంలో అక్కడ

తరతరాల నుంచి శ్రీశైలం దేవస్థానం దగ్గర షాపులు పెట్టుకున్న వాళ్ళు ఉన్నారు. ఈ జీవో వచ్చిన తరువాత వాళ్ళని వెకేట్ చేయిస్తున్నారు. అక్కడ హిందువులు, ముస్లిములు, ఇతరులు అందరూ అన్నదమ్ముల మాదిరిగా ఉంటూ, గుడి సంప్రదాయాలను, గుడి పద్ధతులను, పూజాసామానులను అన్నింటినీ కూడా అరమరికలు లేకుండా అమ్ముకుంటున్నారు. ఈ జీవోలు తీసుకురావడం వలన ఈ ప్రభుత్వం ఈ సమాజాన్ని ఏం చేయాలని అనుకుంటోంది? తమ ద్వారా నా మనవి ఏమిటంటే - **let us correct ourselves.** మనం తెలిసో, తెలియకో కొన్ని పరిస్థితులలో ఏవైనా సరైన పద్ధతులలో చేయకపోతే వాటిని కరెక్టు చేయవలసిన బాధ్యత **this august House**కి ఈ చట్టసభలకు ఉన్నదని తమ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. **I am not blaming anybody individually. At the same time, I would like to draw the attention of this House to the inequalities and non-secular approach which is against the Constitution of India.** దయచేసి తమరు ఈ విషయాన్ని పరిశీలించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ చైర్మన్: చంద్రశేఖర రావు గారూ ఒక్క నిమిషం. ఇక్కడ అమరలింగేశ్వర స్వామి అనే దేవాలయం మనకు దగ్గరలోనే అంటే 30 కి.మీ.ల దూరంలో ఉంది. నేను ఆ గుడికి వెళ్ళాను. ఆ గుళ్ళో ద్వారంలోకి ప్రవేశిస్తూనే ఎడమవైపున పెద్ద మార్బులుతో పేర్లు అన్నీ చెక్కించి కట్టారు. ఆ అమరలింగేశ్వర స్వామి గుళ్ళోని రాయిపైన మహాదాత షేక్ సాయబు అని వ్రాసి ఉంది. మీరు చెప్పినట్లుగా సెక్యూరిటిజం అనే దానికి సంబంధించి ఈ సమాజం అలానే ఉంది. ఈయన ఎవరని నేను అక్కడ వారిని అడిగాను. ఆయన ఒక మహాదాత అని, చీమకుర్తిలో ఒక పెద్ద కాంట్రాక్టరని, ఆయనని విరాళం కోసం అడిగితే, గుడి చుట్టుప్రక్కల అంతా ఆయన పెద్ద పెద్ద పాలరాయిలతో నిర్మాణం చేయించారని చెప్పారు.

శ్రీ పి.జె.చంద్రశేఖర రావు: అధ్యక్షా, భారతదేశంలోని అనేక ప్రార్థనా స్థలాలలో చర్చలు, మసీదులు, గుళ్ళు కలిసి ఉన్నాయి. అనేక సంప్రదాయాలలో ప్రత్యేకించి భక్తి ఉద్యమకాలంలోను, సూఫీ మూమెంట్లో కూడా ఉన్నాయి. అధ్యక్షా, ఇది చాలా పెద్ద సబ్జెక్టు. దాదాపుగా 17, 18వ శతాబ్దాలలో ప్రారంభమైనటువంటి ఈ సూఫీ, భక్తి ఉద్యమాలు జరిగే సమయాలలో ఈ హిందూ, ముస్లిం ఐక్యతను కోరుకునేటటువంటి, ఒక సంప్రదాయాన్ని తీసుకువచ్చే క్రమంలో భారతదేశంలోని అనేక ప్రాంతాలలో గుడికి వెళ్ళడం, దర్గాకు, మసీదుకు, బాబా దగ్గరకు వెళ్ళడం జరిగేది. లేకపోతే, గుడి నుంచి వచ్చిన తరువాత మసీదుకు వెళ్ళడం అనే సంప్రదాయాన్ని మన భారతదేశం ఎవార్స్ చేసింది. దానిని తక్కువ చేయటమో, లేక విపరీతార్థాలు చేయడమో లేక ఇతరత్రా అనేక పద్ధతులు తీసుకురావడమనేది జరుగుతోంది.

అధ్యక్షా, మీరు ఒక విషయం చెప్పారు కాబట్టి, నేను ప్రస్తావిస్తున్నాను. తమ ద్వారా ఒక విషయాన్ని మనవి చేయదలచుకున్నాను. మన దేశంలో జనాభా ఈ ప్రకారంగా ఉన్నప్పుడు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో వ్యవసాయ యోగ్యమైన భూమి ఎంత ఉన్నదనే వివరాలు మన దగ్గర ఉన్నాయా? మన దగ్గర శ్రీ రవిరాజ్ మిశ్రా నివేదిక కానీ, ఇంకా అనేక నివేదికలు చాలా ఉన్నాయి. వాటి ప్రకారంగా ఈ భూమి మీద ఉన్న మైనారిటీల వాటా ఎంత? ఉద్యోగాలలోను, ప్రకృతి వనరులలోను, ఇతరత్రా అంశాలకు సంబంధించిన మైనారిటీల వాటా ఎంత? ఇంకా మైనారిటీలకు సంబంధించిన వాటాలను తిరస్కరిస్తున్నటువంటి ఈ సమాజంలో మనం తీసుకువస్తున్నటువంటి సంస్కరణల ప్రయత్నం ఏమిటి? ఈ సభ ద్వారా ప్రభుత్వానికి నా కోరిక ఏమిటంటే, మనం దీనిని సరిచేసుకుందాము. సార్, సచార్ కమిటీ నివేదికలను ఇక్కడ ఉన్న విజ్ఞులు, పెద్దలందరూ చదివి ఉంటారు. సచార్ కమిటీ రిపోర్టు ఏమిటంటే - జిల్లాల వారీగా, రాష్ట్రాల వారీగా ఇచ్చినప్పుడు మనం ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ఉన్నాము. వారు ఏం చెప్పారంటే, దళితులకంటే కూడా ఈ ముస్లిములు భూమిలేని, ఉద్యోగం, ఉపాధి లేని, జీవితాధారం లేని వారని, ఇంకా వెనుకబడి ఉన్నారని అన్నారు. అంతేగాకుండా, చదువురానటువంటి వారి సంఖ్య కూడా దళితులకంటే కూడా ముస్లిములలో

ఎక్కువ మంది ఉన్నారు. వారు ఆధారాలతో సహా ఇచ్చారు. మన రాష్ట్రంలోని 13 జిల్లాలలో ఎంతమంది విద్యార్థులు, ఎంతమంది చదువున్న వాళ్ళు ఉన్నారు? ఏ స్థాయిలో చదువుకున్న వాళ్ళు ఉన్నారు? వారిలో డ్రాపవుట్స్ ఏ పద్ధతులలో జరుగుతున్నాయి? అలాగే, జరుగుతున్నటువంటి డ్రాపవుట్సులో ఎస్సీలు, ముస్లిములు ఎక్కువ మంది ఉన్న విషయం వాస్తవమా, కాదా? ఈ విషయాలన్నింటిని ఆమోదించడానికి ప్రభుత్వం ఎందుకు సిగ్గుపడుతోంది? సిగ్గుపడకుండా ఉన్నట్లయితే, దాని నుంచి బయటకు వచ్చేదానికి, ఈ ప్రజలను బయట వేసేదానికి తీసుకునేటటువంటి ప్రత్యేక చర్యలు ఏమిటి? వాటికి అదనంగా చేస్తున్నటువంటి కృషి ఏమిటి అనే ఇటువంటి విషయాలను ఇందులో వ్రాయవలసి ఉన్నది. తమ ద్వారా నేను మనవిచేసుకునేది ఏమిటంటే - **again and again I am making an appeal to the Government of the day**, మీరు ఎస్సీలు, బీసీలు, మైనారిటీలు మొదలైన వారికి సంబంధించిన జనాభా మన రాష్ట్ర జనాభాలో దాదాపుగా 85 శాతం వరకు ఉన్నది. కానీ, వనరులలో, ఉద్యోగాలలో, ఉపాధిలో వీరి వాటా 85 శాతం కాదు కదా, 35 శాతం కూడా లేదు. ఈ మధ్యలో ఉన్నటువంటి ఈ గ్యాప్ ఏదైతే ఉన్నదో, సామాజికమైనటువంటి, విభేదాలకు దారితీసేటటువంటి ప్రమాదం ఏదైతే ఉన్నదో, దీనిని అరికట్టవలసిన మరియు బ్యాలెన్స్ చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది. ఆ అవసరాన్ని ఈ మైనారిటీలకు సంబంధించిన అంశాలపైన ఈ ప్రభుత్వం సరైన చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నదని ఈ సందర్భంగా తమ ద్వారా ఈ సభ దృష్టికి తీసుకువస్తూ, ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చిన మీకు మరొకసారి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మ.1.40

శ్రీ సోము వీర్రాజు: అధ్యక్షా, నా పేరు కూడా ఉంది. నేను మాట్లాడాలి.

మిస్టర్ చైర్మన్: అవును, మీ పేరుంది నేను చూశాను, తొందరెందుకు? మీరు మాట్లాడడానికి అవకాశం వస్తుంది.

డా. పల్లె రఘునాథరెడ్డి: అధ్యక్షా, నేను మాట్లాడిన తరువాత వారికి ఏమైనా సందేహాలు, క్లారిఫికేషన్లుంటే నేను క్లియర్ చేస్తాను.

శ్రీ సోము వీర్రాజు: అధ్యక్షా, మంత్రివర్యులు డా. పల్లె రఘునాథరెడ్డి గారు మాట్లాడిన తరువాత మేము ఏమి మాట్లాడలేము.

మిస్టర్ చైర్మన్: వారి ఉద్దేశం ఏమిటంటే రిస్టై ఇచ్చిన తరువాత ఏదైనా క్లారిఫికేషన్లుంటే వాటిని క్లియర్ చేస్తారు.

డా. పల్లె రఘునాథరెడ్డి: అధ్యక్షా, అసెంబ్లీలో బిల్లు ఉంది.

శ్రీ సోము వీర్రాజు: అధ్యక్షా, కొన్ని ఫండమెంటల్ పాయింట్స్ వారు మాట్లాడలేదు. ఈ సభలో నేను తప్పకుండా నా అభిప్రాయం చెప్పవలసి ఉంటుంది. తరువాత వారు రిస్టై ఇస్తారు.

డా. పల్లె రఘునాథరెడ్డి: అధ్యక్షా, నేను మాట్లాడిన తరువాత వారికి అవకాశం ఇవ్వండి.

శ్రీ సోము వీర్రాజు: అధ్యక్షా, నాకు అవకాశం ఇవ్వండి. మీకు నమస్కారం చేస్తాను. నా పేరుంది అధ్యక్షా.

మిస్టర్ చైర్మన్: వీర్రాజు గారూ, నేను వారితో మాట్లాడుతున్నాను కదా! మీకు మాట్లాడటానికి అవకాశం ఇస్తాను. మీకు అంత తొందర ఎందుకు? **I am not denying your right to speak. Already your name is there.**

డా. పల్లె రఘునాథరెడ్డి : అధ్యక్షా, సభ్యుల మీద నాకు అపారమైన గౌరవం ఉంది. అప్రాప్రియేషన్ బిల్లు కంటే ముందు అక్కడ బిల్లు పాస్ కావాలి. దానికోసం అప్రాప్రియేషన్ బిల్లును ఆపడానికి అవకాశం లేదు. మీరు అవకాశం ఇస్తే, రెండు, మూడు నిమిషాలలో క్లుప్తంగా వారు కొన్ని పాయింట్లు చెప్పగలిగితే నాకు ప్రయోజనం ఉంటుంది. లేకపోతే నేను మాట్లాడిన తర్వాత వారు అడిగినా నాకు అభ్యంతరం లేదు.

మిస్టర్ చైర్మన్: పాయింట్ ఏమిటంటే, సభ్యులందరూ మాట్లాడిన తరువాతనే మీరు రిస్పె ఇవ్వాలి. వీర్రాజు గారూ, ఇంకా నలుగురు సభ్యులు మాట్లాడవలసి ఉంది. You can give points also.

శ్రీ సోము వీర్రాజు: అధ్యక్షా, పి.జె. చంద్రశేఖర రావు గారు మాట్లాడిన విషయం మీద రెండు అంశాలు మాట్లాడదలచుకున్నాను. ఈనాడు అభివృద్ధిపథంలో భారత దేశం ముందుకు వెళుతోంది. మహ్మద్ అహ్మద్ పరీఫ్ గారు చెప్పారు, కేటాయించిన నిధులు చాలా వరకు ఖర్చు పెట్టనటువంటి స్వభావం, అవి వెనుకకు వెళ్లే పరిస్థితి ఉంది. ముఖ్యమంత్రి నారా చంద్రబాబునాయుడు గారు నిరంతరం పర్యటన చేస్తూ రోజూ టెలికాన్ఫరెన్స్లో మాట్లాడుతున్నప్పటికీ కూడా అనేక నిధులు వెనక్కి వెళ్లే పరిస్థితి ఉంది. కొంత నిధులు తగ్గాయనే అంశాన్ని పెద్దలు పి.జె. చంద్రశేఖర రావు గారు, సుభాష్ చంద్రబోస్ గారు ప్రస్తావించారు. నిధులను తప్పకుండా మనం పెంచుకుందాం. నిధులను పెంచడం అనేది అభివృద్ధి కోసం. సమాజంలో ఉన్నటువంటి అన్ని వర్గాలు కూడా అభివృద్ధి చెందవలసిన బాధ్యత ఉంది. అందులో ముస్లిం సోదరులు కూడా తప్పకుండా అభివృద్ధి చెందాలి. ఈనాడు ప్రధానమంత్రి శ్రీ నరేంద్ర మోదీ గారి ప్రభుత్వంలో గుజరాత్ రాష్ట్రంలో, భారతదేశంలోని ముస్లిం సోదరుల అభివృద్ధిని ఆయన ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు అత్యధికంగా ఉన్నటువంటి పరిస్థితులను మనం గమనించాము.

అధ్యక్షా, ఈ మధ్య కాలంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం నాలుగు 'టీ'లు ముస్లింల యొక్క మదర్సాలో టాయిలెట్, టిఫిన్, టీచింగ్ గానీ, కంప్యూటర్ ఎడ్యుకేషన్ గానీ, టెక్నాలజీ డెవలప్ మెంట్లు అభివృద్ధి భారతదేశంలో ఇతర వర్గాలతోపాటు ముస్లిం వర్గాల వారిని కూడా ముందుకు తీసుకువెళ్లాలనే హృదయపూర్వకమైన ఆలోచనతో ఉన్నటువంటి అభివృద్ధిలో ఒక భాగం. ఇది ఈ రాష్ట్రంలో జరుగుతుంది, భారతదేశం అంతటా జరుగుతుంది. కేంద్రప్రభుత్వం మదర్సాలకు గత ప్రభుత్వంలో కంటే ఈ సందర్భంలో కేంద్ర ప్రభుత్వ బడ్జెటును గమనించినట్లయితే, గత ప్రభుత్వాల కంటే ముస్లింల కోసం అనేక రెట్లు నిధులను పెంచినటువంటి పరిస్థితి దేశంలో ఉంది. ఈ విషయాన్ని మనం చర్చించాలి. దీనిపైనే మనం మాట్లాడాలి. ఈ విషయం గురించి మాట్లాడినప్పుడు అభివృద్ధి అనే కోణం బయటికి రావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కానీ, అన్ని విషయాలలో మేమే ఛాంపియన్స్ లాగా ప్రతి విషయాన్ని మేమే ప్రస్తావిస్తామంటే మతం, మైనారిటీయిజం దీనినే ఆధారంగా తీసుకొని దేశంలో రాజకీయాలు నడపాలనే ఆలోచన విరమించుకోవాలి. అభివృద్ధి అనే కోణాన్ని ఆవిష్కరించాలి.

మ. 1.50

అధ్యక్షా, దయచేసి మైనార్టీ ప్రజల్ని ఓటర్లుగా చూడకండి. వారిని మనలో భాగంగా అభివృద్ధి చేసే కోణంలో మంచి సలహాలు ఇవ్వండి. ఈ రోజు ఎవరైనా రిజర్వేషన్లు తీసుకునే పరిస్థితి ఉంది. రిజర్వేషన్లు విషయంలో క్రిస్టియన్లు గురించి మాట్లాడుతున్నారు. క్రిస్టియన్లను గమనించినట్లయితే వారు నిజంగా ప్రభువును ప్రార్థించినప్పటికీ రికార్డు రోస్టర్లో ఎస్సీ అని ఉండడం వలన, వారు చెప్పినట్లుగా వారు ఎస్సీలుగానే ఉంటున్నారు. క్రిస్టియన్గా ఎవరైతే ఇన్ క్లూడ్ చేస్తారో వారు బీసీలోకి వచ్చే పరిస్థితి ఉంది. కేంద్రంలో, భారతదేశంలో రాజ్యాంగం ఉంది. చట్టం కూడా ఉంది. ఈ అంశాల మీద చాలా స్పష్టమైన తీర్పులు కూడా ఉన్నాయి. అంబేద్కర్ వ్రాసిన రాజ్యాంగం మీద స్పష్టమైన తీర్పులు ఉన్నప్పటికీ కూడా మతాన్ని ప్రేరేపించాలని కొన్ని వర్గాల గురించి ఏదైతే ప్రత్యేకంగా మాట్లాడుతున్నారో ఇదంతా రాజ్యాంగానికి

వ్యతిరేకంగా మాట్లాడేటటువంటి భావనతో వారు రెచ్చగొడుతున్నారు. ప్రస్తుతం ఈ ప్రభుత్వం గానీ, కేంద్ర ప్రభుత్వం గానీ అభివృద్ధిలో భాగంగా ముస్లింలను భారతదేశంలో ముందుకు తీసుకువెళ్లాలనే ఆలోచనలతో ఉంది. ఏ కోశానా దీనిని వ్యతిరేకించవలసిన ఆలోచన అవసరం లేదనే విషయాన్ని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, సెక్యూలర్ రాజ్యాంగం అంటున్నారు. భారతదేశంలో మతం లేదు. మతం అనే దానిని గమనించినట్లయితే మతం అనేది ఒక దేవుడు, ఏను ప్రభు, బైబిల్ అలానే అల్లా, ఖురాన్ ఈ రెండూ మతాలు. కానీ, భారతీయతలో మతం అనేది లేదు. భారతీయుల మనస్వత్వాన్ని మనం చూసినట్లయితే, ఒక చర్చ దగ్గర బెల్ కొడితే రిక్షాలో ఉన్న వ్యక్తి, ఆటోలో ఉన్న వ్యక్తి నడచి వెళ్లే వ్యక్తి అక్కడ నుండే ఏను ప్రభుకి నమస్కారం చేసేటటువంటి మనస్వత్వం ఉన్న భారత సమాజం మనది. ఇలాంటి సమాజాన్ని మతం ఆధారంగా భారతదేశంలో చూసినట్లయితే భారతీయులుగా మన సైకాలజీలో చర్చకు వెళతాం, మసీదుకు వెళతాం అలాగే ఇస్టాద్ విందుకు పిలిస్తే మనం ఓపెన్ గా వెళతాము. మన భారత సమాజంలో మనకు ఎటువంటి మతతత్వ పోకడలు లేవు. భారతీయ సమాజం అన్నింటిని కూడా సమానంగా చూసేటటువంటిది. ఈ రోజు భారతదేశంలో శతకోటి లింగాలు ఉన్నాయి. మనం భగవంతుడుని అటు అల్లాలోగానీ, ఏను ప్రభువులో గానీ చెట్టులో, నీరులో, పుట్టలో, పాములో, చివరికి శవంలో కూడా భగవంతున్ని చూసే సంప్రదాయం ఉంది. మనకు ఒక దేవుడు ఎక్కడున్నారు? మనకు ఒక గ్రంథం ఎక్కడ ఉంది? మనం మతతత్వవాదులం కాదు. రాజ్యాంగపరంగా ఈ రోజు మతం, మతం, మతం అనేది ఉంది. భారతదేశంలో మతం లేదు. భారతదేశంలో అన్ని మతాలకు సమాన ప్రాతినిధ్యం ఉంది. హిందుత్వంలో “సర్వేజనా సుఖినోభవంతు” అని చెప్పినటువంటి నా ధ్యానాన్ని మతం అని నేను అనను. నా ధ్యానాన్ని నా ఆలోచనా ధోరణిని మతంగా చిత్రీకరించే ప్రయత్నాన్ని ఇలాంటి సభలో ఉపసంహరించుకోవాలనే తమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, నేను రాజమండ్రిలో ఉంటాను. మా భారతీయ జనతా పార్టీ కార్యాలయం, ఉర్దూ అకాడమీ రెండూ ప్రక్క ప్రక్కనే సుమారు 14 సంవత్సరాల నుండి కలిసి జీవిస్తున్నాము. ఉర్దూ అకాడమీ చాలా ఇబ్బందికరమైన పరిస్థితులలో ఉంది. నేను గౌరవ మంత్రివర్యులకు దానికి సంబంధించిన ఫోటోగ్రాఫ్స్ ఇచ్చాను. ఆ ఉర్దూ అకాడమీ ఏవిధంగా ఉందంటే, 14 సంవత్సరముల నుండి అక్కడ జైలా అని ఒక యువకుడు దానిలో కంప్యూటర్ ఎడ్యుకేషన్ లో పని చేస్తున్నాడు. వారు నాకు మంచి మిత్రులు. ఆ అబ్బాయి పెళ్లికి కూడా నేను గుంటూరు వెళ్లాను. ఆ అబ్బాయికి ఇప్పటికీ రూ.10,000 వేతనం మాత్రమే ఉంది. ఇటువంటి విషయాలను గూర్చి మాట్లాడదాము.

అధ్యక్షా, రిజర్వేషన్ల గురించి రాజ్యాంగానికి విరుద్ధమైనటువంటి అంశాల గురించి మనం మాట్లాడతాము. ఎప్పుడూ కూడా మత ఆధారితమైన భారతదేశాన్ని, మతం లేనటువంటి భారతదేశంలో మతం గురించి ఎక్కువ మాట్లాడి, ముస్లింలను వేరు చేసేటటువంటి సమాజాన్ని చూశాను. ఈ రోజు ముస్లిం సోదరులను భారతదేశంలో చూశాను. ఎక్కడైతే కాశ్మీరులో, కాశ్మీరు పండితులు బయటకు వచ్చేస్తే ముస్లిం సోదరులు వెళ్లి ఆ శివాలయంలో పూజలు చేస్తున్నారు. భారతదేశంలో జరిగేటటువంటి పరిస్థితులను అందరూ సమగ్రంగా అధ్యయనం చేయండి. ఆలోచించండి. మత ధోరణులతో మాట్లాడేటటువంటి అలవాట్లను ఉపసంహరించుకోవాల్సిందిగా తమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. ఇక ఈ ప్రభుత్వానికి సిగ్గు లేదు అనే మాటను వారు ఏదైతే మాట్లాడారో దానిని నేను తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నాను. ఏమిటి ఈ బాష? ఎందుకు సిగ్గు లేక పోవడం? చంద్రబాబునాయుడు గారి ప్రభుత్వానికి సిగ్గు లేదనే మాటను ఎందుకు ఉపయోగించాలి పెద్దలు? మాకు వారంటే అపూర్వమైనటువంటి గౌరవం ఉంది. నేను వారి ప్రక్కనే కూర్చుని, అనేకమైన విషయాలు వారి దగ్గర నుండి నేర్చుకుంటున్నాను. కానీ, ఒక వర్గాన్ని రెచ్చగొట్టడం కోసం ఒక ప్రభుత్వం లో ఉన్న హెడ్ ఆఫ్ ద ఇన్ స్టిట్యూషన్ ను ఆ విధమైన బాషను ఉపయోగించేటటువంటి

సంప్రదాయాన్ని ఉపసంహరించుకోవాలి. బడ్జెట్లో నిధులు పెంచాలి. వారి అభివృద్ధికి కృషి చేయాలి. కేంద్రం నిధులు ఇవ్వలేదని దీనిలో ఉంటే మా కేంద్ర మంత్రి గౌరవనీయులు వెంకయ్యనాయుడు గారు 15 మంది మంత్రులను పిలిపించి అన్ని నిధులను కూడా తీసుకు వచ్చేపరిస్థితి ఉంది. రాష్ట్రంలో మంత్రి లేకపోవచ్చు. ఈ నిధుల గురించి అడగడానికి, తెప్పించడానికి అవకాశం లేకపోవచ్చు. ఈ నిధులు కూడా తప్పకుండా తీసుకొచ్చి ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న ముస్లిం మైనారిటీల అభివృద్ధికి అన్ని విధాలా కేంద్రం సహాయం చేస్తుందనే విషయాన్ని తమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. రాజ్యాంగంలో లేనటువంటి అంశాలు క్రిస్టియన్ రిజర్వేషన్లు, ముస్లింల రిజర్వేషన్లు గురించి రాజ్యాంగంలో కొన్ని విధానాలు ఉన్నాయి. ఆ విధానాలను అనుసరించి మనం మాట్లాడాలి. సుప్రీంకోర్టు తీర్పు ఇస్తే దాని గురించి మనం తప్పకుండా మాట్లాడాలి.

అధ్యక్షా, సుప్రీంకోర్టు హిందుత్వం గురించి వ్యాఖ్యానిస్తూ ఇది మతం కాదని చాలా స్పష్టంగా చెప్పింది. భారతీయత అనేది ఒక బీవన విధానం మాత్రమే, ఇది మతం కాదనే ఆలోచన ఉన్న సందర్భంలో ఇలాంటి అంశాలను దయచేసి ప్రస్తావించవద్దు. కేటాయింపులను, అభివృద్ధిని అడుగుదాము. ఇప్పుడు వారు ఒక మాట చెప్పారు. దళితుల కంటే వెనకబడిన ముస్లింలు ఉన్నారు. 100 శాతం నిధుల కేటాయింపు కోసం మనం మాట్లాడదాం. ఇంతకు ముందు నేను చెప్పినట్లు మోదీ గారు టెక్నాలజీను డెవలప్ చేయమన్నారు. టాయ్లెట్స్, ప్రాజెక్టులు, టీచర్లు ఉండాలన్నారు. ఇంకేమి కావాలి? అధ్యక్షా, ఇది ఒక దృక్కోణం అంటే తప్ప దానిని మతపరంగా ఓటు వేయించుకునే కల్పర్ను మానుకోవలసినదిగా తమరి ద్వారా మనవి చేస్తూ నేను శెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ చైర్మన్: వీర్రాజు గారూ కొంత మంది ఆధ్యాత్మిక తత్వవేత్తలు, సమాజంపైన జ్ఞానం, పరిపూర్ణమైనటువంటి అవగాహన ఉన్నటువంటి వారు ఏమంటున్నారంటే, భారతీయత అనేది ఒక శరీరం లాంటిది. మతాన్ని, కులాన్ని ఒక ప్రాణంలాగా చూసుకుంటారని అభిప్రాయం ఉంది. భారతీయత అనేది ఒక శరీరం లాంటిదని, మతం, కులం గురించి చెబుతూ కొంత మంది అది మాకు ప్రాణంలాంటిదని అనుకుంటారు. ఎవరి అభిప్రాయాలు వారికి డిఫరెంట్గా ఉంటాయి.

శ్రీ గాదె శ్రీనివాసులు నాయుడు: అధ్యక్షా, అల్పసంఖ్యాక వర్గాల వారి కోసం ప్రభుత్వం ఈ బడ్జెట్లో రూ.840.25కోట్లు కేటాయించారు. ఈ బడ్జెట్ ఏదైతే ప్రవేశ పెడుతున్నారో అంతా, పూర్తిగా ఖర్చు చేసే విధంగా ప్రణాళికలను సిద్ధం చేసి, అవసరమైతే ఈ బడ్జెట్ను పెంచేటట్లు చేసి అల్పసంఖ్యాక వర్గాల వారి ఉన్నతికి ప్రభుత్వ పరంగా పూర్తి సహకారం అందించే విధంగా కృషి చేయాలి. దీనికి సంబంధించి ఖర్చు పెట్టే విధానంలో ఉన్న లోపాలను సరిచేసి పూర్తి సాధికారత వచ్చే విధంగా కృషి చేయాలని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, వారి తాలూకు స్థితిగతుల్ని అధ్యయనం చేయడానికి సచార్ కమిటీ, రంగనాథ్ కమీషన్ అనేక సూచనలు చేశారు. అయితే ప్రభుత్వం ఇచ్చిన నివేదికలలో కూడా వాటిని అమలు చేయడానికి కృషి చేస్తుందని చెప్పారు. దానికి చాలా సంతోషంగా ఉంది. ఇంకా దానిని బాగా పరిశీలించి, పూర్తిగా అమలు చేసి, వారు పేదరికం నుంచి బయట పడాలని, తోటి వారికి సహాయపడే ఉన్నతమైన వ్యక్తులుగా వారు మేముండా ఒక్కటే భాయీ, భాయీ అనే ఏదైతే నినాదం హిందూ, ముస్లిం, క్రిస్టియన్ అందరూ కూడా సమైక్యంగా ముందుకు మనం వెళుతున్నామో దానికి చిహ్నంగా వారు కూడా సమానంగా అన్ని రంగాలలో కూడా పైకి వచ్చేటట్లు కృషి చేసేందుకు సచార్ కమిటీ, రంగనాథ్ కమీషన్ సూచనలు దోహద పడతాయి కాబట్టి, వాటిని పూర్తిగా కఠినంగా అమలు చేయడానికి కృషి చేయాలని మీ ద్వారా కోరుకుంటున్నాను.

అధ్యక్షా, అంతేకాకుండా దుల్హన్ పథకం ద్వారా మహిళలకు వివాహాలు చేసుకునేటప్పుడు రూ.50,000 ఆర్థిక సహాయం ప్రభుత్వం అందచేస్తుంది. దానిని పెంచడంతో పాటు, వారి ఆర్థిక

స్థితిగతులు బాగా లేకపోతే వారి స్వశక్తి మీద నిలబడే విధంగా ప్రభుత్వం ప్రత్యేక రుణ సదుపాయాన్ని కల్పించాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే ఎక్కువ మంది ముస్లిం సోదరులు స్కీల్డ్ వర్కర్లు. వారు ఏదో ఒక స్కీల్ డెవలప్ మెంట్ లో బాగా నిష్ణాతులై ఉంటారు. కాబట్టి, వారు ఆ వృత్తిలో డెవలప్ అవడం కోసం కొంత ఆర్థిక సహాయం కూడా చేస్తే ఆ కుటుంబం ఎవరి మీదా ఆధారపడకుండా ముందుకు వెళ్లడానికి అవకాశం ఉంటుందని తమరి ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీలకు ఏ రకంగా అయితే మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు వచ్చిన తరువాత వారి విద్యోగ్నతి కోసం, విద్యా అభివృద్ధి కోసం, ఉద్యోగ ఉన్నతి కోసం, విదేశీ విద్య కోసం ఏవిధంగా నిధులు ఇస్తున్నారో, వీరి అభివృద్ధికి కూడా సమానంగా నిధులు ఇచ్చేందుకు కృషి చేస్తున్నారు. ఇతర దేశాలలో చదువుకునే స్థాయికి వారు ఎదగాలంటే ప్రైమరీ స్థాయి నుంచి కూడా వారికి విద్యా పరంగా మనం వారికి మంచి అవకాశాలు కల్పించాలి. వారి స్థితిగతులను అధ్యయనం చేయాలి. ఆ రకంగా చేసినప్పుడే వారు విదేశాలలో కూడా చదువుకునే స్థాయికి ఎదుగుతారు. ప్రభుత్వం కల్పించిన సదుపాయాలను ఉపయోగించుకొంటారు. కాబట్టి, ఆ విధంగా కృషి చేయడం కోసం ప్రభుత్వం రెసిడెన్షియల్స్ ఉర్దూ స్కూల్స్ ను కూడా పెట్టడానికి ఈ బడ్జెట్ లో నిధులు కేటాయించేందుకు నిర్ణయం తీసుకున్నామన్నారు. దానిని మేము స్వాగతిస్తున్నాము.

మ. 02.00

ఎందుకంటే, పేదరికంతో చదువు మధ్యలో ఆపేయకుండా, రెసిడెన్షియల్ ఉర్దూ పాఠశాలలు ప్రత్యేకంగా ఉంటాయి కాబట్టి, వారు విద్యను అందులో కొనసాగించడానికి అవకాశముంటుంది. అయితే, చాలా చోట్ల జరుగుతోందేమంటే పదవ తరగతి వరకు స్కూళ్లు పెరగడంతో బాధ్యత తీరిపోదు. ఆ తరువాత ఇంటర్, డిగ్రీ, పీజీ వరకు చదువుకోవడానికి ఒక కళాశాలను పెట్టి వారు స్వేచ్ఛగా చదువుకునేలా, వారింకా ఉన్నతమైన స్థానాలకు వెళ్లేలా అవకాశాలు కల్పించి, అల్ప సంఖ్యాక వర్గాల వారందరినీ ఆదుకునేటట్లుగా చెయ్యాలని మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

అలాగే, ఉపాధ్యాయ ఉద్యోగుల నియామకాలు చేసేటప్పుడు, రిజర్వేషన్స్ ప్రకారం ఎస్సీ, ఎస్టీ కేటగిరీల్లో అర్హులైన అభ్యర్థులు లేక ఉర్దూ ఉపాధ్యాయుల పోస్టులు బ్యాక్ లాగ్ ఖాళీల క్రింద కొనసాగుతున్నాయి. దానికిగాను, ప్రత్యేకంగా ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీలు కాకుండా, బ్యాక్ లాగ్ ఖాళీలను భర్తీ చేసేందుకు స్పెషల్ డీఎస్సీని నిర్వహించినట్లయితే, ఉర్దూ పాఠశాలల్లో ఉర్దూ బోధించే ఉపాధ్యాయులు దొరుకుతారు. తద్వారా ఉర్దూ భాష అంతరించిపోకుండా ఉండటానికి అది దోహదపడుతుందని మీ ద్వారా నేను మనవి చేస్తున్నాను.

అలాగే, పెద్దలందరూ చెప్పారు. వక్స్ బోర్డుకు సంబంధించిన స్థలాలను రక్షించాలి, భూములు అన్యాయంతో మైపోతున్నాయని చెప్పారు. ఈ రోజు టెక్నాలజీ బాగా డెవలప్ అయ్యింది. సింపుల్ గా ప్రభుత్వం నోటిఫై చేసి, ఆ స్థలాల వివరాలను ఆన్ లైన్ లో పెట్టినట్లయితే అది ఇంకెవరూ ఆక్రమించుకోవడానికి గానీ, ఆ స్థలంలోకి వెళ్లడానికి గానీ అవకాశముండదు కాబట్టి, ఆ రకమైన చర్యలు డిపార్టుమెంట్ వారి ద్వారా ప్రభుత్వం చేపట్టాలని మీ ద్వారా నేను కోరుతున్నాను.

అలాగే, కైస్తవులకు సంబంధించి జెరూసలేం యాత్ర అనేది పవిత్రమైనది. క్రిస్టియన్లకు రూ.3 లక్షల లోపు ఆదాయం ఉన్న వారికి రూ.40,000/-, రూ.3 లక్షలకు పైగా ఆదాయం ఉన్న వారికి రూ.25,000/- ప్రభుత్వం సాయం చేయడం సంతోషించదగ్గ విషయం. అంతేగాకుండా, ఆ మొత్తాన్ని పెంచి వారు యాత్రకు వెళ్లే విధంగా ప్రత్యేక సదుపాయాలు ఏర్పాటు చేసినట్లయితే వారికి ఆ యాత్ర చేసిన తృప్తి కూడా మిగిల్చినట్లు అవుతుందని మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

అలాగే, క్రిస్టియన్ మిషనరీ స్కూళ్లు చాలా ఉన్నాయి. అక్కడ అనాథ పిల్లల్ని తీసుకువచ్చి చదివిస్తున్నారు. మైనారిటీలకు సంబంధించిన వారిచ్చే విరాళాలతో వారు చదివిస్తున్నారు. అటువంటి స్కూళ్లని ప్రోత్సహించి, క్రిస్టియన్ మైనారిటీ స్కూళ్లలో చదివించే పిల్లలకు అండగా స్కాలర్షిప్పులిచ్చి సపోర్టు చేసినట్లయితే, పదవ తరగతి తరువాత కూడా చదువులో ఆగిపోకుండా ముందుకు వెళ్లడానికి అవకాశముంటుంది.

అంతేగాకుండా, ప్రభుత్వం మీద ఆధారపడకుండా పెద్దలిచ్చే డొనేషన్స్ ద్వారా మదర్సాల ద్వారా పేద ముస్లిం పిల్లలకి విద్యను అందిస్తున్నారు. వారికి కూడా స్కాలర్షిప్పులను మనం కేటాయించినట్లయితే వారింకా బాగా చదువుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది. క్రిస్టియన్లను బీసీ-సీలో, ముస్లింలను బీసీ -ఇలో పరిగణిస్తారు. కానీ, వారు బీసీలకు సంబంధించిన బెనిఫిట్స్ని పొందేవిధంగా కోచింగ్స్లోగానీ, ఇతరత్రా సదుపాయాలను పొందలేకపోతున్నారు. గతంలో కూడా ఇదే అంశాన్ని తమ ముందు ఉంచాను. జిల్లా కేంద్రాల్లో కౌన్సిలింగ్ సెంటర్స్, సమాచార కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేసి, అన్ని డిపార్టుమెంట్లను సమన్వయపరుస్తూ ఏయే పథకాలు ఎందులో ఉన్నాయో, విద్యార్థులు నేరుగా వెళ్లి తెలుసుకుని లబ్ధి పొందే ఏర్పాట్లు చేసినట్లయితే మనకు చక్కటి ఫలితాలు వస్తాయని మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

చివరిగా, నేను చెప్పదల్చుకున్నదేమంటే - ముస్లింలకు సంబంధించి హజ్ యాత్ర అనేది పవిత్రమైనది. జీవితంలో ఒక్కసారైనా ఆ యాత్ర చేయాలని భావించి, ఆ యాత్ర పూర్తయితే జీవితం ధన్యమైందని వారు భావిస్తారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు హైదరాబాదులో హజ్ హౌస్ని కట్టించి ఎన్నో రకాల సేవలు అందించారు. ఈ రోజు రాష్ట్ర విభజనానంతరం మనం అమరావతికి వచ్చేశాము. కాబట్టి, మనకి ప్రపంచంలో ఎక్కడా లేనటువంటి విధానాన్ని తీసుకుని వచ్చి, హజ్ హౌస్ని అమరావతిలో మనం ఏర్పాటు చేసుకుని, ఇదొక మంచి కేంద్రం అయ్యేటట్లుగా చూడాలి. ఈ హజ్ కేంద్రం ద్వారా మక్కాకు వెళ్లే ముస్లిం సోదరులకు అన్ని సదుపాయాలు, కల్పించి, వాళ్లకున్న సెంటిమెంటుని కాపాడేవిధంగా, విజయవాడ కేంద్రంగా అన్ని రాష్ట్రాల్లోనూ, దేశాల్లోనూ ప్రత్యేకంగా గొప్పలు చెప్పుకునే విధంగా ఈ హజ్ బిల్డింగ్ని నిర్మించేలా కృషి చేయాలని కోరుతూ, హజ్ కమిటీని కూడా ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతూ, ఈ అవకాశమిచ్చిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ ఛైర్మన్: మన రాజ్యాంగం, మన సమాజం లౌకిక రాజ్యం. **Our Constitution written on the lines of Secularism.** మీరు చెప్పింది కూడా అదే. మీరు చెప్పినా, నేను చెప్పినా సెక్యులర్ అనే అంటాము. కానీ, చెప్పే పద్ధతుల్లో వ్యత్యాసాలుండొచ్చు. ఇంకా సభ్యులు శ్రీ జి.తిప్పిస్వామి గారు, శ్రీ ఎం.సుధాకర్బాబు గారు, శ్రీమతి పి.శమంతకమణి గారు మాట్లాడాల్సి ఉంది. లంచ్ బ్రేక్ అయ్యాక మాట్లాడుదురు.

శ్రీ ఎం.సుధాకర్బాబు (శాసనసభ నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, ఒక్క నిమిషం అవకాశం ఇవ్వండి, మాట్లాడతాను.

మిస్టర్ ఛైర్మన్: భోజన విరామం తర్వాత మాట్లాడుదురు గానీ. ఒక్క నిమిషమైతే ఎప్పుడైనా మాట్లాడవచ్చు. **I am not giving the mike. Now, we will go for Lunch-Break. The House is adjourned for Lunch-Break.**

(Then, the House was adjourned at 2.05 p.m. for Lunch-Break)

(భోజన విరామానంతరం సభ సాయంత్రం గం.4.11 ని.లకు పునఃప్రారంభమయింది.)

(గౌరవ చైర్మన్ అధ్యక్షస్థానం వహించారు.)

మిస్టర్ చైర్మన్: మైనారిటీ సంక్షేమం మీద లఘు చర్చ.

శ్రీ జి. తిప్పేస్వామి: అధ్యక్షా, మైనారిటీ సంక్షేమం పైన మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు. గతంలో ఏ ప్రభుత్వం చేయలేని విధంగా పెద్ద ఎత్తున మైనారిటీ సంక్షేమ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను మొట్టమొదటగా చేపట్టిన ఘనత మన ప్రియతమ నాయకులు రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు గారికే చెందుతుంది. ముందుగా ముఖ్యమంత్రిగారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ, మైనారిటీ సంక్షేమ శాఖామాత్యులు నాకు గురువులు డా. పల్లె రఘునాథ రెడ్డి గారు, ఎల్లవేళలా మైనారిటీ సంక్షేమానికై కృషి చేస్తూ, వారి అభివృద్ధికి పాటు పడుతున్నారు, వారికి కూడా నా ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను.

మైనారిటీల కోసం “దుల్హన్” పథకాన్ని తీసుకువచ్చి ఆడపిల్లల పెళ్లి కోసం రూ.50,000లు ఇవ్వడమనేది చాలా ముఖ్యమైన అంశం. మరీ ముఖ్యంగా మసీదుల్లో పనిచేసే మౌజంలు, ఇమామ్లకు జీతం ఇవ్వాలంటే చాలా కష్టంగా ఉండేది. గతంలో ఇంటింటికీ వెళ్లి చందాలు వేసుకుని వారికి జీతాలిచ్చే పరిస్థితి ఉండేది. దీనిని గుర్తించి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు రాష్ట్రంలో ఉన్న 5,000 మసీదులలో పనిచేస్తున్న మౌజంలు, ఇమామ్లకు ప్రతి నెలా రూ.8,000లు నిర్ణయించడం ఎంతో సంతోషం. రాష్ట్రంలో మొదటిసారిగా వారికి జీతాలిస్తున్న ఘనత తెలుగుదేశం ప్రభుత్వానిదేనని చెప్పక తప్పదు. దీనిద్వారా మసీదులలో పనిచేసేవారికి ఎంతో ఊరట లభిస్తుంది. అధ్యక్షా, పట్టణ ప్రాంతాలలో, నగర ప్రాంతాలలో ఏదో ఒక రకంగా నిర్వహణ జరుగుతుంది. కానీ, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో మసీదు నిర్వహణ తలకు మించిన భారం. ఆ విధంగా వాళ్ల భారం తగ్గించి, ప్రభుత్వమే వారి భారాన్ని తీసుకుని జీతమిచ్చే కార్యక్రమం చేపట్టింది. అయితే, మసీదుల్లో ఉన్న మౌజములు, ఇమామ్లకు జీతమిస్తుంటే ప్రభుత్వం ఈ మసీదులను తీసుకుంటుందేమోననే అనుమానం కొంతమందికి ఉన్నందున అటువంటి అనుమానాలను నివృత్తి చేయాల్సిన అవసరం ప్రభుత్వానికి ఉన్నది. ఎటువంటి పరిస్థితుల్లోనూ మసీదులను ప్రభుత్వ పరం చేసుకోదు, ప్రభుత్వం జీతాలిచ్చినప్పటికీ మసీదును ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకోదని, ఆ విషయంలో మంత్రిగారు వివరణ ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

షాదీఖానాలకు నిర్మాణానికి గానీ, మసీదుల మరమ్మత్తులకు గానీ ప్రభుత్వం పెద్ద ఎత్తున నిధులను విడుదల చేస్తున్నది. గత ప్రభుత్వాల హయాంలో మైనారిటీలకు ఇంత పెద్ద ఎత్తున నిధులను విడుదల చేయలేదు. సంవత్సరం పాటు తిరిగినా రెండు లక్షలు కూడా మంజూరయ్యేవి కాదు. ఈనాడు లక్షల రూపాయలు మసీదుల నిర్మాణాలకు గానీ, షాదీఖానా నిర్మాణాలకు గానీ పెద్ద ఎత్తున నిధులను విడుదల చేస్తున్నారు. మసీదుల పునర్నిర్మాణానికి కూడా నిధులను విడుదల చేశారు.

ఉర్దూ మీడియం పాఠశాలలు 5వ తరగతి, 7 వ తరగతి వరకూ ఉన్నాయి. అందువల్ల నిరక్షరాస్యులు ఎక్కువగా ఉంటున్నారు. ఆడపిల్లలు 5 వ తరగతి చదవగానే మానేస్తున్నారు. డ్రాపవుట్స్ ఎక్కువమంది ఉంటారు. ప్రతి నియోజకవర్గ కేంద్రంలోనూ ఉర్దూ హైస్కూలును ఏర్పాటు చేసినట్లయితే మైనారిటీ ఆడపిల్లలు ఎక్కువగా చదువుకోవడానికి అవకాశముంటుంది. కాబట్టి తప్పనిసరిగా హైస్కూల్స్ను ఏర్పాటు చేయాలని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను.

“రోష్ని” పథకం వంటి అనేక సబ్సిడీ స్కీముల ద్వారా ప్రభుత్వం మైనారిటీల అభివృద్ధికి మంచి ప్రయత్నం చేస్తున్నప్పటికీ, బ్యాంకర్స్ సహకారం లేనందువల్ల ఆ స్కీములు సరిగ్గా అమలు కావడం లేదు

అధ్యక్షా. తమ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరేదేమంటే, ప్రభుత్వం సబ్సిడీ ఇస్తున్న పథకాలు, లోన్లు విషయంలో బ్యాంకర్లు సత్వరమే స్పందించి వెంటనే రుణాలు మంజూరు చేసేలా, లబ్ధిదారులకు సబ్సిడీ సరిగా అందేలా చూడాలి.

ఏదేమైతేనేమి, మైనారిటీల సంక్షేమం కొరకు ఈ సభలో బాగా చర్చించడం జరిగింది. వారి కష్టసుఖాలను ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువెళ్లి ప్రభుత్వం ద్వారా పరిష్కరించే కార్యక్రమం చేయాలని, మైనారిటీలకు మరింత సహాయం చేయవలసిన అవసరం ఉందని, ప్రభుత్వం కూడా చేస్తుందని ఆశిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ గానివారి శ్రీనివాసులు (నామినేటెడ్): అధ్యక్షా, మైనారిటీ సంక్షేమం పైన మాట్లాడడానికి నాకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు చాలా సంతోషం. ఒకసారి గతంలో హైదరాబాదులో జరిగిన విషయాలను గుర్తుచేసుకుంటే - హృదయవిదారకమైన సంఘటనలు చూశాము. ప్రస్తుతం దానిగురించి మనం లోతుగా మాట్లాడుకునే పని లేదు గానీ, అటువంటి పరిస్థితుల నుండి మహాత్మాగాంధీ గారు “ఈశ్వర్ అల్లా తేరే నామ్” అన్నట్లు సెక్యూలర్ రాష్ట్రంలో అందరూ ఒకటే అనే ఉద్దేశాన్ని తు.చ. తప్పకుండా పాటించిన వ్యక్తి స్వర్గీయ నందమూరి తారక రామారావు గారేనని చెప్పడానికి నేను చాలా సంతోషిస్తున్నాను. ఆనాడు ఆయన అందరినీ కలిపేందుకు ఎన్నో ప్రయత్నాలు చేశారు. ఆనాడు వారు ముస్లిములు, మైనారిటీల కొరకు చేసిన కార్యక్రమాలను గుర్తుకు తెచ్చుకుంటే చాలా సంతోషమనిపిస్తుంది. అందరూ కలిసి ఉండాలనే ఉద్దేశంతో, అందరినీ ఒకటి చేసే కార్యక్రమాలను తలచుకుని వారికి హృదయపూర్వకంగా ధన్యవాదాలు తెలియచేసుకోవాలి. తరువాత గౌరవనీయులు నారా చంద్రబాబు నాయుడు ఈ రోజు ముస్లిం మైనారిటీలకోసం అనేక కార్యక్రమాలను చేపట్టారు. మసీదుల్లో పనిచేసేవారికి కూడా జీతభత్యాలు ఇవ్వాలనే ఉద్దేశంతో వారికి జీతాలను ఇవ్వడం, వారి మతాన్ని ప్రచారం చేసుకోవడానికి సరైన వసతులు లేని కారణంగా మసీదుల నిర్మాణం, శ్మశానాల కాంపౌండ్ వాల్స్ నిర్మించడం, దుల్హన్ పథకం వంటి ఎన్నో కార్యక్రమాలను ఈ ప్రభుత్వం చేపట్టింది. పేదరికంలో ఉండే ముస్లిం ఆడపిల్లల పెళ్లి కొరకు దుల్హన్ పథకం ద్వారా రూ.50,000లు ఇవ్వడం ఎంతో ముదావహం. ఈ ప్రభుత్వం మైనారిటీల కొరకు ఉర్దూ పాఠశాలలు, జూనియర్ కళాశాలలు ఏర్పాటు చేసి ఉర్దూ భాషను ప్రోత్సహించడం, ఉర్దూను రెండవ భాషగా గుర్తించడం, హజ్ యాత్రికుల కొరకు హైదరాబాదులో హజ్ హౌస్ను ఏర్పాటు చేయడం వంటి ఎన్నో కార్యక్రమాలను చేపట్టింది.

సా. 04.20

హజ్ హౌస్ నిర్మాణాన్ని హైదరాబాదులో ఆనాడు చేపట్టినటువంటి విషయం గానీ, హజ్ యాత్రకు వెళ్లేటటువంటి వారికి కావలసినటువంటి సౌకర్యాలను కల్పించే విషయం గానీ, ఈ విధంగా ప్రభుత్వం ఎన్నో కార్యక్రమాలను చేస్తోన్న విషయాన్ని మనమంతా మాట్లాడుకోవలసిన అవసరముంది. హిందువుల పండుగైన సంక్రాంతి సందర్భంలో సంక్రాంతి కానుకను ఇస్తున్నాము. ఆ విధంగా, ముస్లిం మైనారిటీలకు కూడా మనం ఏదైనా చేస్తే బాగుంటుందనే సూచనను ఒక నాయకుడు తెలియజేసినప్పుడు ఆయన వెంటనే అప్పటికప్పుడు తన ప్రక్కనున్న మంత్రులతో మాట్లాడుకుని తన కార్యదర్శులతో కూడా సంప్రదించి వెంటనే “రంజాన్ తోఫా” అనే కార్యక్రమాన్ని ప్రకటించారు. మనమంతా చాలా సంతోషించాలి. ఒక సెక్యూలర్ స్టేట్లో ఉన్నటువంటి వ్యక్తిగా ఈ రాష్ట్రాన్ని ప్రగతిపథంలో నడిపిస్తున్న వ్యక్తిగా రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి ఎలా ఉన్నప్పటికీ కూడా హిందువులతో సమానంగా ముస్లింలకు కూడా ఏదో ఒకటి చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఆరోజు రంజాన్ తోఫా ఇవ్వడమే కాకుండా మైనారిటీలుగా ఉన్న క్రైస్టియన్లకు కూడా క్రీస్ట్మస్ కానుకను ఇస్తున్నటువంటి విషయాన్ని కూడా ఈ సందర్భంగా మనం గుర్తుకు తెచ్చుకోవాలి. ఆ రకంగా ఈరోజు

ఎన్నో కార్యక్రమాలను చేస్తూ, ముందుకు వెళుతున్నటువంటి విషయంపైనా ముస్లిం మైనారిటీల సంక్షేమానికి, రాష్ట్రప్రభుత్వం చేస్తున్నటువంటి కార్యక్రమాలకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు, మంత్రిమండలికి కూడా మన హృదయపూర్వక అభినందనలు తెలియజేయవలసిన అవసరముంది.

అధ్యక్షా, మరొక విషయాన్ని కూడా సోదరసభ్యులు చెప్పడం జరిగింది. కొన్ని గ్రామాల్లో ఉర్దూ పాఠశాలలు ఏర్పాటుచేసిన తర్వాత వెంటనే వారు ఉన్నత చదువులకు వెళ్లడానికి ఉర్దూ మాధ్యమంలో ఉన్నత పాఠశాలలు లేనటువంటి పరిస్థితి కొన్నిచోట్ల ఉంది కాబట్టి దానిపై కూడా తగిన చర్యలు తీసుకుని కనీసం ఒక నియోజకవర్గంలో ఉర్దూ మాధ్యమంలో ఉన్నతపాఠశాల, జూనియర్ కళాశాల మరియు డిగ్రీ కళాశాలను కూడా ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుందనే సూచనను నేను సవినయంగా తెలియజేస్తున్నాను. ఆర్థికపరమైనటువంటి ఆటోపోట్లు మన రాష్ట్రంలో ఉన్నాయి. ఏది ఏమైనప్పటికీ ఈ సెక్యూలర్ స్టేట్లో అందరూ కలిసి ఉండాలనే ఉద్దేశంతో మనమంతా పనిచేస్తున్నాము కాబట్టి మనమంతా కలిసికట్టుగా నేడు కార్యక్రమాలను చేసుకుంటూ ముందుకు వెళుతున్నాము కాబట్టి వారికి కావలసిన సౌకర్యాలన్నీ కూడా హిందువులు, ముస్లింలు, క్రైస్టియన్లు మనమంతా కూడా కలిసికట్టుగా ఉండే విధంగా రాష్ట్రప్రభుత్వం చేసే కార్యక్రమాలకు మరింత ప్రోత్సాహం కలగజేసి వారిని ముందుకు తీసుకెళ్లే విషయంలో రాష్ట్రప్రభుత్వం ముందుకు పోతున్నటువంటి విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. అటువంటి కార్యక్రమాలను చేస్తోన్నటువంటి రాష్ట్రప్రభుత్వానికి, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి, అదేవిధంగా మంత్రి మండలికి హృదయపూర్వక అభినందనలు, కృతజ్ఞతలను తెలియజేస్తూ, నాకీ అవకాశం కల్పించిన తమరికి నమస్కరిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వాకాటి నారాయణరెడ్డి (స్థానికసంస్థలు - నెల్లూరు): అధ్యక్షా, ప్రథమంగా శాసనపరిషత్తులో మైనారిటీల కోసం సంక్షేమ పథకాల గురించి మాట్లాడే అవకాశమిచ్చినందుకు తమరికి ప్రత్యేకంగా నా నమస్కారాలను తెలియజేసుకుంటున్నాను. ఈరోజు ప్రభుత్వం చేసే ప్రతి కార్యక్రమంలో కూడా మైనారిటీలకు పెద్దపీట వేయాలనే ఆలోచనతో నేడు శ్రీ చంద్రబాబు నాయుడు గారి ప్రభుత్వం ముందుకు వెళుతోంది. మైనారిటీల సంక్షేమం కోసం ఎంత చేసినా కూడా ఇంకా చేయవలసింది చాలా ఉందని ఇప్పుడే చాలామంది గౌరవసభ్యులు కూడా చెప్పారు. దానిలో భాగంగానే రాష్ట్రంలో నేడు గోషా ఆసుపత్రులు ఉన్నాయి. మాకు నెల్లూరులో కూడా గోషా ఆసుపత్రి ఉంది. దానిని ఇంకా పరిపూర్ణంగా అన్నివిధాలా అందుబాటులోకి తీసుకొచ్చే విధంగా ముస్లిం మహిళలందరికీ ఆ గోషా ఆసుపత్రులను తీర్చిదిద్దడానికి ప్రత్యేకంగా నిధులివ్వాలని తమరిద్వారా నేను మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, నేడు కుటీర పరిశ్రమలను తీసుకుంటే, మెకానిక్లు లేదా దర్జీలుగా ఎక్కువ మంది మైనారిటీ సోదరులే పనిచేస్తున్నారు. వారికి సక్రమమైన రుణాలను ఏవైతే మన ముఖ్యమంత్రి గారు అందిస్తున్నారో ఆ రుణాలను సరైన సమయంలో అందించినట్లయితే ఆ కుటుంబ ప్రమాణాలన్నీ కూడా పెరిగి వాళ్లకు జీవనోపాధి మెరుగవడానికి అవకాశముంటుంది కాబట్టి మైనారిటీలకు ప్రత్యేకంగా ఎక్కువ నిధులు కేటాయించి వాళ్లను ఆదుకోవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉందని నేను తమరిద్వారా మంత్రిగారికి తెలియజేస్తున్నాను. ఏదిఏమైనా, మైనారిటీలకు సంబంధించిన కొన్ని మసీదులు మరియు ప్రార్థనా మందిరాలు పడిపోయినా పట్టించుకోవటంవంటి పరిస్థితి ఉంది. వక్స్ బోర్డుకు సంబంధించిన నిధులను దారి మళ్లించకుండా సక్రమమైన మార్గంలో వాటన్నింటినీ మసీదులు మరియు ప్రార్థనా మందిరాలకు మరమ్మత్తులను చేయడం కోసం ఈ ప్రభుత్వం తగిన చర్యలు చేపట్టాలని ఈ సందర్భంగా నేను తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, నేడు మైనారిటీలకు పెద్దపీట వేయాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రత్యేకంగా నిధులివ్వడం జరిగింది. అవసరమైన, అర్హత కలిగిన ముస్లిం సోదరులున్నారో, వారందరికీ కూడా రుణసదుపాయాన్ని కల్పించి వారికి అవసరమైన ప్రోత్సాహాన్ని అందించి ముందుకు తీసుకెళ్లి ముస్లిం మైనారిటీ కుటుంబాలను ఆదుకునేందుకు మనమంతా శ్రీకారం చుట్టాలని కోరుకుంటూ, నాకీ అవకాశం ఇచ్చిన తమరికి నా ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ద్వారపురెడ్డి జగదీశ్వరరావు: అధ్యక్షా, ఈరోజు మైనారిటీల సంక్షేమం కోసం రాష్ట్రప్రభుత్వం చేస్తున్న కార్యక్రమాల గురించి నాకంటే ముందు చాలామంది గౌరవసభ్యులు మాట్లాడారు. భారతదేశం లౌకిక దేశం. In Preamble to the Constitution, India is declared as sovereign democratic republic. 42వ రాజ్యాంగ సవరణ తర్వాత “socialist” and “secular” అని ఒక రెండు పదాలను కూడా కలిపి భారతదేశం ఖచ్చితంగా రాజ్యాంగాన్ని అమలుచేయాలని, ఏ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నా, It is the fundamental duty of the Government to protect the minorities and to see the welfare of the minorities also. ఇది ప్రపంచవ్యాప్తంగా తీసుకున్నా కూడా చాలా రెలవెంట్ గా ఉంది. ఎందుకంటే, ఎక్కడైనా కూడా in the name of religion టెర్రరిజం పెరుగుతూ ఉండి నేడు hate culture పెరుగుతూ ఉంటే, భారతదేశంలో age old history తీసుకున్నా, సంప్రదాయాలు తీసుకున్నా, గౌతమబుద్ధుడు దగ్గర నుంచి cultural integrity అనేది మన రక్తంలోనే ఉంది. ఎంతోమంది మన దేశానికి వచ్చారు, వెళ్లారు కానీ మన దేశం తాలూకు secularist nature గానీ, లేకపోతే ఐక్యత గానీ ఎవరూ కదిలించలేరు. బయటవాళ్లు మన దేశానికి వచ్చి కొంత సంవదను తీసుకెళ్లారు గానీ, మన కల్చర్ ను కాదు. మనకు assimilated culture ఉంది. చాలామంది మనపై ఒత్తిడి తెచ్చారు కానీ, ఆ cultural identity అనేది భారతదేశానికి ఎప్పుడూ ఉంది.

అధ్యక్షా, స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తర్వాత ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించి మైనారిటీలను ప్రోటెక్ట్ చేయడం, వారికి కొన్ని ప్యాకేజీలను ఇవ్వడం, ప్రీవిలేజీస్ ను ఇవ్వడం చేస్తోంది. గౌరవసభ్యులు సుభాష్ చంద్రబోస్ గారు మాట్లాడుతూ, నేడు దాదాపు 8.9 శాతం మంది మైనారిటీలు ఉన్నారని చెప్పారు. మన రాష్ట్రంలో కూడా భాషాపరమైన మరియు మతపరమైన మైనారిటీలు ఉన్నారు. వీరందరికీ రాజ్యాంగపరంగా రక్షణ ఇవ్వవలసిన అవసరముంది. ముస్లింలకు ఏదైతే 4 శాతం రిజర్వేషన్లు ఉన్నాయో వాటిని కూడా, నేడు సుప్రీంకోర్టులో పెండింగ్ లో ఉన్నప్పటికీ, constitutional validity కూడా తీసుకురావలసిన అవసరముంది.

సా.04.30

నాలుగుశాతం రిజర్వేషన్ కు సంబంధించి రాజ్యాంగపరమైన విలువను తీసుకురావాల్సిన అవసరముంది. నాకన్నా ముందు మాట్లాడిన పెద్దలందరూ చాలా విషయాలు మాట్లాడారు. ఎప్పుడూ లేనంతగా ఈరోజు సంక్షేమ పథకాలు అమలుచేస్తూ సాంఘిక భద్రతను కూడా కల్పిస్తున్నాము. సాంఘిక భద్రతా పథకాలలో కూడా దీని గురించి మాట్లాడాము. అన్నీ కూడా ఒకదానికొకటి జతగా ఉన్నాయి. ప్రజలందరూ సాంఘిక భద్రత పరిధిలోకి వస్తారు. అన్ని కులాలు, మతాలు, అన్ని వర్గాల ప్రజలూ దీనికిందికి వస్తారు. అందులో భాగంగా మైనారిటీలకు ఆర్థికాభివృద్ధితోపాటు, సాంఘిక భద్రత పథకాలలో చోటు కల్పిస్తున్నాము. దానివల్ల ఇవాళ మాకు ఒక భద్రత ఉంది, మేము చాలా సంతోషంగా ఉన్నామని వారు అనుకుంటున్నారు. అంతేగాకుండా అభివృద్ధి, సంక్షేమ ఫలాలను చిట్టచివరి స్థాయిలోని ప్రతి ఒక్క వ్యక్తికీ అందుబాటులో ఉండే విధంగా, ప్రతి ఒక్కర్నీ మెయిన్ స్ట్రీమ్ లోకి ఇన్ వాల్వ్ అయ్యే విధంగా చూడాలి. వారికి ఉద్యోగకల్పనతోపాటు పరిశ్రమలు, వ్యాపారాలు చేసుకునే అవకాశాన్ని కల్పించి, వాళ్ళని ఈరోజు సమాజంలో

భాగస్వాములుగావేసి, ఆంధ్రప్రదేశ్ లో అందరమూ కూడా కలిసి ఉన్నామనే ఒక ఆలోచన తీసుకురావడానికి ప్రభుత్వం ఎన్నో కార్యక్రమాలను నిర్వహిస్తున్నారు.

అలాగే విదేశాలలో ఉన్నత విద్య చదివేవారికి ప్రోత్సాహం ఇస్తున్నారు. ఈరోజు క్రైస్తవులు, బౌద్ధులు జైనులు వంటి వర్గాలను గుర్తించి వాళ్ళని గౌరవించి, ప్రభుత్వం ఉండన్న భరోసా కల్పించే కార్యక్రమాలను చేస్తున్నారు. The word 'minority' itself speaks something different. కాబట్టి ఆ పదాన్ని కూడా సవరించాల్సిన అవసరముంది. వికలాంగులను ఒకప్పుడు హ్యూండ్ క్యాష్ట్ అని పిలిచేవాళ్ళం. ఇవాళ Differently abled persons అంటున్నాము. అంటే సమాజంలో వారికి ఒక స్థానం ఇస్తున్నాము. అదేవిధంగా మైనారిటీ అనే పదం వచ్చేటప్పటికి సెకండ్ హ్యాండ్ ఫీలింగ్ కనుక దానికి ప్రత్యామ్నాయంగా వేరే పదాన్ని పెట్టాల్సిన అవసరముంది. ఇప్పటికే ప్రభుత్వం ఇన్ని మంచి కార్యక్రమాలు చేస్తోంది. గౌరవ మంత్రివర్యులుకూడా సభలో ఉన్నారు. మైనారిటీ అనేది పురాతనమైన పదం. మనమంతా ఒక్కటే కాబట్టి ఆ పదాన్ని మారిస్తే ఖచ్చితంగా India is standing as No.1 in the world in the question of law and order, peace, tranquillity, unity and integrity. అయితే అమెరికా వంటి దేశాల్లో కూడా ప్రజలకు భద్రత లేదు కానీ భారతదేశంలో ప్రజలు ఎక్కడికైనా వెళ్ళి రావడానికి భద్రత ఉంది. ఇంతకుముందు కన్నా ఇప్పుడు దేశంలో ప్రజలు చాలా సంతోషంగా ఉన్నారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కూడా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి నాయకత్వంలో అమరావతి seems to be one of the oldest traditions, బౌద్ధుల కాలంలో అమరావతి ప్రభుత్వ కేంద్రం కాబట్టి మన రాష్ట్రంలో కూడా ఆ విధంగా గౌరవించి ముందుకెళ్ళాలని కోరుకుంటూ, అలాగే ఈ అంశంపై పాల్గొనే అవకాశం కల్పించినందుకు హృదయ పూర్వకమైన ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను. జైహింద్.

MR CHAIRMAN: Reply by the Minister for Minorities.

డా. పల్లె రఘునాథరెడ్డి : అధ్యక్షా, ముస్లిం మైనారిటీ సంక్షేమం మీద ఈ ప్రతిష్టాత్మకమైన శాసన పరిషత్తులో ఎంతోమంది సభ్యులు తమ విలువైన సలహాలు, సూచనలు చేసినందుకు అభినందిస్తున్నాను. అలాగే నాకు అవకాశం కల్పించిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను. భారతదేశంలో ఏ రాష్ట్రంలోనూ చేయనంతగా ఈ రాష్ట్రంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడుగారి సారధ్యంలో రాష్ట్రంలోని ముస్లిం మైనారిటీల అభివృద్ధి, సంక్షేమంకోసం చిత్తశుద్ధితో, అంకితభావంతో అహర్నిశలూ కృషి చేస్తున్నామని చెప్పడానికి ఆనందపడుతున్నానని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

జనాభా ప్రకారం చూస్తే చంద్రశేఖరరావుగారు 85శాతమని అన్నారు. ఇక్కడ అంత జనాభా లేదు. 2011 జనాభా లెక్కల ప్రకారం 43.46లక్షలమంది మైనారిటీలు ఉన్నారు. అది మన రాష్ట్ర జనాభాలో 8.8శాతం. అందులో ముస్లింలు 7.3శాతం, క్రైస్తవులు 1.38శాతం, సిక్కులు 0.02శాతం, బౌద్ధులు 0.01శాతం, జైనులు 0.05శాతం, పార్సీలు 0.01శాతం ఉన్నారు. ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు దృష్టిపెట్టి పక్కన ఉండే కర్ణాటక, తమిళనాడు, కేరళ, తెలంగాణ రాష్ట్రాలకంటే జనాభా నిష్పత్తి ప్రకారం రూ.840కోట్ల బడ్జెట్ పెట్టడమనేది ఈ రాష్ట్ర చరిత్రలో ఒక అరుదైన, అపురూపమైన, అసాధారణమైన రికార్డు అని మనవి చేస్తున్నాను.

(గౌరవ సభ్యుల హర్షధ్వనాలు)

నేను విమర్శల జోలికి పోను కానీ, 2004వ సంవత్సరంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఆరోజున మైనారిటీలకొరకు రూ.35.95 కోట్లు బడ్జెట్ పెట్టారు. అంటే రూ.35కోట్లు ఎక్కడ? ఈరోజున రూ.840కోట్లంటే ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ముస్లిం మైనారిటీల పట్ల ఎంత అభిమానం, ప్రేమ, గౌరవముందో ఇంతకంటే పెద్ద నిదర్శనం ఉండదని ఈ సందర్భంగా గుర్తుచేస్తున్నాను. తమిళనాడులో

12.15 శాతమున్న మైనారిటీలకు గత సంవత్సరం రూ.115కోట్లు, ఈ సంవత్సరం రూ.781కోట్లు పెట్టారు. కర్ణాటకలో 15.96శాతమున్న మైనారిటీలకు గత సంవత్సరం రూ.1000కోట్లు, ప్రస్తుతం రూ.1345కోట్లు పెట్టారు. కేరళలో 46.98 శాతమున్న మైనారిటీలుండగా, అందులో సగంమంది ముస్లిమ్స్ ఉన్నారు. అక్కడ రూ.38.05కోట్ల బడ్జెట్ మాత్రమే కేటాయించారు. తెలంగాణలో 14.19శాతం అంటే మనకంటే రెట్టింపు ఉంటారు. అక్కడ రూ.1200కోట్లు పెట్టడం జరిగింది. మన రాష్ట్రంలో 8.80శాతం ఉంటే రూ.840కోట్లు పెట్టామంటే సభ్యులంతా అభినందించాలి. ఇంత భారీ బడ్జెట్ను పెట్టడమనేది చాలామంచి పరిణామం. ముస్లిం మైనారిటీ అభివృద్ధి సంక్షేమాలపై ప్రభుత్వానికి ఉండే చిత్తశుద్ధి తెలుస్తోంది.

అధ్యక్షా, అన్నింటికంటే అతి ముఖ్యమైనది ముస్లిం మైనారిటీ సోదరులకు ఉన్న వక్స్ ఆస్తులు, భూములు చాలా విలువైనవి. అన్నీ ప్రాధాన్యత కలిగిన ఆస్తులే. మా లెక్కల ప్రకారం ఆంధ్రప్రదేశ్లో 65,770.63 ఎకరాల వక్స్ భూములు గుర్తించబడ్డాయి. ఈ 65వేల ఎకరాలలోకూడా తమరి జిల్లాలో అత్యధికంగా 24,000 ఎకరాలు ఉన్నాయి. గతంలో మీ జిల్లాలో నవాబులు ఎక్కువగా ఉండేవారనుకుంటాను. అంతా చాలా విలువైన భూములు. ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఒక హిందువైన నాకు అల్లా దయవల్ల, చంద్రబాబునాయుడుగారి చలువవల్ల నేను మైనారిటీశాఖకు వచ్చిన తరువాత తప్పకుండా రుణం తీర్చుకోవాలన్న ఆలోచనతో ముఖ్యమంత్రిగారి సూచన మేరకు జీ.ఓ.నెం.18ను రిలీజ్ చేశాము. ఈ 65,770 ఎకరాలలో కూడా 29,768.21ఎకరాలు free from encroachment, 13,874 ఎకరాలు lands under encroachment ఉన్నాయి. ఇంకా ఇతర కారణాలతో వక్స్ బోర్డు ప్రభుత్వానికి 16,750 ఎకరాలు ఇవ్వడం జరిగింది. అంతేగాకుండా పభుత్వం సేకరించిన వక్స్ భూములు 4408 ఎకరాలు, వక్స్ బోర్డు అమ్మినటువంటివి 2003 ఎకరాలున్నాయి.

సా. 04.40

మా ఆలోచన ఒక్కటే. ఎందుకంటే ఇది ఒక వ్యక్తికి సంబంధించిన ప్రాపర్టీ కాదు. వ్యవస్థకు సంబంధించిన ప్రాపర్టీ. అల్లా ప్రాపర్టీ. గతంలో కొన్ని ప్రభుత్వాలు నిర్లక్ష్యం చేయడం వలన అడ్డదిడ్డంగా ఎవరికి వారు ఆక్రమించుకోవడం వలన భూములన్నీ అన్యాయంతో అయ్యాయి. మేము అధికారంలోకి వచ్చాక ఆలోచన చేసి, ఎటువంటి పరిస్థితులలో కూడా ఒక్క ఎకరా భూమి కూడా అన్యాయంతో కాకూడదు, వ్యవస్థ ప్రాపర్టీస్ వ్యవస్థకోసం ఉపయోగించాలి, దాదాపు 50లక్షల మంది ముస్లిం మైనారిటీలకు సంబంధించిన ఆస్తి అని జీ.ఓ.నెం.18 రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. జీ.ఓ.నెం.18 ప్రకారం కలెక్టర్ను అధ్యక్షుడిగా, ఎస్.పి.వి మెంబర్గా, అదేవిధంగా మైనారిటీ వెల్ఫేర్ ఆఫీసర్ను కన్వీనర్గా పెట్టి ఒక కమిటీ ఏర్పాటుచేసి, ఎటువంటి పరిస్థితులలో కూడా వక్స్ ప్రాపర్టీస్ను తమ ఆధీనంలోకి తీసుకుని, తప్పకుండా వాటిని కాపాడేందుకు కావాల్సిన చర్యలన్నీ తీసుకుని, ప్రతీనెల మైనారిటీలతో ఒక సదస్సు ఏర్పాటు చేసి, వక్స్ ల్యాండ్పై సమీక్ష చేసి మాకు రిపోర్టు పంపమని చెప్పడం జరిగింది. దీనిగురించి రాష్ట్రప్రజలకు తెలియాలి. వక్స్ ప్రాపర్టీస్ను ఆక్రమించుకున్నవాళ్లు ఎవరైనా సరే కులాలకు, మతాలకు అతీతంగా ఏ పార్టీవాళ్లు ఉన్నాకూడా ఉక్కుపాదం మోపాలి అని చెప్పి, వక్స్ యార్డ్, 1919లో సెక్షన్ 51, 52(ఎ), 54 సెక్షన్ ప్రకారం అనేకరకాలైన నోటీసులిచ్చి, అనేకరకాలుగా ఇబ్బందులు పడి, దాదాపు 5,000 ఎకరాలపై కేసులు ఉన్నాయి. ఇప్పటి వరకూ దాదాపు 13జిల్లాలలో రికార్డుల ప్రకారం 374.77ఎకరాలు వెనక్కి తీసుకున్నాము. మా ఆశయం ఒక్కటే. ఎటువంటి పరిస్థితులలోనూ వక్స్ ప్రాపర్టీస్ను పరిరక్షించడానికి కృషిచేస్తామని తెలియజేస్తున్నాను. మన సభ్యులు, రాష్ట్ర ప్రజలు జాగరూకతతో వ్యవహరించాలి. ఉన్న 29వేల ఎకరాల ప్రాపర్టీస్ను పరిరక్షణ చేయడం, మిగతా వాటిని వెనక్కి తీసుకుని లీజుకు ఇవ్వడం గాని, కమర్షియల్ కాంప్లెక్స్లు నిర్మించడం వంటివి చేస్తే మా అంచనా ప్రకారం మినిమం రూ.500కోట్ల నుండి రూ.1000

కోట్ల వరకూ ఆదాయం వచ్చే అవకాశం ఉంది. దానికోసం ఒక భారీ ప్రణాళిక తయారు చేశాము. ముఖ్యమంత్రిగారికి కూడా చెప్పాము. ఆ భారీ ప్రణాళిక అమలుచేస్తే ప్రభుత్వం ముస్లిం మైనారిటీలకు ఇచ్చే బడ్జెట్తోపాటు, వక్స్ సంస్థలకు వచ్చే ఆదాయాన్ని కూడా వినియోగించుకుంటే ముస్లిం మైనారిటీలకు ఎటువంటి ఇబ్బంది ఉండదని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

అంతేకాకుండా ఈ రాష్ట్రంలో ముస్లిం మైనారిటీలలో కొంతమంది ఎస్సీ, ఎస్టీల కంటే దారుణమైన స్థితిలో ఉన్నారు. దారిద్ర్యరేఖకు దిగువున వున్న విషయం మేము గమనించాము. సచార్ కమిటీ కూడా ముస్లిం మైనారిటీలు వెనుకబడి ఉన్నారని, ఆర్థికంగా చాలా ఇబ్బందులలో ఉన్నారని, వారి స్థితిగతులు మెరుగుపరచి, విద్య, ఉద్యోగ అవకాశాలు కల్పించాలని ఆ కమిటీ నివేదిక ఇచ్చింది. అందుకే Prime Minister's 15 point programme అమలుపరచాలని, MsDP (Multi-Sectoral Development Programme) ద్వారా వచ్చే నిధులు తీసుకోవాలని ఆలోచన చేయడమే కాకుండా వీరి స్థితిగతులు మెరుగుపరచడానికి అనేక రకాలుగా ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము. అదేవిధంగా ముస్లింలు విద్యా వెనుకబడి ఉన్నారు, వారికి రిజర్వేషన్ల శాతం పెంచాలని రంగనాథ్ మిశ్రా కమిషన్ గారి సూచనలు పరిగణనలోకి తీసుకుని, ఏ వ్యవస్థ అయినా ఆర్థికంగా, సామాజికంగా, రాజకీయంగా, చారిత్రకపరంగా, పారిశ్రామికపరంగా అన్ని రంగాలలో అనుకున్న విధంగా ప్రగతి సాధించాలంటే విద్య అవసరం. **No other alternative than education.** కాబట్టి ఆ పిల్లలకు చదువు చెప్పించే ఆలోచనతో రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్, ఉన్న హాస్టల్స్ మెరుగుపర్చడం, ఉన్న పిల్లలకు భారం పడకుండా స్కాలర్షిప్స్ ఇవ్వాలనే ఆలోచన చేయడం జరిగింది. అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత రూ.16వేల కోట్లు లోటు బడ్జెట్ ఉన్నప్పటికీ ఈ రాష్ట్రంలో ఉండే ముస్లిం మైనారిటీ విద్యార్థులకు ఎటువంటి ఇబ్బంది లేకుండా ఉండేందుకు శ్యాచురేషన్ పాయింట్లో ప్రీ-మెట్రిక్ స్కాలర్షిప్స్, పోస్ట్-మెట్రిక్ స్కాలర్షిప్స్ ఇవ్వాలని నిర్ణయం తీసుకున్నాము. పోస్ట్-మెట్రిక్ స్కాలర్షిప్స్లో 2014-15లో 1,11,418మంది విద్యార్థులకు రూ.268కోట్ల83లక్షలు అంటే ఆర్.టి.ఎఫ్, ఎం.టి.ఎఫ్ గాని శ్యాచురేషన్ పాయింట్లో మైనారిటీల బడ్జెట్లో 1/3వ వంతు స్కాలర్షిప్స్కే ఇస్తున్నాము. 2015-16వ సంవత్సరంలో 1,06,943మందికి రూ.208కోట్లు ఇవ్వడం జరిగింది. 2016-17లో 1,16,347మందికి రూ.295 కోట్ల 56 లక్షలు కేటాయించాము. సభ్యులందరూ గుర్తుంచుకోవాల్సింది ఎం.టి.ఎఫ్కి రూ.60కోట్లు, ఆర్.టి.ఎఫ్కు రూ.160కోట్లు, మొత్తం రూ.220కోట్లు ఇచ్చారు. ఈ నిధులతోపాటు అదనంగా మరో రూ.75కోట్ల 56లక్షలు బడ్జెట్లో లేని నిధులు కూడా ముఖ్యమంత్రిగారు అంగీకరించి ముఖ్యమంత్రిగారు ఇవ్వడం వలన శ్యాచురేషన్ పాయింట్లో దాదాపు రూ.295 కోట్ల స్కాలర్షిప్స్ ఇచ్చిన ప్రభుత్వం భారతదేశంలో ఏదైనా ఉంది అంటే అది కేవలం గౌరవ నారా చంద్రబాబునాయుడు గారి ప్రభుత్వం అని ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేస్తున్నాను. ఈ సంవత్సరం రూ.285కోట్లు బడ్జెట్లో పెట్టాము. ఇంకా అవసరం అనుకుంటే రూ.50కోట్లు, 100కోట్లు శ్యాచురేషన్ పాయింట్లో ఇచ్చి విద్యార్థులకు ఇబ్బంది లేకుండా చేయాలనే ఆలోచనతో ఉన్నామని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. సభ్యులు కొంతమంది కేంద్రప్రభుత్వం నుండి స్కూల్ పిల్లలకు ప్రీ-మెట్రిక్, పోస్ట్-మెట్రిక్ స్కాలర్షిప్స్ వస్తాయి, Prime Minister's new 15 point programme నుండి కూడా నిధులు వస్తాయి కానీ, మీరు కేంద్రప్రభుత్వం దగ్గరకు వెళ్లడం లేదు, పని చేయడం లేదని అంటున్నారు. మేము 24 గంటలూ పనిచేస్తున్నాము. మాకు వేరే ఆలోచనలు లేవు. ప్రజలు మా మీద నమ్మకం, విశ్వాసం ఉంచారు. గౌరవం ఇచ్చారు, స్థానం ఇచ్చారు కాబట్టి తప్పకుండా వారికి ఏది మేలు జరుగుతుందంటే దానికోసం పోరాడతాము.

అనేక పర్యాయాలు కేంద్రప్రభుత్వం దగ్గరకు వెళ్లాము, అనేక సదస్సులలో పాల్గొన్నాము, అనేక రిప్రజెంటేషన్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. దాని ఫలితంగానే మా గౌరవ సభ్యులు మహ్మద్ అహ్మద్ షరీఫ్ గారు

అడిగారు, ప్రీమెట్రిక్ స్కాలర్‌షిప్స్ కోసం 2014-15 లో 2,16,209 అప్లికేషన్స్ ఇస్తే కేంద్ర ప్రభుత్వం 1,31,069 మందికి మాత్రమే ఇచ్చింది. రూ.27కోట్ల 95లక్షలు ఇవ్వడం జరిగింది. 85,140 మందికి ఆ సంవత్సరం ఇవ్వలేదు. అదేవిధంగా 2015-16లో 2,51,261 అప్లికేషన్స్ ఇస్తే కేంద్ర ప్రభుత్వం 1,56,732 మందికి మాత్రమే ఇచ్చింది. రూ.36కోట్ల 38లక్షలు ఇవ్వడం జరిగింది. 94,509 మందికి ఆ సంవత్సరం ఇవ్వలేదు. సదరు అంశం గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకుని వెళ్లిన వెంటనే ఇప్పటికే రూ.295 కోట్లు కేటాయించగా, అయినప్పటికీ మరో రూ.30 కోట్లు ఇవ్వాలని వారు ఆదేశించారు. **Pre-metric, Post-metric, Merit-cum- Means Scholarships** కి సంబంధించి కేంద్రప్రభుత్వం నుండి వచ్చే నిధులకు అదనంగా, వేస్తేళ్లకు చస్తేళ్లు తోడన్నట్లు అవసరమైన మిగిలిన బడ్జెట్ కేటాయిస్తున్నామంటే అందుకు సభ్యులందరూ ప్రభుత్వాన్ని అభినందించాలి. ఈ రాష్ట్రంలో ఎల్.కే.జీ నుండి పీ.జీ వరకూ ఉన్న ముస్లిం మైనారిటీ విద్యార్థులందరికీ రాష్ట్రప్రభుత్వం మరియు కేంద్రప్రభుత్వం ఇచ్చే డైరెక్ట్ బెనిఫిట్ లో వచ్చే స్కాలర్‌షిప్స్ అందకపోతే మిగిలిన వాటిలో భర్తీ చేయాలి, ఎట్టి పరిస్థితులలో వదలకండి, గత ప్రభుత్వంలో చాలా వదిలి పెట్టారు కానీ మీరు వదిలి పెట్టకండి అని చెప్పడం జరిగిందని చెప్పి ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేస్తున్నాను. అంటే విద్యపట్ల, ముస్లిం మైనారిటీల పట్ల చిత్తశుద్ధితో వ్యవహరిస్తుందని అనడానికి కేటాయించిన రూ.295కోట్లు, అదనంగా మంజూరు చేసిన రూ.30కోట్లు, కేంద్రప్రభుత్వం ఇచ్చిన మొత్తం కలిపితే దాదాపు రూ.450కోట్ల వరకూ మైనారిటీ విద్యార్థుల కొరకు వెచ్చించడం జరిగిందని తెలియజేస్తున్నాను. అదేవిధంగా ముస్లిం యువతుల కోసం “దుల్హన్” పథకం ప్రవేశపెట్టాము. అంటే ముస్లిం మైనారిటీల తల్లిదండ్రులు పేదవారు, ఒక అమ్మాయి వివాహం చేయాలంటే చాలా కష్టమైన పని. రక్తం పంచుకుపుట్టిన అన్నదమ్ములు కూడా మీ సోదరికి వివాహం చేయాలి రారా అని అంటే తప్పించుకుని పోయే కాలంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు ముందుకు వచ్చి ముస్లిం మైనారిటీల యువతుల వివాహ సమయంలో రూ.50,000/- చెక్కు ఇచ్చే ఏర్పాటు చేశాము. ఈ పథకం కోసం గత సంవత్సరం దాదాపు రూ.16కోట్లు పెడితే ఈ సంవత్సరం రూ.54.77కోట్లు పెట్టాము. కొత్త బడ్జెట్ లో రూ.60కోట్లు కేటాయించాము.

సా.4.50

అధ్యక్షా, దాదాపు పన్నెండు వేల మంది ముస్లిం మైనారిటీ కుటుంబాలు, క్రిస్టియన్ మైనారిటీ యువతులు వివాహాలు చేసుకుంటే వాళ్లందరికీ కూడా యాభైవేల రూపాయల చెక్ ఇవ్వాలని నిర్ణయం తీసుకున్నాము. ఇది చాలా మంచి కార్యక్రమం, అందరూ అభినందించాల్సిన కార్యక్రమం. ఎందుకంటే ఆ కుటుంబాల వారికి ఏమాత్రం ఇబ్బంది లేకుండా పెళ్లికంటే ముందుగానీ, లేదా పెళ్లి రోజున గానీ వారికి చెక్ ఇవ్వడానికి అవసరమైన సాఫ్ట్ వేర్ కూడా తయారుచేయాలని చెప్పడం జరిగిందని ఈ సందర్భంగా మీకు తెలియజేస్తున్నాను. గతంలో పదిహేను వేల రూపాయలు ఇచ్చేవారు. తరువాత దానిని ఇరవై ఐదు వేలకు పెంచి ఇచ్చారు. వాళ్లకి పాతమంచం, బీరువా, కొన్ని పాత్రలు (Utensils) ఇచ్చేవారు. ఆ సామూహిక వివాహాలలో కొంతమంది పెళ్లికొడుకులు, పెళ్లికూతుర్లు లేదా వారి కుటుంబ సభ్యులు ఇంతమందిలో చేసుకోవడానికి అయిష్టత వ్యక్తం చేయడంతో, ముస్లిం మతపెద్దలు, వారి తల్లిదండ్రుల కోరిక మేరకు వారికి వ్యక్తిగతంగా చెక్ ఇచ్చి వారిని ఆదుకుంటున్నాము. ఈ కష్టకాలంలో, కరవు కాలంలో, ఇబ్బంది కాలంలో యాభైవేల రూపాయలు వస్తే ఆ కుటుంబాలు ఎంత ఆనందంగా ఉంటాయో ఒక్కసారి ఆలోచించుకోవాలి. ఇది మేము చేస్తున్న కార్యక్రమాలలో చాలా మంచి కార్యక్రమం.

అధ్యక్షా, అంతేగాకుండా ముస్లింలకు పవిత్రమైన పండుగ రంజాన్. ఈ రంజాన్ పండుగ సందర్భంగా, రంజాన్ మాసం నెలరోజులు వారు పొద్దున నుంచి పొద్దు గుంకేవరకు కనీసం వాళ్లు పచ్చిమంచినీళ్లు కూడా తాగరు, వాళ్లు చేసే నిష్టను మనం గమనించి వారిని అభినందించాలి. వాళ్లు కోరే కోరిక ఒకటే. కల్మా, రోజా, నమాజ్, జకాత్. అలాగే ప్రతి ఒక్క ముస్లిం తమ జీవిత కాలంలో ఒక్కసారైనా మక్కా మసీదు వెళ్లిరావాలని ప్రయత్నం చేస్తారు. దానినే హజ్ యాత్ర అంటాము. అందుకే వారి పవిత్రమైన కోరిక నెరవేర్చాలనే ఆలోచనతో, హజ్ యాత్ర కోసం సుమారు 2,404 మందిని 2014వ సంవత్సరంలో, 2,115 మందిని 2015వ సంవత్సరంలో, ఈసారి 2,728 మందిని ఇరవై వేలు ఉండే రాయితీని నలభైవేలకు పెంచి, వాళ్లు మక్కా మసీదుకి వెళ్లడానికి ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతోంది. ఎంబార్కేషన్ పాయింట్ కూడా ఇక్కడ పెట్టాలని మా షరీఫ్ గారితో కలిసి ప్రతిరోజూ ముఖ్యమంత్రిగారికి, కేంద్రప్రభుత్వానికి లేఖలు రాస్తున్నాము. తప్పకుండా ఎంబార్కేషన్ పాయింట్ కింద ఇది అయిపోయిన వెంటనే షరీఫ్ సాబ్, ఇంకా ముస్లిం మైనారిటీలను కలిసి ఢిల్లీకి వెళ్లి.....

మిస్టర్ చైర్మన్: సార్, హజ్ యాత్రకు వెళ్లే వాళ్లందరికీ ఇస్తారా? Irrespective of their income.

డా. పల్లె రఘునాథరెడ్డి: హజ్ యాత్రకు వెళ్లే ముస్లిం మైనారిటీలందరికీ ఇస్తాము. దానిలో కొంతమందికి కొన్ని రూల్స్ పెట్టాము. మూడుసార్లకు పైన అప్లై చేస్తే, నాల్గవ సారి పంపిస్తాము. అందరినీ పంపించే ప్రయత్నం చేస్తాము. హజ్ యాత్రకు ముస్లిం మైనారిటీలను పంపించడానికి ప్రభుత్వం చేస్తున్న కృషిని ముస్లిం మైనారిటీలు గుర్తించాలి. పవిత్రమైన రంజాన్ పండుగ సందర్భంగా పేదలు కడుపునిండా అన్నం తినాలి, కంటి నిండా నిద్రపోవాలి, బంధువులు గానీ, మిత్రులు గానీ, కుటుంబ సభ్యులు గానీ వస్తే ఆనందంగా ఉండాలి అనే ఉద్దేశంతో ఈ ప్రభుత్వం సుమారు 11లక్షల కుటుంబాలకు చంద్రన్న రంజాన్ తోఫా అనేది ఇస్తుందని నేను ఈ సందర్భంగా గుర్తుచేస్తున్నాను. గుర్తుంచుకోవాల్సిన మరొక విషయమేమంటే, చంద్రన్న సంక్రాంతి కానుకలు కూడా ముస్లిం మైనారిటీలకు వర్తిస్తుంది. హిందువులకు ఒకసారి, క్రైస్తవులకు ఒకసారి, కానీ ముస్లిం మైనారిటీలకు సంవత్సరం లోపల రెండు సార్లు సరకులు ఇవ్వడమే కాకుండా, రంజాన్ పండుగను రాష్ట్ర పండుగగా ఘనంగా నిర్వహించి, అన్ని జిల్లాలలో ఐటీ ప్రోగ్రాం ఏర్పాటు చేసి, అన్ని చోట్ల రంజాన్ కార్యక్రమాన్ని జిల్లా అధికారిక కార్యక్రమంగా నిర్వర్తించాలని ఆదేశాలు జారీ చేయడం జరిగింది. అదేవిధంగా, మేం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత మొదటిసారి రెండుకోట్ల యాభై లక్షల రూపాయలు ఆ మసీదుల మరమ్మత్తులకు, సున్నం వేయడానికి, త్రాగు నీటికి, టాయ్లెట్ల నిర్మాణానికి గానీ, చిన్న చిన్న రిపేర్లకు గానీ, అన్ని మసీదులకు కలిపి ఇవ్వడం జరిగింది. రెండుకోట్ల డెబ్బై లక్షల రూపాయలు ఈ మధ్యనే ఇవ్వడం జరిగింది. అంటే ఆ పండుగ బాగా జరుపుకోవాలని చంద్రన్న రంజాన్ తోఫా ఇవ్వడమే కాకుండా, రిపేర్లకు డబ్బులు ఇవ్వడమే కాకుండా, ప్రభుత్వ లాంఛనలతో ప్రభుత్వ కార్యక్రమంగా, రాష్ట్ర పండుగగా నిర్వర్తిస్తున్నాం. ఈ విషయాన్ని ముస్లిం మైనారిటీలు గమనించినట్లైతే, ఈ ప్రభుత్వం చేసిన కృషిని అభినందిస్తారని ఈ సందర్భంగా మీకు గుర్తు చేస్తున్నాను.

అంతేగాకుండా, మల్టీ సెక్టార్ల డెవలప్‌మెంట్ ప్రోగ్రాం క్రింద ఎక్కడైతే ముస్లిం జనాభా 25% కన్నా ఎక్కువగా ఉంటుందో, అటువంటి మైనారిటీ కాన్సన్ట్రేటెడ్ బ్లాక్స్ గానీ, మైనారిటీ కాన్సన్ట్రేటెడ్ సెంటర్స్ గానీ, టౌన్స్‌కిగానీ, MsDP క్రింద మొదటి దశలో రూ.64,14,54,000/- మొత్తం వచ్చింది. అంటే ఈ

మైనారిటీ కాన్సన్ట్రేటెడ్ బ్లాక్స్ ఉండే ప్రాంతాలలో దాదాపు మనకు తెలిసి అనంతపూర్ జిల్లాలోని కదిరి, గుంతకల్లు, కర్నూలు జిల్లాలోని ఆదోని, కడప జిల్లాలోని రాయచోటి, ప్రొద్దుటూరు, గుంటూరు జిల్లాలోని నర్సరావుపేట, అలాగే రూరల్ ప్రాంతాలలో సిరివేలు, నందికొట్కూరు, చాగలమర్రి, ఆత్మకూరు వంటి ప్రాంతాలు రాయలసీమ జిల్లాల్లోనివే ఎక్కువున్నాయి అధ్యక్షా. వీటన్నింటిలో రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ కి కానీ, వసతిగృహాల నిర్మాణానికి గానీ, స్కూలు విద్యార్థుల సైకిల్స్ కి గానీ, ఐటిఐలకు, పాలిటెక్నిక్ కాలేజీలకు MsDP క్రింద మొదటి దశలో రూ.64,14,54,000/- నిధులు వస్తే, దానిలో దాదాపు ఒకసారి రూ.22,60,00,000/-, ఇంకోసారి రూ.11,08,00,000/-, మరోసారి సుమారు రూ.10,80,00,000/- మొత్తం విడుదలయ్యింది. దాదాపు నలభై నాలుగు కోట్ల వరకు విడుదల అయ్యింది, వీటిని ఖర్చు చేస్తుంటే మిగతాది కూడా కేంద్రప్రభుత్వం ఇస్తామన్నారు. దీనిలో ఇబ్బందేమీ లేదు. ఇది మొదటి విడత.

రెండవ విడత 2016-17లో కొత్త ప్రాజెక్టులు వచ్చాయి. దానితో మైనారిటీ కాన్సన్ట్రేటెడ్ బ్లాక్స్ లో గానీ, మైనారిటీ కాన్సన్ట్రేటెడ్ టౌన్స్ లోగానీ ఒకసారి రూ.120,62,66,000/- కేటాయించడం జరిగింది. ఆ మొత్తంలో రూ.60 కోట్ల సైచిలుకు ఇప్పటికే రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. అంటే సగం ఇచ్చేశారు, ఇంకా సగం ఇవ్వడానికి ప్రాసెస్ జరుగుతోంది. ఈ సంవత్సరం, క్రిందటి సంవత్సరం చూస్తే, **within a span of one year period** దాదాపు రూ.185,75,20,000 కేటాయిస్తే, దాదాపు రూ.105 కోట్ల మేర నిధులు వచ్చాయి. ఆ మొత్తాన్ని ఉపయోగించుకుని అన్ని రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్, రెసిడెన్షియల్ హాస్టల్స్ లలో కనీస మౌలిక సదుపాయాలు అన్నీ పూర్తి చేయాలని ఈ ప్రభుత్వం ఆలోచనలో ఉంది. బాయ్స్ హాస్టల్స్ గానీ, గర్ల్స్ హాస్టల్స్ గానీ, ఇవన్నీ ఒక ఎత్తైతే మా శాఖకు ఎస్.ఎస్. రావత్ గారు సెక్రటరీగా వచ్చిన తరువాత, ఆయన మరింత శ్రద్ధ తీసుకున్నారు. అలాగే, మా కమీషనర్ మహ్మద్ ఇక్బాల్ గారు ఇంకో కొత్త పద్ధతి ప్రవేశ పెట్టారు. అయిదు రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ కి కలిపి రూ.15 కోట్ల 75 లక్షలు అనంతపూర్, కర్నూలు హాస్టల్స్ కి రూ.2.2 కోట్లు, రూ.2.5 కోట్లు చొప్పున ఇచ్చి, రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ వ్యవస్థని మెరుగుపరచాలని రూ.79 కోట్ల 74 లక్షలు అదనంగా ఇచ్చి, ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీలకు మాత్రమే కాదు, మైనారిటీలకి హాస్టల్స్ ని పెంచాలని ఆలోచన చేయడమేకాకుండా, వారిని కూడా అన్ని కులాలవారితో సమానంగా చూడాలనే ఉద్దేశంతో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక అడుగు ముందుకు వెళ్లి 25 రెసిడెన్షియల్ స్కూళ్లను మైనారిటీ వర్గాల కోసం కేటాయించడమనేది చాలా గొప్ప విశేషమని ఈ సందర్భంగా మీకు గుర్తు చేస్తున్నాను.

అలాగే, ఈ రాష్ట్రంలోని ఇమామ్లు, మౌజన్లకు ఉపయోగపడాలనే ఆలోచనతో ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం వారికి గౌరవ వేతనం ఇవ్వాలని నిర్ణయం తీసుకుంది. ఇమామ్లకు రూ.5,000/-, మౌజన్లకు రూ.3,000/-, ఒక మసీదుకు రూ.8,000 చొప్పున మొత్తం రెండు వేలో, మూడు వేలో, ఐదువేలో కాదు, మొత్తం పదివేల మందికి మన రాష్ట్రంలోని పదమూడు జిల్లాల్లో ఇమామ్లకు, మౌజన్లకు డబ్బులివ్వాలని, నెలకు నాలుగు కోట్లు, అంటే సంవత్సరానికి 12x4=48 కోట్ల రూపాయలు ఇస్తున్నామంటే ఈ ప్రభుత్వానికి ఎంత కమిట్మెంట్ ఉందో, ఎంత జవాబుదారీతనం ఉందో, వారికి ఎంత కష్టపడి సహాయం చేయాలనే ఆలోచన, తపన, ఉద్దేశం, లక్ష్యం, అభిప్రాయం, లార్గెట్ ఉందో ఆలోచించాలని మీ అందరినీ కోరుతున్నాను. కొంతమంది ఏమన్నారంటే, ఇమామ్లు, మౌజన్ల కమిటీకి ఇస్తున్నారు, ఆ కమిటీకి ఇస్తే ఇవ్వరా అని అంటున్నారు. మత పరమైన కంట్రోల్ లేకుండా వీరంతట వీరు తీసుకుంటే కొంత ఇబ్బంది వస్తుంది. ఎటువంటి పరిస్థితులలోనైనా సబ్సిడీలు ఇవ్వమని చెప్పాము, వాళ్లు ఇవ్వకపోతే ఇప్పించే ప్రయత్నం చేస్తాము, కమిటీతో కో-ఆర్డినేట్ చేసుకుని ఇస్తే బావుంటుందనే ఆలోచనతో ఉన్నాము. పెద్దల అభిప్రాయాలు కూడా తీసుకుని ఏవిధంగా చేస్తే బావుంటుందో ఆ విధంగా చేస్తాము. ఎటువంటి పరిస్థితుల్లోనైనా కూడా ఇమామ్లకు, మౌజన్లకు గౌరవ వేతనం ఇవ్వాలని చూస్తున్నాము. అధ్యక్షా, ఇక్కడ

నేను కంపారిజన్ చేయలేను కాబట్టి, మన పక్కన ఉన్న తెలంగాణ రాష్ట్రం అర్థికంగా బాగా ఉంది, అయినప్పటికీ కూడా వారు వెయ్యి రూపాయలు మాత్రమే ఇచ్చారు, పదిహేనువందల రూపాయలు ఇవ్వాలని నిర్ణయం తీసుకున్నారు. మనం మూడువేలు, ఐదువేలు ఇస్తున్నామంటే మనం ఎంత ముందుకు పోతున్నామో, ఎంతగా అభివృద్ధి పట్ల మనకు కాంక్ష ఉందో ఆలోచించాలని మిమ్మల్ని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా మనకు ఇక్కడ సబ్సిడీ లోన్లు ఉన్నాయి.

సా. 05.00

అధ్యక్షా, ఈ షాదీఖానాల వ్యవస్థను ఏ విధంగా చేయాలనే ఆలోచన చేసినప్పుడు గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు గతంలో అంటే 1999 నుంచి 2004 వరకు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు 7,500 మసీదుల మరమ్మత్తులను చేయడమే కాకుండా మల్టీపర్పస్ అనగా వివాహాలు, ఫంక్షన్లు చేసుకోవడానికి షాదీఖానాల నిర్మాణానికి ఆరోజున శ్రీకారం చుట్టారు. మళ్ళీ 2015-16 సంవత్సరంలో 51 షాదీఖానాలు, 2016-17వ సంవత్సరంలో 196 షాదీఖానాలు అంటే దాదాపు రూ.16కోట్ల రూపాయలతో ఈ షాదీఖానాలను ఇవ్వడమే కాకుండా, ఈడ్గాలు, మసీదు ప్రహారీ గోడలు, బరియల్ గ్రౌండ్ ప్రహారీ గోడలు ఇటువంటి వాటిని మరొక చోట్ల చిన్న చిన్న మరమ్మత్తులను చేసే నిమిత్తం నిధులు కూడా మంజూరు చేశారు. వీటికి సంబంధించి 2015-16వ సంవత్సరంలో 52 సంస్థలకు, 2016-17వ సంవత్సరంలో 73 సంస్థలకు దాదాపుగా రూ.15.8కోట్లకు, రూ.12.73 కోట్లను మొత్తం మీద దాదాపుగా రూ.20 కోట్ల వరకు అన్ని విధాల గ్రాంట్లను కూడా ఇస్తున్నామని తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, అదేకాకుండా, ఎక్కడైనా షాదీఖానాలు అసంపూర్ణంగా ఉంటే, దాదాపుగా రూ.50 లక్షలు, రూ.60 లక్షలు, రూ.30 లక్షల వరకూ పెట్టి ఉంటారు. ఆఖరుకి ఒక మరుగుదొడ్డి లేకనో, మరొకటి లేకనో ఇతరత్రా ఎటువంటి ఇబ్బందులు పడకూడదనే ఉద్దేశంతో అధికారులకు ఆదేశాలు ఇచ్చాము. మొట్టమొదట ఎక్కడైతే అసంపూర్ణంగా ఉన్నాయో, ఎక్కడైతే రిపేర్లు కావాలో వాటిని వెంటనే ఇవ్వమని చెప్పాము. గౌరవ సభ్యుల దృష్టికి అటువంటివి ఏవైనా ఉంటే, తమ దృష్టికి తీసుకువస్తే వాటికి ఫస్ట్ ప్రయారిటీ ఇచ్చి, షాదీఖానాలను పర్ఫెక్ట్ స్థాయికి తీసుకువచ్చే ఏర్పాట్లు చేస్తాము. క్రొత్తవి కూడా అవసరమైన చోట మంజూరు చేస్తామని ఈ సందర్భంగా తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, అదేవిధంగా బ్యాంకు సబ్సిడీ స్కీమ్స్ కు సంబంధించి తత్కాల్, రోష్ని, దుకాన్-మకాన్ అనే పథకాలు ఉన్నాయి. ఇక్కడ మనం గుర్తుపెట్టుకోవలసిన అంశాలు ఏమిటంటే బ్యాంకు లింకేజీ స్కీములు ఉన్నాయి. 2014-15లో 3,260 మందికి, తత్కాల్, దుకాన్-మకాన్, రోష్ని ద్వారా రూ.19కోట్ల, 80లక్షలు కేటాయించాము. 2015-16వ సంవత్సరంలో ఇక్కడ 13,425 మంది కుటుంబాలకు బెనిఫిట్ చేశాము. వారికి దాదాపు రూ.44కోట్ల, 22లక్షలు కేటాయించాము. 2016-17వ సంవత్సరంలో 13,251 మందికి పెద్దమొత్తంలో దాదాపు రూ.68కోట్ల, 33 లక్షలను బ్యాంకు బెనిఫిట్ల క్రింద లబ్ధిదారులకు ఇస్తున్నాము. కానీ, ఇక్కడ మీరు ఒక విషయం గమనించాలి. ఏదైనా కూడా ఇక్కడ బ్యాంకు లింకేజీ స్కీములో మాత్రం ఎస్సీ, ఎస్టీలు, బి.సి.లకు బ్యాంకు మేనేజర్లు ఇస్తున్నారు గానీ, మైనారిటీలకు మాత్రం కొద్దిగా ఇబ్బంది కలుగుతున్న విషయం ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చింది. అందుకు సంబంధించి కలెక్టర్లకు కూడా ఆదేశాలు ఇచ్చాము. తప్పనిసరిగా ఈ బ్యాంకు లింకేజీ స్కీములను ఏ బ్యాంకులకు అయితే ఇస్తామో, ఆ బ్యాంకులు వాటికి రుణాలిచ్చేలా గట్టిగా ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఇందుకు సంబంధించి నాకు గట్టిగా నమ్మకం ఉంది. వచ్చే సంవత్సరంలో ఇవన్నీ ఇబ్బందులు లేకుండా ఇంకా బ్యాంకు లోన్లు కూడా పెంచవలసిన అవసరం ఉంది.

అధ్యక్షా, చాలామంది గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయం ఏమిటంటే, కొన్ని కార్పొరేషన్లకు ఎక్కువ ఇస్తున్నారని, ముస్లిం మైనారిటీలలో కూడా ఎక్కువ జనాభా ఉన్నారు. వీరిని కూడా దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని

విజ్ఞప్తులు వచ్చాయి. ఈ బడ్జెటులో అదనంగా నూరుకోట్ల రూపాయలను కూడా కేటాయించాము. తప్పకుండా అదనంగా మరింత సహాయం చేస్తామని ఈ సందర్భంగా తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు గుర్తు చేస్తున్నాను. దీనిని ప్రభుత్వం తప్పకుండా గుర్తుంచుకుంటుంది. ఇది న్యాయబద్ధమైన, ధర్మమైన, సమంజసమైన కోరిక అని ఈ సందర్భంగా తమ ద్వారా గుర్తుచేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, అదేవిధంగా, ఇక శిక్షణ అనేది చాలా చాలా ముఖ్యం. టైలరింగ్, బ్యూటీఫికేషన్, మోటారు డ్రైవింగ్, కంప్యూటర్ కోర్సులైన ట్యాలీ, ఎం.ఎస్.ఆఫీస్, సి, సి++, జావా, ఆటోక్యాడ్, డెఫరెన్షియల్ సివిల్, గ్లోబల్ లో కానీ, global position system, ప్లాంబింగ్, ఎలక్ట్రీషియన్, ఉడ్ వర్క్ తదితర కార్యక్రమాలలోని విద్యార్థులకు ట్రైనింగ్ ఇవ్వాలనే ఆలోచనను ఈ ప్రభుత్వం చేస్తోంది. ఒకసారి గౌరవ సభ్యులు అందరూ ఒక విషయమాన్ని గమనించవలసి ఉంది. వీరందరికీ ట్రైనింగ్ ఇచ్చి విజయవాడలో జూన్ 15, 2016వ సంవత్సరం చాలా పెద్దఎత్తున జాబ్ మేళా నిర్వహించాము. అందులో దాదాపు 4,223 మంది వస్తే, అందులో కేవలం 503 మంది మాత్రమే ఎంపికయ్యారు. అలాగే, నెల్లూరులో కూడా నవంబరు 4, 2016లో జాబ్ మేళాను ఏర్పాటు చేశాము. ఎందుకంటే, ఈ ఉద్యోగాలు చాలా ముఖ్యం. అందరికీ ఉపాధి కావాలనే ఉద్దేశంతో అక్కడికి దాదాపు 1100 మంది అభ్యర్థులు వస్తే, అందులో 243 మంది మాత్రమే ఎంపిక కాబడ్డారు. గుంటూరు జిల్లాలో మార్చి 25, 26 తారీకులలో ఏర్పాటు చేసిన జాబ్ మేళాలలో దాదాపు 4,387 మంది వస్తే, 631 మంది ఎంపికయ్యారు. అంటే, మొదటి జాబ్ మేళాలో 503, ఆ తరువాత, 243, 631 మంది ఎంపికయ్యారు. దాదాపుగా 1373 మందికి ఈ ట్రైనింగు ద్వారా ఎంపికైన విద్యార్థులకు సంబంధించి సుమారు 45 కంపెనీలలో సంవత్సరానికి రూ.1.2 లక్షల నుంచీ రూ.3 లక్షల వరకు జీతాలు ఇచ్చేవిధంగా ఏర్పాట్లు చేయడం జరిగింది.

అధ్యక్షా, కొంతమంది గౌరవ సభ్యులు ఈ స్కీల్ డెవలప్ మెంటుకు సంబంధించి అత్యధిక ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నారా అని అడిగారు. మనకు ట్రైనింగ్ సెంటర్లు ఉన్నాయి. కానీ, మన రాష్ట్ర విభజన జరిగిన తరువాత 9, 10వ పెడ్యూలులో కొన్ని శాఖలు, వాటికి సంబంధించిన ఆస్తులు ఉండడం, అంతేగాకుండా, ఆ రాష్ట్రం నుంచి ఇక్కడకు శాఖలు తరలిరావడం వలన మొదట్లో పనుల వేగం కొంత మందగించిన మాట వాస్తవం. కానీ, గత సంవత్సరం నుంచి మాత్రం చాలా స్పీడప్ చేస్తున్నాము. ఒక్క పైసా కూడా వదలిపెట్టం. అలాగే, ఒక్క పైసా వృథా కాదు. అన్నీ పి.డి.అకౌంటులోనే ఉన్నాయి. ఇంకా మంచి మంచి కోర్సులు వస్తున్నాయి. సోఫల్ మొబిలిటీ, సైబర్ సెక్యూరిటీ, ఐఓటీ, రోబోటిక్స్, లాజిస్టిక్ టెక్నాలజీ, intex-technology తదితర కోర్సులను ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. వీటిల్లో ఏవైతే పరిశ్రమలకు అనువైనవిగా ఉంటాయో, ఏ కోర్సులు చేస్తే విద్యార్థులకు ఉద్యోగావకాశాలు వస్తాయో, అటువంటి వాటిని కూడా డిజైన్ చేయమని చెప్పడం జరిగింది. వాటికి అధికారులు డిజైన్ చేస్తున్నారు. ఇంకా ఈ ట్రైనింగును నిస్తూనే ఉన్నాము. దీనికి ఎంత బడ్జెటు అయినా ఫరవాలేదు. మైనారిటీలు, క్రిస్టియన్లు ప్రతి ఒక్కరూ కూడా దీనిని ఉపయోగించుకునే ప్రయత్నం చేయాలి. ఈ ప్రభుత్వం వీటికోసం అత్యధికమైన ప్రాధాన్యత ఇవ్వడమే కాకుండా పెద్దపీట వేస్తుందని ఈ సందర్భంగా తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, మరొక విషయం ఏమిటంటే, ఎంప్లాయ్ మెంట్ కు సంబంధించి 2014-15 సంవత్సరంలో దాదాపుగా 997 మందికి ఉద్యోగాలు ఇచ్చాము. అలాగే, 5,491 మందికి, రూ.4కోట్ల 21 లక్షలు ఖర్చు పెట్టాము. అలాగే 2,159 మందికి ట్రైనింగ్ ఇచ్చి, వారికి రూ.3కోట్ల 05 లక్షలు ఖర్చు పెట్టాము. ఆ తరువాత, 4,333 మందికి ట్రైనింగ్ ఇచ్చాము. ఈ సంవత్సరం ఇప్పటివరకూ దాదాపుగా 6,000 మందికి పైగా ట్రైనింగ్ ఇవ్వాలని నిర్ణయం తీసుకున్నాము. అవసరమైతే మరింతగా ఎక్స్టెండ్ చేస్తాము. అలాగే, మరొక గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా ఉర్దూ కంప్యూటర్ సెంటర్లు, లైబ్రరీలు ఉన్నాయని, వాటిని కూడా బలోపేతం చేయాలని అన్నారు. వాటిల్లో కూడా ఎప్పుడో పాతబడిన కంప్యూటర్లు ఇవ్వడంతోబాటు

ఉన్నాయని, అవి ఈ కాలం టెక్నాలజీకి పనిరావని చెప్పారు. అన్ని చోట్లా ఫర్మీచరు, కంప్యూటర్లు, ఆ ట్రైనింగును మెరుగుపరచేదానిపైన ఒక కమిటీ వేశాము. ఆ కమిటీ నివేదికలు వచ్చిన తరువాత, వాటిని కూడా అభివృద్ధి పరుస్తామని ఈ సందర్భంగా తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, అదేవిధంగా ఈ ట్రైనింగులో చాలా అంశాలు ఉన్నాయి. గ్రూప్-1, గ్రూప్-2, గ్రూప్-3, పోలీసు కానిస్టేబుల్స్, ఎస్.ఐ.లు, ఎక్సైజ్ కానిస్టేబుల్స్, డైట్సెట్, ఎం.సెట్ ఇతర పోలీ పరీక్షలకు మరియు ఎగ్జామ్స్ కండక్ట్ చేయడం మొదలైన వాటికి సంబంధించి ఎక్కువగా స్టడీ సర్కిల్సును ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఏవిధంగా అయితే, ఈ బి.సి.లకు, ఎస్సీలకు, ఎస్టీలకు స్టడీ సర్కిల్సును ఏర్పాటు చేశామో, అదేవిధంగా మైనారిటీ స్టడీ సర్కిల్సును కూడా ఏర్పాటు చేయాలనే ప్రయత్నం చేశాము. కొన్నిచోట్ల వాటిని ఇంకా ఎక్స్టెండ్ చేస్తున్నాము. ఎందుకంటే, ప్రజల్లో విజ్ఞానం రావాలంటే, ఈ స్టడీ సర్కిల్సు రావలసిందే, వాటిల్లో తప్పనిసరిగా శిక్షణ ఇవ్వవలసిందే. వాటిల్లో భాగంగానే గౌరవ సభ్యులు శ్రీ పి.జె. చంద్రశేఖర రావు గారు చెబుతూ విద్యార్థులు విదేశాలకు వెళ్ళేందుకు ఎన్.టి.ఆర్. విద్యోన్నతి పథకం ద్వారా వారిని పంపించేందుకు ఈ ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో ఉంది. అర్జులైన విద్యార్థులు ఎంతమంది లభించినప్పటికీ కూడా ఒక వ్యక్తికి దాదాపు రూ.10 లక్షలు ఇచ్చి, వారిని విదేశాలకు పంపించే ఏర్పాట్లను ఈ ప్రభుత్వం చేస్తోంది. అందులో భాగంగానే ముస్లిం మైనారిటీ విద్యార్థులకు ఆ ప్రొవిజన్ కల్పించాము. దానిని కూడా చేస్తున్నామని తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. ఇందుకు సంబంధించి ఎక్కడా, ఏ విషయంలో కూడా డీవియేషన్లు లేవు. ఏపిపిఎస్సీ, బ్యాంకు రిక్రూట్మెంట్లు మొదలైన వాటికి సంబంధించి ఎంతమందికి ట్రైనింగు ఇచ్చామనే వివరాలు కూడా మా దగ్గర స్పష్టంగానే ఉన్నాయి.

అలాగే, ఉర్దూ అకాడమీని కూడా మరింత మెరుగుపరచవలసిన అవసరం ఉంది. ఇంతవరకూ ఎక్కువగా ఉర్దూ ఉపాధ్యాయుల గురించి చెప్పడం జరిగింది. ఇది చాలా మంచి కోరిక. 2014వ సంవత్సరంలో ఉర్దూ ఉపాధ్యాయులకు సంబంధించి డిఎస్సీకి సంబంధించి అడ్వైజ్మెంట్ ఇచ్చారు. 2015వ సంవత్సరంలో మన ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత, వాటికి పరీక్షలు నిర్వహించడం జరిగింది. వాటిల్లో దాదాపు 488 పోస్టులను నోటిఫై చేస్తే, 131 మంది మాత్రమే ఎంపికయ్యారు. వీటిల్లో కూడా రిజర్వేషన్లు ఉండడం, రేషనలైజ్ ఉండడం వలన ఇబ్బందులు వచ్చాయి. వాటిల్లో 244 ఎస్జిటి పోస్టులకు సంబంధించి మళ్ళా ప్రభుత్వానికి వ్రాశాము. అందులో pre-reservations చేశాము. అంటే, దానిలో ఎస్సీలు, ఎస్టీలు మొదలైన క్యాటగిరీలు ఉంటాయి కాబట్టి, కేవలం ఉర్దూ చదువుకున్న వాళ్ళు దొరకడం లేదు కాబట్టి, pre-reservations apply చేశాము. అది కూడా LRC No. 365/ dt.9-9-2016 letter పెట్టాము. ఆదేశాల కోసం ఎదురు చూస్తున్నాము. అది వస్తే మళ్ళా డిఎస్సీ కండక్ట్ చేస్తాము. ఉర్దూ టీచర్ పోస్టులను తప్పకుండా భర్తీ చేస్తాము. ఎందుకంటే, ఉర్దూ పాఠశాలలు, కళాశాలల పైన ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుంటాము. ఎందుకంటే, మేము అంతా సంక్షేమమే చేస్తాము. ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంట్లు కూడా ఈ అంశాలను పరిశీలిస్తుంది. ఆ శాఖకు కూడా రికమెండ్ చేస్తాము. సంబంధిత మంత్రితో కలిసి సమన్వయం చేసుకుంటూ వీటిని తప్పకుండా పరిశీలిస్తామని తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. అంటే, వీటిల్లో ఇంకా ఖాళీలు ఉన్నాయి. ఆ ఖాళీలన్నీ భర్తీ చేసే విధంగా ఈ ప్రభుత్వం తగిన చర్యలు తీసుకుంటుందని తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

సా. 5.10

మిస్టర్ చైర్మన్: డా. పల్లె రఘునాథరెడ్డి గారు హైదరాబాదులో ఉన్నప్పుడు ఉర్దూ ట్రాన్స్లేటర్ని పెట్టుకునేవాళ్ళం. ఇక్కడ ఉర్దూ ట్రాన్స్లేటర్ అవసరం లేదనుకుంటాను. హైదరాబాదులో కొంతమంది

సభ్యులు ఉర్దూలో మాట్లాడేవారు. అప్పుడు ఉర్దూ రిపోర్టర్స్‌ను పెట్టుకునేవాళ్లం. ఇక్కడ ఉర్దూ ఇంట్రప్రెటర్ అవసరం ఉందంటారా?

డా. పల్లె రఘునాథరెడ్డి: అధ్యక్షా, ఒకటి, రెండు ప్రశ్నల గురించి అడిగారు. దానిలో ఒకటో, రెండో చెప్పవలసి వస్తుంది.

శ్రీ మహ్మద్ అహ్మద్ పరీఫ్: అధ్యక్షా, ఉర్దూ రాసేవారుంటే, ఉర్దూలో మాట్లాడటానికి అవకాశం ఉంటుంది.

మిస్టర్ చైర్మన్: శ్రీ మహ్మద్ అహ్మద్ పరీఫ్ గారు మీరు అచ్చ తెలుగులో మాట్లాడారు. హైదరాబాదులోని శాసనమండలిలో చాలా వరకు ఉర్దూ భాషలో మాట్లాడే సభ్యులు ఉన్నారు. కాబట్టి, ఉర్దూ ట్రాన్స్‌లేటర్‌ని ఉర్దూ నుండి ఇంగ్లీష్, ఉర్దూ నుండి తెలుగు ఇంట్రప్రెటర్‌ని పెట్టుకున్నాము. ఇప్పుడు ఇక్కడ ఆ అవసరం ఎక్కడ ఉంది. మీరు ఉర్దూ కన్నా తెలుగులోనే బాగా మాట్లాడారు.

శ్రీ గాదె శ్రీనివాసులునాయుడు: అధ్యక్షా, అన్నీ భాషలకు సంబంధించిన ఇంట్రప్రెటర్లు అవసరం. తెలుగులో, ఇంగ్లీషులో, ఉర్దూలో ఏ భాషలో మాట్లాడిన కూడా ప్రొసీడింగ్స్ ఇచ్చే ట్రాన్స్‌లేటర్, రిపోర్టర్, ఇంట్రప్రెటర్లను మనం ఏర్పాటు చేసుకోవాలి. ఒక గ్రంథాలయం ఉండేది. ముస్లిం మైనారిటీల పాఠ ప్రొసీడింగ్సు ఏమైనా ఉన్నాయా అని చూడటానికి గ్రంథాలయానికి వెళ్లాను. కానీ, గ్రంథాలయంలో అన్ని పుస్తకాలు ప్యాక్ చేసి ఉన్నాయని చెప్పారు. అక్కడ ఉన్నటువంటి కాపీలు తెప్పించుకుని గ్రంథాలయాన్ని మెయిన్‌టైన్ చేస్తే మాకు ఆ విషయం అవసరం అయినప్పుడు సీనియర్లు చేసిన ప్రసంగంలోని అంశాలు చూడగలం. అలాగే గతంలో మేము ఇచ్చిన అంశాలు కూడా రికార్డ్ చేసుకొని ఏం అయ్యాయో, ఏం అవలేదో వాటిని గురించి ప్రశ్నించే అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి గ్రంథాలయాన్ని కూడా పటిష్టం చేసుకోవాలి. అన్ని భాషల ట్రాన్స్‌లేటర్లు ఇంట్రప్రెటర్లు, రిపోర్టర్లు ఉండాలి, ఉంటే సభ్యులు ఏ భాషలోనైనా మాట్లాడతారు. లేకపోతే మీ మీద గౌరవంతో మీరు ఇచ్చిన డైరెక్షన్ ప్రకారం ఉర్దూ సులువుగా మాట్లాడే భాష అయినప్పటికీ వారు తెలుగు భాషను ప్రాక్టీస్ చేసుకొని మాట్లాడుతున్నారు.

మిస్టర్ చైర్మన్: మినిస్టర్ డా. పల్లె రఘునాథరెడ్డి గారు గ్రంథాలయంలో ప్రొసీడింగ్స్ గాని, పాఠ్య పుస్తకాలు గాని తెలుగులో, ఇంగ్లీషులో చాలా వరకు ఉన్నాయి. అవన్నీ కూడా మన గ్రంథాలయం నుంచి తీసుకోలేదు. ఇంకా డివైడ్ అవలేదు. కనీసం మన రచయితలు వ్రాసినవి మనకు ఇచ్చి కావాలంటే సెకండ్ కాపీ వాళ్లకు ఇవ్వవచ్చు.

శ్రీ గాదె శ్రీనివాసులునాయుడు: అధ్యక్షా,

మిస్టర్ చైర్మన్: చంద్రశేఖర రావు గారూ మీకు తెలుసు కదా. మన పాఠ్యపుస్తకాలన్నీ మెయిన్ గ్రంథాలయంలో ఉన్నాయి. మన కౌన్సిల్ గ్రంథాలయంలో కొన్ని పుస్తకాలు మాత్రమే ఉన్నాయి. 2007 నుంచి ప్రొసీడింగ్స్, ప్రసంగాలు, పాఠ రికార్డులు కూడా ఉన్నాయి. అలాంటి వాటిని డివిజన్ చేసి పెట్టాము. కానీ, అఫీషియల్ గా వారికి సెకండ్ కాపీ ఇచ్చి, మన రచయితలు రచించిన పుస్తకాలను మనం తీసుకొని జిరాక్స్ కాపీ వారికిచ్చే ప్రొసీజర్ చేపట్టాలి. **We will have a Committee on this also.** చాలా వరకు ప్రయత్నం చేశాను. అది చాలా అవసరం. మీరు అన్నట్లు ఉర్దూ గ్రంథాలు, ఉర్దూ స్పీచ్‌లు కూడా చాలా ఉన్నాయి. వాటి కాపీలను తీసుకొవాలి. తరువాత వాటిని టేకప్ చేస్తాము. గ్రంథాలయంలో ఉన్న పాఠ్యపుస్తకాలను మనకే ఇస్తారు వారికి ఏం ఇవ్వాలా అనేది కూడా చాలా అవసరం. ఉర్దూ, ఇంగ్లీషు, టెక్నికల్ మాత్రమే కాకుండా మన ప్రొసీడింగ్స్ కేంద్రప్రభుత్వం నుండి వచ్చిన పాఠ్యపుస్తకాలు చాలా

ఉన్నాయి. వాటన్నింటిని డివిజన్ చేసే ఏర్పాటు చేద్దాము. అవసరమైతే ఒక సభా కమిటీని ఏర్పాటు చేసి డివిజన్ చేసే ప్రయత్నం చేద్దాము.

శ్రీ పి.జె. చంద్రశేఖర రావు: అధ్యక్షా, మన మంత్రి గారు అక్కడికి పోయి గవర్నరు గారి దగ్గర 10వ పెడ్యూల్ సంస్థల విభజన గురించి మాట్లాడే క్రమంలో హైదరాబాదులో ఉన్నటువంటి శాసన పరిషత్ మరియు శాసన సభ భవనాలు ఏవైతే ఉన్నాయో సచివాలయం మిగిలిన వాటితోపాటు ముఖ్యమంత్రి గారిని అడిగి చెబుతామన్నారు. శాసన పరిషత్ మరియు శాసన సభ భవనాలకు తాళాలు వేసుకొని పోయారు వాటిని మేము వినియోగించుకొంటామని తెలంగాణ అధికారులు అడిగారు. అప్పుడు మన మంత్రులకు వాయిదా వేయడానికి పాయింట్ దొరకలేదు. అటువంటి క్రమంలో గ్రంథాలయం, లిటరేచర్, పాఠ్యపుస్తకాలు ఏవైతే ఉన్నాయో కౌన్సిల్ భవనాన్ని వారికి అప్పగించేశామని చెప్పి వారు ఒక మాట అన్నారంటే కౌన్సిల్ తోపాటు కౌన్సిల్ కు సంబంధించిన మెటిరియల్ వెళ్లి పోయే ప్రమాదం ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. కాబట్టి అక్కడికి వెళ్లే మంత్రివర్యుల బృందంలో ఈ పాయింట్ ని గౌరవ మంత్రి గారు తీసుకొని గ్రంథాలయంలోని పుస్తకాలను మనం తీసుకొచ్చి సెకండ్ కాపీ తయారు చేసి వారికి చేరవేస్తామని అగ్రిమెంట్ పెట్టుకుంటే మంచిది. వారు తీసుకొని సెకండ్ కాపీ మనకు ఇవ్వడం కాకుండా మనమే గ్రంథాలయ పాఠ్యపుస్తకాలను తీసుకొని సెకండ్ కాపీ వారికి ఇస్తే బాగుంటుంది. ఎందుకంటే బిల్డింగ్ కూడా వారికే ఇస్తాము కాబట్టి ఇలాంటి వాటిని మనం తీసుకొంటే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

మిస్టర్ చైర్మన్: తప్పకుండా ఆలోచిస్తాము. కవులు రాసినటువంటి పెద్ద పెద్ద పాఠ్యపుస్తకాలు, తాళ్లపత్ర గ్రంథాలు కూడా ఉన్నాయి. అవన్నీ కూడా నేను తీసిపెట్టాను. కొన్ని మెయిన్ లైబ్రరీలో, కొన్ని కామన్ కస్టడీలో ఉన్నాయి. దానిని ఏ విధంగా తీసుకురావాలో సభా కమిటీని సంప్రదించాలి. ఇంకొక విషయం ఏమిటంటే ఇప్పుడు ఉన్న గ్రంథాలయాలు, శాసనపరిషత్, శాసన సభ భవనాలు మన కస్టడీలోనే భద్రంగా ఉన్నాయి వారికి ఇవ్వలేదు. కౌన్సిల్ ఫర్నిచర్ కూడా ఏవైతే ఖాళీ చేసి ఇచ్చామో అవి కమిటీ నిర్వహించుకోవడం కోసం ఇచ్చాము. అడిగిన వెంటనే ఇచ్చారని చాలా సంతోషించారు. మిగతా విషయాలలో ప్రభుత్వంతో ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు గారితో మాట్లాడి ఒక నిర్ణయానికి వచ్చిన తరువాతనే పుస్తకాలను ఇస్తాము. మనకు రావలసిన పుస్తకాలను మాత్రము ఎట్టి పరిస్థితులలోను వారికి ఇవ్వము. అవసరమైతే సెకండ్ కాపీ ఇస్తాము. మా రచయితలు రాసినటువంటి పాఠ్యపుస్తకాలను మాకు ఇవ్వండి, మీ ఆధర్ రాసినటువంటి పాఠ్యపుస్తకాలను మీరు తీసుకొండని అన్నారు. ఈ విషయానికి సంబంధించి సమావేశమైనప్పుడు కమిటీ సభ్యులు కూడా ఉన్నారు. పరిశీలించి మన గ్రంథాలయంలో ఉన్న పుస్తకాలను మనం తీసుకొస్తాము. ఫస్ట్ ఫ్లోర్ లో లైబ్రరీ రూం తయారైంది. అక్కడి నుండి తీసుకొచ్చే పుస్తకాలను ఫస్ట్ ఫ్లోర్ లో ఉన్నటువంటి గ్రంథాలయంలో ఏర్పాటు చేస్తాము. దీని మీద తగిన శ్రద్ధ, శ్రమ చేస్తామని వాగ్దానం చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి.జె. చంద్రశేఖర రావు: అధ్యక్షా, రూలింగ్ ఇచ్చి మంత్రిగారికి చెబితే వారు మెసెజ్ పాస్ చేస్తారు. మీరు రూలింగ్ ఇవ్వకపోతే బైడింగ్ ఎలా చేస్తారు? మీరు సలహా ఇస్తే చాలు.

శ్రీ గాదె శ్రీనివాసులనాయుడు: అధ్యక్షా, మాకు స్టడీ చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. మీరు రూలింగ్ ఇవ్వకపోతే కాదు అధ్యక్షా.

మిస్టర్ చైర్మన్: డివిజన్ ఆఫ్ బుక్స్ ఏవైతే ఉన్నాయో హైదరాబాదులో ఉన్న ఆంధ్రప్రదేశ్ అసెంబ్లీకి సంబంధించినటువంటి లిటరేచరు, తాళ్లపత్ర గ్రంథాలు, ఢిల్లీ పార్లమెంటు నుండి వచ్చిన పుస్తకాలు కూడా ఉన్నాయి. కవులు రాసిన పుస్తకాలు కూడా ఉన్నాయి. వాటిని జాగ్రత్తగా ఇక్కడకు తీసుకురావాలి. దాని గురించి రూలింగ్ అడిగారు. తప్పకుండా దానిని చేపట్టవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ గాదె శ్రీనివాసులునాయుడు: అధ్యక్షా, ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో జరిగిన ప్రసంగాలన్నీ కూడా వారు తీసుకొంటారు. మనకు జిరాక్స్ కాపీ ఇచ్చినా బాగుంటుంది. కౌన్సిల్లో గతంలో జరిగిన ప్రసంగం, ఇప్పుడు జరిగిన ప్రసంగాలు మొత్తం కూడా కాపీ చేసుకొని రావాలి. అలా చేస్తే మన పిల్లలకి ప్రీపేర్ అవడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

శ్రీ పి.జె. చంద్రశేఖర రావు: అధ్యక్షా, మనమే ఆ ప్రసంగాలను తీసుకొచ్చి కాపీలు మాత్రం వారికి ఇవ్వాలి. బిల్డింగులు వారికే ఇవ్వడం, కాపీలు కూడా వారికే ఇవ్వడం ఏమిటి అధ్యక్షా?

మిస్టర్ చైర్మన్: బిల్డింగులు తెలంగాణ ప్రభుత్వానికి ఎవరూ అప్పగించలేదు. ఇవన్నీ ఒకదానికొకటి కనెక్ట్ అయి ఉన్నాయి. అన్నీ పరిశీలించిన తరువాతనే అప్పజెప్పడం జరుగుతుంది. ప్రభుత్వం కూడా కమిటీ వేసినట్లుంది. వారితో కూడా మనం చర్చించాలి. సభాపతి గారు చెప్పారు.

డా. పల్లె రఘునాథరెడ్డి: అధ్యక్షా, తమరు చెప్పిన, ఇక్కడ ఉన్న సభ్యులు చెప్పి అమూల్యమైన సలహాలను గురించి తప్పకుండా ప్రభుత్వం పరిగణనలోకి తీసుకొని ఏమి చేయాలో ఒక విధానమైన నిర్ణయం తీసుకొంటామని మేము ఈ సందర్భంగా మీకు హామీ ఇస్తున్నాను.

సా.5.10

శ్రీ పి.జె.చంద్రశేఖర రావు: సార్ మీరు రూలింగ్ చేశారు? మీరు చెప్పినది ఏమిటి? వారు చెబుతున్నది ఏమిటి? వ్యతిరేకంగా చెబుతున్నట్లు ఉంది సార్? ఏమి చేయాలో సార్ చెప్పారు.

డా.పల్లె రఘునాథ రెడ్డి: సార్, అన్నీ పాజిటివ్ గానే తీసుకుంటున్నాము. టెక్నాలజీ ఉంది. దానికి ఒక కమిటీ వేసి ఏవిధంగా చేస్తే సులభతరంగా ఉంటుందో ఆ విధంగా చేస్తాము. ఏమి చేస్తున్నామో చెబుతున్నాను, వింటే మీకు కూడా అర్థం అవుతుంది. హైదరాబాదు ఆస్తుల గురించి కూడా మాట్లాడుతున్నాను.

శ్రీ పి.జె.చంద్రశేఖరరావు: పుస్తకాలకు సంబంధించిన సబ్జెక్ట్ గురించే మాట్లాడుతున్నారు.

డా.పల్లె రఘునాథ రెడ్డి: అధ్యక్షా, అన్నీ పాజిటివ్ గా తీసుకుని తప్పకుండా అన్నీ చేస్తాము. అది మాకు కూడా కావాల్సిందే. రాష్ట్రం విడిపోయిన తరువాత ఈ 13 జిల్లాలలోని యాత్రికులు హజ్ యాత్రకు వెళ్లాలంటే కొంచెం ఇబ్బందిగా ఉంది. రాయలసీమ ప్రాంతంలో మైనారిటీ సభ్యులు ఎక్కువగా ఉన్నారు కాబట్టి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఆలోచించి కడపలో హజ్ హౌస్ నిర్మాణానికి రూ.12కోట్లు కేటాయించారు. టెండర్లు వేశాము. పని జరుగుతుంది. దానిని కూడా త్వరగా పూర్తి చేస్తాము. విజయవాడలో కూడా అధునాతంగా పెద్ద హజ్ హౌస్ నిర్మాణం చేపట్టాలని కూడా ఆలోచన చేస్తున్నాము. సరియైన స్థలాలు దొరకక పోవడము, దూరంగా ఉండడం వలన ఆలస్యమైన మాట వాస్తవమే. అతి తొందరగా దాని గురించి కూడా ఆలోచించి, మన దగ్గర నుండే హజ్ యాత్రకు సంపించే ప్రయత్నం చేస్తామని తమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఉర్దూ యూనివర్సిటీను ప్రప్రథమంగా కర్నూలు జిల్లాలో పెట్టడం దానికి రూ.150కోట్లు, కేటాయించడం జరిగింది. అది ఒక ప్రతిష్టాత్మక సంస్థ. ఒక బ్రాంచ్ ను కడపలో కూడా పెట్టాలని నిర్ణయం తీసుకున్నాము. అన్నిటి కన్నా అతి ముఖ్యమైనది ఈ రాష్ట్రంలో ముస్లిం మైనారిటీల సోదరులందరినీ కలచివేస్తున్న, కలవరపెడుతున్న అతి ప్రధానమైన సమస్య రిజర్వేషన్. 4 శాతం రిజర్వేషన్ గురించి సుప్రీంకోర్టులో కేసు ఉంది. సుప్రీంకోర్టులో ఆ 4 శాతం రిజర్వేషన్ ను నిలబెట్టాలని గౌరవ సభ్యులు మహ్మద్ అహ్మద్ షరీఫ్ గారు, ఇంకా శాసన సభ్యులు, శాసన మండలి సభ్యులు మేమంతా బృందంగా ఢిల్లీకు వెళ్లి

నిష్ణాతులైన లాయర్లను పెట్టి దాని మీద వాదిస్తున్నాము. నాకు నమ్మకం ఉంది. 4 శాతం రిజర్వేషన్లు తీసుకురావడానికి ఈ ప్రభుత్వం అన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకుంటుందని ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, అంతేకాకుండా మంచి దర్గాలు ఉన్నాయి. నెల్లూరులో కసుమూరు దర్గా అని ఉంది. మా ప్రాంతంలో కూడా ఒక దర్గా ఉంది. కర్నూలులో కూడా ఒక పెద్ద దర్గా ఉంది. ఈ దర్గాలన్నింటినీ కూడా రెగ్యులరైజ్ చేసి వాటి మీద వచ్చే ఇన్ కమ్ ను ఆడిట్ చేసి దానిని రాష్ట్ర వక్స్ బోర్డుకు, ఎక్కడ కావాలంటే అక్కడ ఖర్చు పెట్టి దానిని కూడా మానిటరింగ్ చేయడం వలన దేవాలయాలు ఏ విధంగా అభివృద్ధి చెందుతున్నాయో అదే విధంగా దర్గాలు కూడా ఆ విధంగా అభివృద్ధి చెందాలని చూస్తున్నాము. ఆ దర్గాలకు సంబంధించిన ఆస్తులు, వివిధ రకాలైన సమస్యలు ఉంటే వాటి మీద కూడా దృష్టిని కేంద్రీకరిస్తున్నాము. ఇటువంటివి 18 దర్గాలను చూడడం జరిగింది. అన్నింటికంటే ఒక మంచి విషయం ఏమిటంటే మత సామరస్యం ఉంది కాబట్టి, చాలా మంది ముస్లింలతోపాటు ఇతర మతస్థులు అందరూ కూడా ఈ దర్గాలకు వెళుతున్నారని ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు పి.జె.చంద్రశేఖర రావు గారు చెప్పినట్లు, మేము ఇక్కడ ముస్లిం మైనారిటీల గురించి ఎంత ఉదాత్తంగా, ఉన్నతంగా ఆలోచిస్తున్నామంటే ఆయన చెప్పిన దానికి మేము భిన్నంగా లౌకికంగా పనులు చేసేటప్పుడు గాని, వ్యవసాయ భూములు లీజుకు ఇచ్చేటప్పుడు గాని ఏదైనా వచ్చేటప్పుడు ఇతర మతస్థులకు కూడా ప్రాధాన్యతను ఇస్తున్నామని చెప్పే దానికి గర్వపడుతున్నానని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వర్లు: అధ్యక్షా, శ్రీశైలం దగ్గర షాపులను అలాట్ మెంట్ చేయడంలో అంతకుముందు ఎప్పటి నుండో సుమారు 60,70 సంవత్సరాల నుండి ముస్లింలు ఆక్యుపై చేసుకుంటే, ఈ మధ్య ఈ చట్టం వచ్చిన తరువాత ముస్లింలను ఖాళీ చేయమన్నారు. వారిని ఖాళీ చేయమన్నందుకే ఈ ఇబ్బంది వచ్చింది. వారు నిన్న, మొన్న వచ్చిన వారు కాదు. సుమారు 60,70 సంవత్సరాల క్రితం నుండి వారు అక్కడ వ్యాపారాలు చేసుకుంటున్నారు. కాబట్టి, వారిని ఖాళీ చేయమంటే ఎలా? ఇది మీ దృష్టికి వచ్చిందా? అటువంటివి ముస్లింలకు ఇబ్బంది అయ్యే specific instances ఉన్నాయి. అవి చూడండి. జనరల్ గా మాట్లాడడం కాదు. వాటిని పరిశీలించండి.

డా.పల్లె రఘునాథ రెడ్డి: అధ్యక్షా, నాకు తెలిసి ముస్లిం మైనారిటీల కోసమే పెట్టిన వ్యవస్థ ఇది. వారిని కాదని వ్యతిరేకంగా చేసే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి లేదు. ఖచ్చితంగా అటువంటివి ఏమైనా ఉంటే మా దగ్గరకు పంపిస్తే వెంటనే ఎంక్వైరీ చేసి వారికి న్యాయం చేస్తామని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, మదర్సా బోర్డు ఏర్పాటు చేయాలనే ఆలోచనతో స్కూల్ ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటుతో నెగోషియేషన్స్ జరిపారు. కానీ అది ప్రభుత్వం క్రిందకు వస్తుందనే అపోహతో ఆ బోర్డును కొంత మంది ఒప్పుకోవడం లేదు. ఇంకా కొంత చర్చ జరిపి మదర్సాలను ఏవిధంగా అభివృద్ధి చేయాలో కూడా ఆలోచిస్తున్నాము.

అధ్యక్షా, అంతేకాకుండా వక్స్ చట్టం, కేంద్ర చట్టం ఏవిధంగా కావాలంటే ఆ విధంగా మార్చడానికి వీలు లేదు. వాటి ఆస్తులను ఖచ్చితంగా లీజుకు ఇవ్వడానికే గాని, అమ్మడానికి అవకాశం ఉండదు.

అధ్యక్షా, అదేవిధంగా గౌరవ సభ్యులు మహ్మద్ అహ్మద్ పరీఫ్ గారు ఉర్దూ స్కూల్స్ లో స్ట్రెంగ్త్ గురించి పిల్లలు అక్కడ ఎంత మంది చదువుతున్నారో, ఎంత మంది చదవడం లేదో సర్వే చేయమన్నారు. అలానే ఇంగ్లీష్ మీడియం చదువుకు దృష్టి పెట్టమన్నారు. తప్పకుండా దీనిని పరిగణనలోకి తీసుకుంటాము.

ఉర్దూను సెకండ్ లాంగ్వేజ్ గా పెట్టాలని వారి ఆలోచనను చెప్పారు. దానిని కూడా పరిశీలిస్తామని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ట్రైనింగ్ అండ్ ప్రోగ్రామ్ గురించి చెప్పడం జరిగింది. అన్నింటి కంటే అతి ముఖ్యమైనది రాష్ట్ర విభజన. ఈ వక్స్ ఆస్తులన్నీ 9వ, 10వ షెడ్యూల్ లో ఉన్నవి. వక్స్ బోర్డు, మనము ఎన్నాళ్లనుండే కష్టపడి సంపాదించిన ఆస్తులన్నీ హైదరాబాదులో వదలి వేశాము. అవి 9వ, 10వ షెడ్యూల్ లో ఉన్నవి. ఈ స్టేట్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ మధ్యకాలంలో హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్ కేసులో ఒక తీర్పు సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చింది. 10వ షెడ్యూల్ లో ఉన్న ఆస్తులను 58:42 రేషియో ప్రకారం ఆస్తులను తీసుకోవాల్సి వచ్చిందని చెప్పడం జరుగుతోంది. గవర్నర్ గారితో మా కమిటీ సభ్యులు, మంత్రుల కమిటీలు కూడా కలుస్తున్నాయి. ఈ 9వ, 10వ షెడ్యూల్ లోని సంస్థలకు ఎంత అన్యాయం జరిగిందంటే హజ్ హౌస్ నిర్మాణానికి విశాఖపట్నం దర్గా నుంచి డబ్బులు ఇవ్వడం జరిగింది. ప్రతి ఒక్కటీ చూస్తే ఆ హజ్ హౌస్ కు ఎడవ వైపుగాని కుడి వైపు గానీ స్థలాలు కొన్నాము. దానితో కట్టాము కాబట్టి అది మన డబ్బు. ఆ డిపాజిట్లు కూడా మన దగ్గర ఉన్నాయి. డిప్యూటీ సీఎమ్ గారితో మాట్లాడడం జరిగింది. వారు దానికి ఇన్ ఛార్జ్ గా ఉన్నారు. ఒక సమావేశం ఏర్పాటు చేస్తే మా ముఖ్య కార్యదర్శులు, మీ ముఖ్య కార్యదర్శులు మంత్రులము కూర్చుని సామరస్యంగా పరిష్కరించుకుందాము. ఏవైతే మన మధ్య రాజీ కుదరకపోతే వాటికి సంబంధించి ప్రభుత్వం, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుకుంటారు. వారు కాకపోతే కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు సంప్రదిస్తాయని చెప్పడం జరిగింది. 9వ, 10వ షెడ్యూల్ లో ఆస్తులను మనం తీసుకురావడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. అది కూడా అతి తొందరగా కావాలనే ఆలోచనతో ఉన్నాము. దాని మీద కూడా శ్రద్ధ వహిస్తామని తమరి ద్వారా తెలియజేసుకుంటున్నాను. ఇన్ని ఆస్తులు ఆ షెడ్యూల్ లో ఉన్నప్పటికీ ఎక్కడా వెనక్కిపోకుండా ఈ బడ్జెట్ ను వినియోగిస్తున్నామని చెప్పి ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, వక్స్ ఆస్తుల గురించి, విద్యోన్నతి గురించి కూడా చెప్పాము. ఈ రోజు ఈ బడ్జెట్ పెట్టడం కానీ, ఇన్ని కార్యక్రమాలు చేయడం కానీ, సాధారణమైన విషయం కాదు. ముస్లిం మైనారిటీలు దారిద్ర్యరేఖకు దిగువన ఉన్నారు. వారి జీవన ప్రమాణాలను పెంచాలి. వారి జీవితాలలో వెలుగులు చిందించాలని ఈ బడ్జెట్ ను ఎక్కువగా కేటాయించడమే కాకుండా అనేక రకమైన అంశాల మీద చర్య తీసుకుంటున్నాము. అన్నిటికంటే ముఖ్యంగా దీనిని డిజిటలైజేషన్ చేస్తున్నాము. అంటే **Technology is the back bone of economy.** ఆ శాఖ కూడా నాకే వస్తుంది. కాబట్టి, ఏదైనా టెక్నాలజీ ఉపయోగించుకునే విధంగా దానిలో వక్స్ ఆస్తులన్నీ దాదాపుగా ఆన్ లైన్ లో తీసుకుని డిజిటలైజేషన్ చేశాము. అదే విధంగా మైనారిటీ ఫైనాన్సు కార్పొరేషన్ ఈ రాష్ట్రంలో ఉండే తక్కియాలు గాని, మసీదుల గాని, అసూర్ఖానాలు గాని అదే విధంగా స్మశానాలు గాని అన్నిటి సమస్యలను చూశాము. రెండవ సారి సర్వే చేశాము. దానిలో కూడా కొన్ని బయటపడ్డాయి. అన్ని మసీదులకు ఒక క్రమ పద్ధతిలో రిపేర్లకు నిధులు ఇవ్వాలని, ముస్లిం మైనారిటీల అభివృద్ధికి, సంక్షేమానికి కృషి చేయాలని ఈ ప్రభుత్వం ముందుకు పోతుంది. వారి అభివృద్ధికి రూ.840కోట్లు బడ్జెట్ కేటాయించి ఇతర రాష్ట్రాల కంటే మెరుగైన సేవలను అందిస్తున్నాము. రేటింగ్ లో కూడా ఈ మైనారిటీ సంక్షేమ శాఖ చాలా బాగా ముందుకు వెళుతుంది. అన్ని విధాలుగా చాలా బాగా అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేస్తున్నామని గర్వపడుతున్నామని ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారికి ఈ సభ ద్వారా అభినందనలు తెలియజేయాలి. ఎప్పుడు ఏ సందర్భం వచ్చినా, ఎప్పుడు వెళ్లినా, మా శాఖలలో ఈ ముస్లిం మైనారిటీలకు ఇచ్చిన ప్రాధాన్యత, ఉపాధి కల్పన గానీ, అదే విధంగా మాకు ఇచ్చిన ప్రోత్సాహం గానీ చాలా గొప్పది. అది ముస్లిం మైనారిటీ సోదరులు కూడా గుర్తు పెట్టుకోవాలని ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేస్తున్నాను. అదే సందర్భంలో ఈ ప్రభుత్వం చేప్పిన వాస్తవాలన్నింటిని కవర్ చేశానని నేను అనుకుంటున్నాను. ఈ రోజు మన ప్రభుత్వం కల్పించిన

ప్రయోజనాలకు 11 లక్షల కుటుంబాలు దాదాపుగా 50 లక్షల మంది మైనారిటీలు ఎదురు చూస్తున్నారు. కాబట్టి రేపు ఈ విషయాలను గ్యాలరీలో కూర్చున్న మీడియా మిత్రులు కూడా తప్పనిసరిగా ప్రజలకు తెలియజెప్పాలని కోరుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను. ఎమైనా డౌట్స్ ఉంటే క్లియర్ చేస్తాము.

సా. 05.30

శ్రీ పి.జె.చంద్రశేఖర రావు: అధ్యక్షా, మంత్రి గారు చాలా వివరంగా అడిగినది, అడగనిది రిపీట్ చేసి చెప్పారు. నేను ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజల తరపున తమ ద్వారా ముఖ్యమంత్రి గారిని అభ్యర్థించేదేమంటే ఇంత పెద్ద మైనారిటీ సెక్షన్ అయిన ముస్లిం సభ్యులలో ఎవరికైనా మంత్రివర్గంలో స్థానం కల్పించే విశాలమైన హృదయాన్ని ఈ ఉగాది సందర్భంగానైనా ఏమన్నా ప్రకటిస్తారా అని మైనారిటీల తరపున కాకుండా, ప్రజల తరపున మీ ద్వారా అడుగుతున్నాను.

డా. పల్లె రఘునాథరెడ్డి: అధ్యక్షా, నేను మంత్రిని. ముఖ్యమంత్రి గారికి సంబంధించిన సమస్యను నన్ను అడిగితే నేను ఏం సమాధానం చెప్పగలను కాకపోతే, ఒక ముస్లిం మైనారిటీ ఏవిధంగా చేయగలడో, గర్వంగా, సగర్వంగా దానికి ఏ మాత్రం తీసిపోని విధంగా ఈ మూడు సంవత్సరాల్లో పనిచేసే విధంగా అల్లా నాకు అవకాశం కల్పించాడు. మైనారిటీలంతా నాకు సహకరించారు. అంతేగాకుండా, ఇన్ని సమస్యల్లో, ఇంత ధారాళంగా, ఇంత సబ్జెక్టు చెప్పడానికి నేను కష్టపడ్డ విధానం మీకందరికీ అర్థమయ్యే ఉంటుంది.

శ్రీ పి.జె.చంద్రశేఖర రావు: అధ్యక్షా, ఈ మైనారిటీ శాఖకు ముస్లింని మంత్రిగా నియమించమని నేను అడగడం లేదు. ముస్లింలలో అన్ని శాఖలు మేనేజ్ చేయగలిగిన సామర్థ్యం కలిగిన వాళ్లు చాలామంది ఉన్నారు. వారిలో ఎవరికన్నా మంత్రి పదవి ఇవ్వాలని మాత్రమే మేము కోరుకుంటున్నాము.

శ్రీ గాదె శ్రీనివాసులు నాయుడు: అధ్యక్షా, మంత్రి గారు రాజకీయాల్లోకి రాకముందు లెక్కరర్. మంచి ఉపన్యాసకులు కూడా. గంటల గంటలు వారు లెసన్ చెప్పి, ఎంతోమంది విద్యార్థులను ఉన్నత స్థానాలకు తీసుకువచ్చిన అనుభవం వారికుంది. అందువల్ల వారు పుస్తకం చూడక్కర్లేదు, ఒక్కసారి చూసినా, విన్నా ఆయన ఎంతసేపైనా దాని గురించి చెప్పగలరు. కాబట్టి, వారికి ఆ అవకాశం ఉంది. అందువల్ల, మేం కూడా ఎక్కువ ఇంట్రస్ట్ తీసుకుని, ఈ ముస్లిం మైనారిటీలకు మేలు జరగాలని అన్ని విషయాలు వారికి చెప్పాము.

మిస్టర్ చైర్మన్: షాదీఖానాల నిర్మాణం ఎక్కడ జరపాలన్నా ఆయన నిధులు కేటాయిస్తారు. షాదీఖానా కావాలంటే, నా ఫండ్స్ నుండి మా ఊరిలో షాదీఖానా కట్టించాను. మా ఊరి పక్కనే ఉన్న కాల్యలో షాదీఖానా కట్టించాను. కర్నూల్లో కూడా మౌర్య హోటల్ ఎదురుగా షాదీఖానా నిర్మాణానికి నా ఫండ్స్ నుండి నిధులు ఇచ్చాను. అందువల్ల, మైనారిటీలను అభివృద్ధి చేయాలన్న అభిప్రాయం ఉండాలి. అది ముఖ్యం. ఎవరు చేస్తున్నారన్నది ముఖ్యం కాదు. మనకు కావాల్సింది షాదీఖానాల గురించి హెల్ప్ చేశారా, లేదా అన్నదే చూడాలి. అది ఎవరైనా చేయొచ్చు. దానికేముంది?

శ్రీ గాదె శ్రీనివాసులు నాయుడు: అధ్యక్షా, అన్ని విషయాలూ మంత్రి గారు సమగ్రంగా చెప్పారు. అయితే, విద్యార్థులకు సంబంధించి ముస్లిం మైనారిటీల్లో ఉండే వారు చాలా పేదవారు. పదవ తరగతి వరకు వారు నివాసముండే ప్రాంతాల్లో ఉన్న మదర్సాల్లో గానీ, క్రిస్టియన్ మైనారిటీ స్కూళ్లలో గానీ విద్యకు ఎటువంటి ఆటంకం లేకుండా ముందుకు వెళుతున్నారు. కానీ, ఇంటర్మీడియట్, డిగ్రీ, పీజీ వంటి ఉన్నత చదువులు చదివే సమయానికి ఇన్స్టిట్యూషన్లు లేక, బయట హాస్టల్స్లో డబ్బులు ఖర్చుపెట్టి ఉండే పరిస్థితి లేక, ఆర్థిక సాయం చేసే దాతలు లేక డ్రాపౌట్ అవుతున్నారు. అందువల్ల, ఎలాగైతే నియోజకవర్గానికి ఒక ఇంటిగ్రేటెడ్ బీసీ హాస్టల్ని బాలురు, బాలికల కోసం ఏర్పాటు చేశామో, అదేవిధంగా వీరికి కూడా ప్రత్యేకంగా

వారి, వారి ఆచారవ్యవహారాలకు అనుగుణంగా ఉండే విధంగా ప్రతి జిల్లాలో పీజీ వరకు చదువుకునేలా ఇంటిగ్రేటెడ్ హాస్టల్స్ ఏర్పాటు చేసినట్లయితే ముస్లిం మైనారిటీ పిల్లలు పాఠశాలలకు వచ్చి వారు బాగా చదువుకోవడానికి, ధైర్యంగా ముందుకు వెళ్లడానికి అవకాశముంటుంది.

అదేవిధంగా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఇమాంలకు, మౌజాన్లకు ఇచ్చే గౌరవ వేతనాన్ని రూ.5300/-కి పెంచి ఇవ్వడం వారికెంతో ధైర్యాన్నిచ్చింది. అయితే, ప్రతి నెలా మొదటి తేదీకల్లా వారి అక్కౌంట్ కే ఆ వేతనాలు వెళ్లేట్లుగా, చెక్కుల ద్వారా చెల్లించే విధంగా ఏర్పాట్లు చేస్తే సకాలంలో పారితోషికం అంది వారికి ఉపయోగపడటానికి అవకాశముంటుంది.

అదేవిధంగా వక్స్ ఆస్తుల గురించి కూడా చెప్పారు. 64 వేల ఎకరాలకుపైగా భూములున్నాయి, అందులో కబ్జా అయిన భూమే ఎక్కువగా ఉందని చెప్పారు. అవన్నీ కూడా నోటిఫై చేసి, ఆన్లైన్లో పెట్టాలని నేను ఇండాకే సూచన కూడా చేశాను. అవన్నీ ఆన్లైన్లో పెట్టి భద్రత కల్పించినట్లయితే, వారికిచ్చిన ఆ భూముల రక్షణ ద్వారా ఆదాయాన్ని జనరేట్ చేయడం వల్ల ఇంకా మంచి కార్యక్రమాలు చేయడానికి మనకు అవకాశముంటుంది.

“రంజాన్ తోఫా”, “చంద్రన్న క్రిస్మస్ కానుక” వంటి కార్యక్రమాలను ఆనందంగా అందిస్తూ ముఖ్యమంత్రి నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఆ కుటుంబాలు పండుగనాడు పస్తులుండకుండా, భోంచేయాలనే సంకల్పంతో చేశారు. అది బాగానే అమలు చేస్తున్నారు. ఆ ప్యాకేజీని ఇంకా పెంచి వారినింకా ఆదుకోవడం ద్వారా ఒక రోజు కాకుండా, రెండు రోజులు భోంచేసేటట్లు చేయాలని మేము కోరుకుంటున్నాము. ప్రధానంగా ఈ మదర్సాల్లో ఎక్కువ మంది పిల్లలు ఉంటారు కాబట్టి, ప్రభుత్వ సాయం లేకుండా దాతల సాయంతో నడుస్తోంది కాబట్టి, స్కీల్ డెవలప్ మెంట్ కు సంబంధించి ఒక మిషన్ ని ప్రభుత్వం ఏర్పాటుచేసింది కాబట్టి ఆ మదరసాల్లో స్కీల్ డెవలప్ మెంట్ పై అవగాహన కల్పించాలని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే, సాధారణంగా మైనారిటీ ముస్లింలను గమనించినట్లయితే చిన్న వయస్సు నుండి ఏదోఒక దాంట్లో వారికి స్కీల్ ఉంటుంది. వారంతా ఒకవైపు చదువుకుంటున్నప్పటికీ, మరోవైపు సాయంత్రం అమ్మానాన్నలకు సాయపడటం ద్వారా స్కీల్ ని డెవలప్ చేసుకుంటుంటారు. మదర్సాల్లో ఉండే పిల్లల్లో స్కీల్ డెవలప్ మెంట్ ని ప్రోత్సహించి నిపుణులుగా తయారుచేసినట్లయితే వారు పాఠశాల నుండి బయటకు వచ్చే లోపల వాళ్లు స్వయం ఉపాధి పొందడానికి, వాళ్ల కాళ్ల మీద వాళ్లు నిలబడటానికి, సమాజానికి పనికివచ్చే వ్యక్తులుగా తయారవ్వడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి, వారికి చదువుకోవడానికి ప్రత్యేకంగా స్కాలర్ షిప్పులు ఇస్తూ, స్కీల్ డెవలప్ మెంట్ ని ప్రోత్సహించాలని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, మైనారిటీల్లో ఎక్కువ మంది పేదవారు ఉంటారు. కాబట్టి, చదువు వయస్సు దాటి మేజర్ అయిన తరువాత వ్యాపారం పెట్టుకోవడానికి బ్యాంకులు సరిగ్గా సహకరించడం లేనందున, సరి చేస్తామని మంత్రి గారు చెప్పారు. అందుకు వారికి ధన్యవాదాలు. ప్రభుత్వం తరపున కూడా వారికి లోన్లు ఎక్కువగా మంజూరు చేసి వారు ఏ స్కీల్లో అయితే ఉంటారో, ఆ ప్రాజెక్టు గానీ, ఆ కంపెనీ గానీ, ఆ వస్తువుల్ని ఉత్పత్తి చేసుకునే అవకాశమిచ్చి, వారిని ప్రోత్సహించి వారి కుటుంబం వారి కాళ్ల మీద వాళ్లు నిలబడగలిగేలా చేసినట్లయితే, మనకి ఈ సమాజంలో పనికివచ్చే వ్యక్తులుగా తయారైతే మంచి జరుగుతుంది. వారి మీద ప్రత్యేక దృష్టితో ప్రభుత్వం నుండి అందిస్తున్న పథకాలు వారికి అందేటట్లుగా చేయాల్సిన అవసరముందని మీ ద్వారా వివరణ కోరుతూ, అన్ని విషయాలపైన మంత్రిగారు ఇప్పటికే చెప్పారుగానీ, కొన్ని విషయాలు కవర్ కాలేదు, వాటిని కవర్ చేస్తూ ప్రభుత్వం చేసే కృషిని తెలియజేయాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

డా.పల్లె రఘునాథరెడ్డి: అధ్యక్షా, సభ్యులు శ్రీ గాదె శ్రీనివాసులు నాయుడు గారు మంచి విషయాలు ప్రస్తావించారు.

మిస్టర్ ఛైర్మన్: మీరు మైనారిటీస్ శాఖను బాగా డీల్ చేశారని అందరూ అంటున్నారు. మైనారిటీ శాఖకు సంబంధించిన సమస్యలపై చర్చించడం గానీ, వనులు గానీ బాగా చేశారని అభినందించారు.

డా.పల్లె రఘునాథరెడ్డి: అధ్యక్షా, విద్యార్థులకు ఇంటిగ్రేటెడ్ రెసిడెన్షియల్ స్కూళ్లు పెడితే బాగుంటుందని సభ్యులు ఒక సూచన చేశారు. అదే ఆలోచనతో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఆరు రెసిడెన్షియల్ స్కూళ్ల ఏర్పాటుకు రూ.121 కోట్ల బడ్జెట్ని కేటాయించారు. అదేవిధంగా 5 రెసిడెన్షియల్ స్కూళ్లకు బిల్డింగ్ ఇచ్చాము. ఇప్పుడు, 25 రెసిడెన్షియల్ స్కూళ్ల ఏర్పాటుకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు హామీ ఇచ్చి ఏర్పాటుచేయబోతున్నారు. తప్పకుండా విద్యాపరంగా ముస్లిం మైనారిటీల్లో స్పూర్తిని, ఆలోచనను, అవగాహనను రేకెత్తింపవేసి విధంగా, మిగతావాళ్లకు తీసిపోని విధంగా రెసిడెన్షియల్ స్కూళ్లను ఏర్పాటు చేసి, నాణ్యమైన విద్యను అందించాలన్న ఆలోచనతో ప్రభుత్వం ఉంది. ఈ సమస్య నుండి ఆ వైపుగా ఈ కార్యక్రమాలు చేపడతామని తెలియజేస్తున్నాను.

రెండవదేమంటే, మౌజులకు, ఇమాంలకు బ్యాంకు అకౌంట్ల ద్వారానే వేతనాలను బదలాయించే కార్యక్రమం జరుగుతోంది. మసీదు రిజిస్ట్రేషన్లు కూడా ప్రభుత్వం సవరించింది. అంటే, వాళ్ల అమౌంట్ వారికందాలి. అది కమిటీ ద్వారా వాళ్లకివ్వడమా, లేదా డైరెక్టుగా వాళ్లకివ్వడమా అనే విషయంలో చర్చలు జరుపుతున్నాము. డైరెక్టుగా వాళ్లకిస్తే, కమిటీ సభ్యుల కంట్రోల్ తప్పతుందనే ఆలోచన కూడా వాళ్లకు ఉంది. అందువల్ల, మతపెద్దల సలహాలు తీసుకుని ఏవిధంగా చేస్తే బాగుంటుందో ఆ విధంగా చేస్తాము. నిధులు ఇవ్వడమైతే గ్యారంటీనే. నెలకు రూ.4 కోట్ల చొప్పున, సంవత్సరానికి రూ.48 కోట్లు ఇవ్వాలని నిర్ణయం తీసుకున్నాము. మొత్తం మీద 9 వేల మందికి ఇప్పటికే నిధులు మంజూరు చేశాము. మరో వెయ్యి మందికి కూడా త్వరలో మంజూరు చేస్తాము. రాష్ట్రంలో 10 వేల మంది మౌజులకు, ఇమాంలకు బీతమిచ్చే కార్యక్రమం చేస్తున్నామని ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేస్తున్నాను. ఆ విషయంలో కూడా సభ్యులు మంచి సూచన చేశారు.

తరువాత, వక్స్ ప్రావర్టీల విషయానికొస్తే, ఇది అన్నింటికంటే చాలా గొప్ప కార్యక్రమం. ఎందుకంటే, అన్ని ప్రావర్టీలను ఆన్లైన్లో పెట్టి డిజిటలైజేషన్ పూర్తి చేశాము. మిగతావి రీసర్వే చేశాము. వక్స్ ప్రావర్టీలను పరిరక్షించవలసిన బాధ్యత అందరి మీదా ఉంది. ఎందుకంటే, ఇది వ్యవస్థకు సంబంధించిన ప్రావర్టీ. అన్ని ఆస్తులు సైమ్ ఏరియాలో ఉన్నాయి, చాలా నిలువైన ఆస్తులు. మా ఆలోచన ఒక్కటే - ఈ నిలువైన ఆస్తులను పరిరక్షించే క్రమంలో చట్టం ప్రకారం లీజులకిచ్చినా, కాంప్లెక్సుల నిర్మాణానికిచ్చినా, ఐటీఐలు, కాలేజీలను పెట్టుకోవడానికిచ్చినా ఆ లీజులు రెగ్యులరైజ్ చేసి, ఒక అగ్రిమెంట్ ఇచ్చి దాని మీద వచ్చే ఆదాయం ద్వారా ఆ ప్రావర్టీలని కాపాడుకోవచ్చు. కాంప్లెక్సులు సైమ్ ప్లేస్లో కట్టుకోవచ్చు. అదేవిధంగా హజ్ హౌస్లు వంటివి కట్టుకుంటే వచ్చే ఎన్నికల్లోపు రెగ్యులరైజ్ చేసి, ఈ ముస్లిం మైనారిటీల సంక్షేమానికి వాటిని వాడుకోవడానికి ఎంతో అవకాశం ఉంటుంది.

సా. 5.40

గతంలో ఎన్నడూ లేని విధంగా జి.ఓ. నెం. 18 ని అమలుచేస్తాము. ఇంకా కఠినతరం చేస్తాము. ఒక్క ఎకరం కూడా అన్యాయంతో కాకుండా చూస్తాము. ఎటువంటి వారైనా సరే వారినుండి స్వాధీనం చేసుకుని వాటిని పరిరక్షించడమే ప్రథమ కర్తవ్యంగా ఈ ప్రభుత్వం భావిస్తుందని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

మద్యాలలో స్కిల్ డెవలప్‌మెంట్ గురించి సభ్యులు చెప్పారు. అది కూడా చాలా ముఖ్యమైన అంశం. చాలామంది ముస్లిం మైనారిటీలలో ఉత్సాహవంతులకు చిన్నప్పటి నుండి కూడా ఫ్లంబింగ్, వైరింగ్ వంటి పనులలో శిక్షణ ఇప్పిస్తున్నాము. అదే విధంగా ఇంట్లో ఉండే ఆడవాళ్లకు టైలరింగ్, కుట్టు, అల్లికలు వంటి పనులలో నైపుణ్యం పెంచేందుకు ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. టెక్నాలజీ వివరీతంగా పెరిగింది. ప్రపంచం అంతా గ్లోబలైజేషన్ అయిపోయింది. కాబట్టి, మంచి కోర్సులలో శిక్షణ ఇస్తే, పెద్ద పెద్ద ఉద్యోగాలలో అవకాశం లభిస్తుందనే ఉద్దేశంతో ఎన్నో కార్యక్రమాలను చేపట్టడం జరుగుతోంది. స్కిల్ డెవలప్‌మెంట్‌కు ఈ ప్రభుత్వం అగ్రసీతం వేయడమే కాకుండా తద్వారా అర్జులైన వారికి మంచి స్థానం ఇవ్వాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నదని ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేస్తున్నాను. అదే విధంగా చంద్రన్న రంజాన్ తోఫా వంటి సంక్షేమ పథకాలను కూడా ప్రజలకు చేరువగా తీసుకురావడమైనది. బ్యాంకు లోన్ల విషయంలో మాత్రం నిబంధనలను కొంచెం సులభతరం చేయడం, డైరెక్ట్ లోన్లు పెంచడం ద్వారా వారి స్థితిగతులను పెంచేందుకు చర్యలు తీసుకుంటున్నామని మనవిచేస్తున్నాను.

ఈ ప్రభుత్వానికి కమిట్‌మెంట్ ఉన్నది, జవాబుదారీతనం ఉన్నది. మైనారిటీ వర్గాల సంక్షేమం కొరకు కష్టపడి పనిచేస్తామని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను.

MR. CHAIRMAN: There are two important Financial Bills. We will take a break for 15 minutes and we will meet again. The House is adjourned for Tea-Break for 15 minutes.

(Then, the House was adjourned at 5.41p.m. for Tea-Break for 15 minutes)

* * *

సా. 05.50

AFTER TEA BREAK, THE HOUSE RE-ASSEMBLED AT 5-54 P.M.

(THE HON'BLE CHAIRMAN IN THE CHAIR)

* * *

5. సభా కార్యక్రమం - ప్రకటనలు

ANNOUNCEMENT-I

MR. CHAIRMAN:-

I am to announce to the House that I have received the following Message from the Hon'ble Speaker, Andhra Pradesh Legislative Assembly.

"In accordance with Rule 123 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, I transmit a copy of the following Bills as passed by the Legislative Assembly on 28th March, 2017 and signed by me:

1. The Andhra Pradesh Appropriation Bill, 2017 (L.A. Bill No.8 of 2017)
2. The Andhra Pradesh Appropriation(No.2) Bill, 2017 (L.A. Bill No.9 of 2017)

ANNOUNCEMENT- II

"In accordance with Rule 123 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, I transmit a copy of the following Bills as passed by the Legislative Assembly on 28th March, 2017 and signed by me:

- 1) The Dentist (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 2017) (L.A. Bill No.10 of 2017)

- 2) Andhra Pradesh (Issuance of Integrated Registration and Furnishing of Combined Returns under various Labour Laws by certain Establishments) (Amendment) Bill, 2017. (L.A. Bill No.11 of 2017).
- 3) The Andhra Pradesh Fisheries and Ocean University (Establishment and Regulation) Bill,2017 (L.A. Bill No. 12 of 2017)
- 4) The Right to Fair Compensation and Transparency in Land Acquisition, Rehabilitation and Resettlement (Andhra Pradesh Amendment) Bill 2017 (L.A. Bill No.13 of 2017)
- 5) The Andhra Pradesh Dotted Lands (Updation in Re-settlement Register Bill, 2017. (L.A. Bill No.14 of 2017)
- 6) The Andhra Pradesh Court Digital Data Authority (Effective Delivery of e-services) Bill , 2017 (L.A. Bill NO.15 of 2017)
- 7) The Andhra Pradesh Value Added Tax (Amendment) Bill 2016 (L.A. Bill No.13 of 2016.)

శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు: అధ్యక్షా, ఒక సబ్మిషన్ ఏమిటంటే, మొత్తం దాదాపు 20 బిల్లుల వరకూ ఉన్నాయి. అధ్యక్షా, వ్యాట్ కు సంబంధించిన రెండు బిల్లులు, అప్రాప్రియేషన్ కు సంబంధించిన రెండు బిల్లులు ఉన్నాయి. ఈ బిల్లులను ఈరోజు తీసుకుని మిగిలిన బిల్లులన్నింటినీ తేది. 30.03.2017 నాడు తీసుకోవడానికి మంత్రులంతా ఒప్పుకున్నారు. I have also talked with the Minister for Revenue and other Ministers and they are also ready to take-up the Bills on 30-3-2017. అందువల్ల, ఈ నాలుగు బిల్లులను ఈనాడు పూర్తిచేస్తే బాగుంటుంది. అధ్యక్షా, మొట్టమొదటిగా సభకు క్షమాపణ చెప్పాలి. ఎందుకంటే, అనుకున్న సమయానికంటే శాసనసభలో బిల్లులు పాసవడం బాగా ఆలస్యమైంది. కొన్ని అంశాల్లో ఇబ్బందికర పరిస్థితులు ఏర్పడడం వల్ల అనుకున్న సమయానికి బిల్లులను అక్కడ పాస్ చేయలేకపోయాము. Ultimately, we have got the Bills passed in the Legislative Assembly and the same has been communicated to the A.P. Legislative Council also. First of all, I request the Hon'ble Chairman to permit me to move the Bills.

6.సభా కార్యక్రమం - ప్రభుత్వ బిల్లులు

L.A. BILL No. 13 OF 2016

MR. CHAIRMAN: Mr. Yanamala Ramakrishnudu, move the motion.

SRI YANAMALA RAMAKRISHNUDU: Chairman Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Value Added Tax (Amendment) Bill 2016, (L.A. Bill No.13 of 2016) be taken into consideration.”

MR. CHAIRMAN: Motion moved. Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Value Added Tax (Amendment) Bill 2016, ,(L.A. Bill No.13 of 2016) be taken into consideration.”

శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు: అధ్యక్షా, ఈ రెండు బిల్లులు దాదాపు ఒకే విధంగా ఉన్నాయి. ఎందుకంటే, ఈ బిల్లులు ప్రభుత్వానికి ఆదాయం కంటే నష్టం వచ్చే బిల్లులు. ఈ రెండు బిల్లులు కలిపి రూ. 50 కోట్ల వరకూ నష్టం వస్తుంది. ఎందుకంటే, కొన్ని మినహాయింపులు ఇవ్వడం వల్ల ఆ నష్టం వస్తుంది.

L.A. BILL No. 3 OF 2017

MR. CHAIRMAN: Mr. Yanamala Ramakrishnudu, move the motion.

SRI YANAMALA RAMAKRISHNUDU: Chairman Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Value Added Tax (Amendment) Bill 2017 (L.A. Bill No.3 of 2017.) be taken into consideration."

MR. CHAIRMAN: Motion moved. Now, the question is:

"That the Andhra Pradesh Value Added Tax (Amendment) Bill 2017 (L.A. Bill No.3 of 2017.) be taken into consideration."

సా. 06.00

శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు: అధ్యక్షా, ట్రిస్టార్, ఫైవ్ స్టార్, సాధారణ హోటల్స్ ఇలా తేడా లేకుండా 14.5శాతం ఉండే విలువ ఆధారిత పన్నును 5శాతం చేస్తున్నాము. దీనివల్ల ప్రభుత్వానికి రూ.20కోట్లు నష్టం వస్తుంది.

ఇకపోతే అంతకుముందు ఈ-పాస్ మిషన్స్ కొంటే 14.5శాతం పన్ను విధించడం జరిగేది. దానికి కూడా మినహాయింపునివ్వడంవల్ల దానివల్ల దాదాపు రు.20 కోట్లు నష్టం వస్తుంది. రెండూ కలిపి దాదాపు రు.50కోట్లు నష్టం వస్తుంది. నష్టం వచ్చినా కూడా డీమానిటైజేషన్ తరువాత ఈ-పాస్ యంత్రాలు చాలా ముఖ్యమైనది పన్ను మినహాయింపు చేయమని సంస్థలు అడిగినందున వాటికి పన్ను మినహాయింపు చేయడం జరిగింది.

టూరిజం పాలసీ ప్రకారంగా 5శాతం ఉండాలనే క్లాజు ఉన్నందున హోటల్స్ కు 14.5శాతంగా ఉన్న పన్నును 5శాతం చేశాము. పెద్ద హోటల్స్ కు, చిన్న హోటల్స్ కు తేడా లేకుండా సమానం చేయడం జరిగింది. These are the bills.

MR. CHAIRMAN: The question is:

"That the Andhra Pradesh Value Added Tax (Amendment) Bill, 2016" be taken into consideration.

(PAUSE)

The motion was carried and the Bill was considered.

Clause 2 to 4, Clause- 1, Enacting Formula & Long Title:

MR. CHAIRMAN: The question is:

"That Clause 2 to 4, Clause-1, Enacting Formula & Long Title do stand part of the Bill."

(PAUSE)

The motion was carried and the Clause 2 to 4, Clause-1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

SRI YANAMALA RAMAKRISHNUDU (HON'BLE MINISTER FOR FINANCE): Chairman Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Value Added Tax (Amendment) Bill, 2016 be passed."

MR. CHAIRMAN: Motion moved. The question is:

"That the Andhra Pradesh Value Added Tax (Amendment) Bill, 2016" be passed."

(PAUSE)

The motion was carried and the Bill was passed.

L.A. BILL No.3 OF 2017 (Contd.):

MR. CHAIRMAN: The question is:

"That the Andhra Pradesh Value Added Tax (Amendment) Bill, 2017" be taken into consideration.

(PAUSE)

The motion was carried and the Bill was considered.

Clause 2, Clause- 1, Enacting Formula & Long Title:

MR. CHAIRMAN: The question is:

"That Clause 2, Clause-1, Enacting Formula & Long Title do stand part of the Bill."

(PAUSE)

The motion was carried and the Clause 2, Clause-1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

SRI YANAMALA RAMAKRISHNUDU: Chairman Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Value Added Tax (Amendment) Bill, 2017 be passed."

MR. CHAIRMAN: Motion moved. The question is:

"That the Andhra Pradesh Value Added Tax (Amendment) Bill, 2017" be passed."

(PAUSE)

The motion was carried and the Bill was passed.

APPROPRIATION BILL (L.A. BILL NO.8 OF 2017):

శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు: అధ్యక్షా, సస్టిమెంటరీ, అప్రాప్రియేషన్ బిల్లు ఉంది. Chairman Sir, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Appropriation Bill, 2017."

MR. CHAIRMAN: Motion moved. The question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Appropriation Bill, 2017."

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు: బడ్జెట్‌మీద చాలా విపులంగా చర్చించాము. అందుచేత ఈ బిల్స్ పాస్ చేయాల్సిందిగా గౌరవ సభ్యుల్ని, మిమ్మల్ని కోరుతున్నాము.

MR. CHAIRMAN: The question is:

"That the Andhra Pradesh Appropriation Bill, 2017." be taken into consideration.

(PAUSE)

The motion is carried and the Bill is considered.

Clauses 2 & 3, Schedule Clause 1, Enacting Formula & Long Title:

MR. CHAIRMAN: The question is:

"That Clauses 2 & 3, Schedule Clause 1, Enacting Formula & Long Title" do stand part the Bill.

(PAUSE)

The motion is carried and the Clauses 2 & 3, Schedule Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill.

SRI YANAMALA RAMAKRISHNUDU: Chairman Sir, I request:

“That the Andhra Pradesh Appropriation Bill, 2017 be passed”

MR. CHAIRMAN: The question is:

“That the Andhra Pradesh Appropriation Bill, 2017 be passed”

(PAUSE)

The motion was carried and the Bill was passed.

APPROPRIATION BILL (L.A. BILL NO.9 OF 2017):

SRI YANAMALA RAMAKRISHNUDU: Chairman Sir, I beg to move:

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Appropriation (No.2) Bill, 2017.”

MR. CHAIRMAN: Motion moved. The question is:

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Appropriation (No.2) Bill, 2017.”

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

The question is:

“That the Andhra Pradesh Appropriation (No.2) Bill, 2017.” be taken into consideration.

(PAUSE)

The motion is carried and the Bill is considered.

Clauses 2 & 3, Schedule Clause 1, Enacting Formula & Long Title:

MR. CHAIRMAN: The question is:

“That Clauses 2 & 3, Schedule Clause 1, Enacting Formula & Long Title” do stand part the Bill.

(PAUSE)

The motion is carried and the Clauses 2 & 3, Schedule Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill.

SRI YANAMALA RAMAKRISHNUDU: Chairman Sir, I request:

“That the Andhra Pradesh Appropriation (No.2) Bill, 2017 be passed”

MR. CHAIRMAN: The question is:

“That the Andhra Pradesh Appropriation (No.2) Bill, 2017 be passed”

(PAUSE)

The motion was carried and the Bill was passed.

శ్రీ ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వర్లు: శాసనసభలో బిల్స్ ఎలాగూ పాస్ చేశారు. డిమాండ్స్ మీద మనకు చర్చ ఏమీ జరగలేదు కాబట్టి ఇందులో క్లారిటీ ఏమీలేదు. ఇందులో నాకొక చిన్న అనుమానముంది. తరువాత అడగడంకంటే ముందే క్లారిఫై చేసుకుంటాను. అప్పుల గురించి పరిశీలిస్తే, ఈ రాష్ట్రంలో అప్పులు పెరుగుతున్నాయని తెలుస్తోంది. సహజంగా ఎక్కడో ఒకచోట జి.ఎస్.డి.పికి అప్పుల శాతం తగ్గుతుంటేనే ఇబ్బందులు లేకుండా ఉంటుంది. మనకు వస్తున్నటువంటి జి.ఎస్.డి.పి ని మనకు వచ్చే రెవెన్యూలో చూస్తే 28.59 శాతం కంటే తేడా తగ్గడంలేదు. భవిష్యత్తులో అది అలాగే మెయింటైన్ చేస్తూ పోతుంటే వచ్చిన మొత్తం రాష్ట్ర ఆదాయంలో పెన్షన్స్, జీతాలు, అప్పులు, వడ్డీలకు కట్టుకోవడానికి కూడా సరిపోదు. కొత్త

రాష్ట్రం కాబట్టి ఇంకా మనం అప్పులు చేయాల్సి ఉంటుంది. వాటిని తీర్చడానికి ప్రభుత్వం ఏ విధంగా ఆలోచిస్తోంది. ఈ అప్పులు ఇలా పెంచుకుంటూ పోతే భవిష్యత్తులో ఏ విధంగా మనుగడ సాగుతుందనేది కొంచెం అర్థంకాని పరిస్థితి. 2014-15 నుంచి ఇప్పటిదాకా చూస్తే ఆరోజున మీరిచ్చిన ఫిగర్ రూ.1.48కోట్లు వచ్చింది. ఇవాళ మీరు బడ్జెట్ ఎస్టిమేట్, అంటే probable debt at the end of 2017-18 కూడా చూస్తే రూ.2.16కోట్లకు ఎగబాకే పరిస్థితి కనబడుతోంది. దీనిని ఏ విధంగా మనం ఎదుర్కోబోతున్నామనేది చూడాల్సిన అవసరముంది.

బడ్జెట్ పరిశీలిస్తే, గతంలోని లక్షా పదకొండువేల కోట్ల రూపాయల నుంచి లక్షా యాభై ఆరువేల కోట్లకి పెరిగింది. ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరానికి సంబంధించి రివెన్యూ ఎస్టిమేషన్ ప్రకారం అది నిజం కాదమేనని అనిపిస్తోంది. 2016-17 బడ్జెట్ మొత్తం ఒక లక్షా ముప్పై రెండువేల కోట్ల రూపాయలైతే, 2017-18 సంవత్సరానికి సంబంధించి పెట్టిన బడ్జెట్ లక్షా యాభై ఆరు వేల కోట్ల రూపాయలు. ఇదే సమయంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం బడ్జెట్ కు మించి అప్పులు చేస్తూ పోతుందన్నటువంటి అభిప్రాయం ఇక్కడ కలుగుతోంది. గత నాలుగు సంవత్సరాల బడ్జెట్ డాక్యుమెంట్స్ ను పరిశీలిస్తే అప్పు రూ.97,127కోట్లు నుంచి ఈ సంవత్సరం రూ.2,16,000కోట్లకి ఎగబాకే పరిస్థితి ఉంది. అంటే ఈ నాలుగు సంవత్సరాలుగా దాదాపు ఒక లక్షా పదైనిమిది వేల కోట్ల రూపాయలు పెరుగుతోంది. అంతకుముందు చూస్తే అప్పు చాలా పరిమితంగా ఉండేది. అంతగా పెరగలేదు. ఇదేకాలంలో బడ్జెట్ పెరుగుదల కేవలం రూ.45,176కోట్లు కాగా అప్పు పెరుగుదల రూ.1,18,000కోట్లు. దీనిప్రకారం చూస్తే రెవెన్యూలోటు కూడా ఎక్కువవుతుందనిపిస్తోంది. కొంచెం మంత్రిగారు క్లారిఫై చేయాల్సిన అవసరముంది.

ఇదే సమయంలో రెవెన్యూ ఎంత ఉందనేది పరిశీలిస్తే 2014-15 లో రూ.86,066కోట్లు ఉండగా, 2017-18 లో రూ.1,25,495కోట్లని మీ అంచనాగా చూపెట్టారు. అంటే ఆదాయంలో పెరుగుదల ఈ నాలుగు సంవత్సరాలలో కేవలం రూ.41429కోట్లు. ఇది ఆదాయంలో పెరుగుదల. అప్పుల్లో పెరుగుదల మాత్రం రూ.1,18,000కోట్లు. ఆ విధంగా మన ఆదాయంకంటే మించి అప్పులు పెరుగుతున్నాయి. దానిని భవిష్యత్తులో ఏ విధంగా చేస్తారనేది ఒక క్లారిఫికేషన్ కావాల్సిన అవసరముంది. ఈ విధంగా అప్పులు పెంచుకుంటూ పోతే ఎఫ్.ఆర్.బి.ఎంను మీరెలా అడ్జస్ట్ చేయబోతున్నారు. ఇప్పుడు ఎఫ్.ఆర్.బి.ఎం మూడు శాతానికి లోబడే ఉందా? ఎఫ్.ఆర్.బి.ఎంను పెంచమని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని అడిగారు. ఎఫ్.ఆర్.బి.ఎం., పెరగకపోతే మనకు ఇబ్బంది ఎదురవుతుంది. భవిష్యత్తులో రాజధాని నిర్మాణానికి, పోలవరానికి ఎక్కువ నిధులు అవసరమవుతుంది. దాదాపు రూ.46,000కోట్లు పోలవరం నిర్మాణానికి అవసరమవుతుందని అనుకుంటున్నాము. ఇప్పటివరకూ పోలవరం నిర్మాణానికి చాలా పరిమితంగానే ఖర్చుపెట్టాము. ఒకవేళ కేంద్రం నుంచి నిధులు రావడం ఆలస్యమైతే ఏవిధంగా అడ్జస్ట్ చేయబోతున్నారు? ఒకవేళ దానికి మళ్ళీ అప్పులు చేయాలంటే ఎఫ్.ఆర్.బి.ఎం చట్టం అడ్డం వస్తే రాకుండా ఉండడానికి ఏ చ్యలు తీసుకున్నారు? కేంద్రప్రభుత్వంతో ఏ విధంగా నెగోషియేట్ చేశారు? వీటిమీద కూడా కొంచెం క్లారిటీ ఉండేటట్లయితే బాగుంటుంది. సాధారణ బడ్జెట్ లో కలపకుండా వ్యవసాయ బడ్జెట్ ను వేరుగా పెట్టి ప్రాధాన్యత ఇచ్చారు కాబట్టి ప్రత్యేక చర్చ ఉంటుందనే అభిప్రాయం ప్రజలకుంది. ప్రత్యేకంగా చర్చ పెట్టమని ఆర్థికమంత్రిగారు ఇక్కడ ఉండగానే అడిగాను. కానీ వాస్తవంలో అది కనబడడంలేదు.

సా. 06.10

దాదాపు 60శాతం పైగా వ్యవసాయం మీద ఆధారపడిన జనాభా ఉంది. వ్యవసాయానికి సపరేట్ బడ్జెట్ పెడుతున్నాము. దాదాపు 60శాతంకు పైగా ఉన్న ప్రజానీకానికి సంబంధించిన అనేక ఇష్యూస్ ఉంటే

దానికి మొన్న బడ్జెట్ లో కూడా చూస్తే 5.9శాతం, 6శాతం బడ్జెట్ కేటాయింపులు ఇచ్చి, వ్యవసాయానికి ప్రత్యేక బడ్జెట్ చూపిస్తున్నామని ఎంతవరకు సమంజసం? మహారాష్ట్రలో వ్యవసాయానికి 12శాతం కేటాయిస్తున్నారు. వ్యవసాయ బడ్జెట్ పెంచడానికి ఏయే చర్యలు తీసుకుంటున్నారు? ఇంత తక్కువ బడ్జెట్ తో వ్యవసాయంలో అనేక సమస్యలు వస్తున్నాయి, వ్యవసాయంలో ఎక్కువగా నష్టం వస్తోంది, వాటిని ఎలా పరిష్కరిస్తారనే అంశం చెప్పాల్సిందిగా మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు: అధ్యక్షా, వ్యవసాయ బడ్జెట్ మీద సెపరేట్ గా డిస్కస్ అయి ఉండాలి, అయ్యిందో లేదో నాకు ఐడియా లేదు. ఒక సందర్భంలో అగ్రికల్చర్ మినిస్టర్ శ్రీ ప్రత్తిపాటి పుల్లారావు గారు, శ్రీ ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వర్లు గారు తర్జనభర్జనగా మాట్లాడుకోవడం విన్నాను. ఏదేమైనా డిమాండ్లు పాస్ చేయడానికి సమయం తక్కువగా ఉంది. డిమాండ్స్ కు ఎక్కువగా డిస్కస్స్ పెట్టలేకపోతున్నాము. అదేవిధంగా నేను అడిగినప్పుడు కేటగారికల్ గా చెప్పాను. బడ్జెట్, అగ్రికల్చర్ బడ్జెట్ కలిపి డిస్కస్ చేయాలనుకున్నాము. బహుశా హౌస్ లో టైం ఉందో లేదో తెలియదు కాని, వారు డిస్కస్ చేశారో లేదో నాకు ఐడియా లేదు. అది డిస్కస్ చేయలేదు అంటే టైం లేకపోవడం తప్ప, మాకు ఇష్టం లేకకాదు. తరువాతి బడ్జెట్ నుండి డిస్కస్ చేయడానికి ప్రయత్నిస్తాము. అదేవిధంగా వ్యవసాయానికి కేవలం 5శాతం కేటాయించామన్నారు. నాకు తెలిసినంతవరకూ రూ.9వేలకోట్ల పైచిలుకు వ్యవసాయానికి కేటాయించాము. మనకున్న 1లక్షా 56వేల కోట్ల బడ్జెట్ లో వ్యవసాయంకు ఎక్కువ ప్రాధాన్యత ఇచ్చాము. వ్యవసాయాన్ని సెపరేట్ గా చూడటానికి లేదు. వ్యవసాయంతోపాటు, మేజర్, మీడియం, మైనర్ ఇరిగేషన్లు కూడా వ్యవసాయంలో భాగమే. ఎందుకంటే వ్యవసాయం చేయడానికి నీళ్లు ప్రధానమైనవి. నీళ్లకు ఎంత ఖర్చుపెడుతున్నామో కూడా చూడాల్సి ఉంది. ఇరిగేషన్ కు రూ.13వేల కోట్లు, వ్యవసాయానికి రూ.9వేల కోట్లు, రెండూ కలిపి దాదాపుగా రూ.22వేల కోట్లు వరకూ బడ్జెట్ లో కేటాయిస్తున్నాము. మహారాష్ట్రకు చాలా పెద్ద బడ్జెట్ ఉంటుంది. మనది చిన్న రాష్ట్రం, చిన్న బడ్జెట్. ఆ బడ్జెట్ లోనే మొదటి ప్రాధాన్యత వ్యవసాయంకు, ఇరిగేషన్ కు ఇస్తున్నాము. రెండింటిని కలిపి చూడాల్సిన అవసరం ఉంది. గౌరవ సభ్యులు శ్రీ ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వర్లు గారు అగ్రికల్చర్ ఎక్స్ పర్ట్. రెండవ అంశము డెట్ గురించి చెప్పారు. నిజమే. రూ.2లక్షల 16వేల కోట్ల పైచిలుకు ఔట్ స్టాండింగ్ డెట్. అంటే దాదాపు హైదరాబాదు స్టేట్, ఆంధ్ర స్టేట్ మెర్ట్ల అయిన తరువాత అక్కడి నుండి వచ్చిన అప్పు అంతా కూడా తరువాత బైఫర్ కేషన్ అయిన తరువాత పాపులేషన్ బేసిస్ మీద డివైడ్ అయిన తరువాత వచ్చిన డెట్ పెరుగుతూనే వచ్చింది. గత సంవత్సరం అప్పు తెచ్చాము, ఈ సంవత్సరం కూడా ఇప్పటికి 2016-17లో దాదాపు రూ.20వేలకోట్లు అప్పు అవుతుంది, 2017-18వ సంవత్సరంలో కూడా దాదాపు రూ.23వేల కోట్లవరకూ అప్పు అవుతుంది. ఇవన్నీ కూడా యాడ్ అవుతున్నాయి. ఫిగర్స్ అన్నీ కూడా ఉన్నాయి కాబట్టి దానిని డివై చేసింది ఏమీ లేదు. ఈ రోజు వరకూ చూస్తే ఔట్ స్టాండింగ్ డెట్ చూస్తే రూ.2లక్షల 16వేల కోట్ల డెట్ ఉంది. దానికి వడ్డీలు రూ.9వేలకోట్ల పైచిలుకు కడుతున్నాము. ఇది ఫైనాన్షియల్ సెక్టర్ లో అంత మంచి సంప్రదాయం కాదు. బారోయింగ్స్ కూడా లిమిట్ చేసుకోవాలి. అదేవిధంగా ఖర్చు కూడా సరిగ్గా చేసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. మన ప్రభుత్వమే కాదు, ఏ ప్రభుత్వమైనా రెవెన్యూ తగ్గిపోతోంది, ఎక్స్ పెండిచర్ మాత్రం పెరిగిపోతోంది. అందుచేత ఎక్స్ పెండిచర్ గ్రోత్ అంటే పబ్లిక్ లో ఉండే సమస్యలకు మనం అడ్రస్ చేయకపోతే ప్రాబ్లమ్ వస్తుంది. ప్రాజెక్టులు కావాలంటే డబ్బులు కావాలి, డబ్బులు కావాలంటే మనకుండే రిసోర్సెస్ సరిపోవడం లేదు. అందుచేత మనకు వచ్చే రిసోర్సెస్ కేంద్రప్రభుత్వం నుండి వచ్చేవి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ వనరులు, మరియు బారోయింగ్స్. అందుచేత డెఫిసిట్ ఫైనాన్సింగ్ అనేది ఏ ప్రభుత్వానికైనా ఇన్ వెటబుల్ అయిపోయింది. అంటే డెఫిసిట్ ఫైనాన్సింగ్ మన దగ్గర ఎక్కువగా ఉంది. ఈ సంవత్సరం కంట్రోల్ చేయాలనుకుంటున్నాము. రెవెన్యూ ఎక్స్ పెండిచర్ కంట్రోల్ చేయాలి, అదేవిధంగా రెవెన్యూ రిసీట్స్ పెంచుకోవాలి. జూలై నుండి జియస్ టి అమలులోకి వస్తే రెవెన్యూస్ పెరిగే అవకాశం ఉంది. ఫలితంగా

జి.యస్.డి.పి గ్రోత్ రేటు కూడా 1.5 నుండి 2శాతంకు పెరుగుతుందని ఎకనామిక్ సర్వేయర్లు అంచనా వేస్తున్నారు. అందుచేత రుణ భారం తగ్గాలంటే రెండు రకాలుగా ఉంటుంది. గౌరవసభ్యులు 28.5శాతం జి.యస్.డి.పిలో రుణ శాతం ఉందని చెప్పారు. నిజమే, ఉంది. ఎఫ్.ఆర్.బి.యమ్ యాక్టు ప్రకారం 25శాతం ఉండాలి, కానీ ఎక్కువ రీచ్ అయ్యాయి. రెవెన్యూ డెఫిసిట్ కూడా జీరోకి రావాలి. 14th Finance Commission చివరికి వచ్చేసరికి జీరోకి రావాలి, ప్రస్తుతం 0.75 శాతం ఉంది. అలాగే ఫిస్కల్ డెఫిసిట్ కూడా 2017-18లో 3శాతం అనుకున్నాము. కానీ అది దాటడానికి ఎక్కువ పరిస్థితులు ఉన్నాయి. కేంద్ర ప్రభుత్వంను కూడా ఎఫ్.ఆర్.బి.యం యాక్టు క్రింద 0.5 శాతానికి కూడా పర్మిషన్ ఇచ్చినట్లయితే యాక్టు అమెండ్ చేసే వెసులుబాటు వస్తుంది. ఇంకా బారో చేసుకునే వెసులుబాటు వస్తుంది. బారోయింగ్ చేయడం అనేది ఏ ప్రభుత్వానికైనా ఇనెవిటబుల్. ఎక్స్పెండిచర్ పెరుగుతోంది, ఆదాయం పెద్దగా పెరగడం లేదు. ఆదాయ, వ్యయాలకు వ్యత్యాసం ఉంటోంది కాబట్టి దానిని పూరించడానికి డెఫిసిట్ను ఫిల్ చేయడానికి బారోయింగ్ చేయాల్సిన అవసరం మనకు ఉంది, ప్రపంచవ్యాప్తంగా కూడా ఉంది. అందుచేత it is not a bad thing, but బారోయింగ్లో చూసినట్లయితే ఔట్స్టాండింగ్ డెబ్ట్లో గాని, లేదంటే ఓవర్ హాల్ డెబ్ట్లో చూసినట్లయితే లాంగ్టర్మ్ డెబ్ట్ అయితే పెద్దగా ప్రాబ్లమ్ ఉండదు. కానీ షార్ట్టర్మ్ డెబ్ట్ లిమిట్ దాటినట్లయితే ఖచ్చితంగా ఏ రాష్ట్రమైనా డెబ్ట్ బ్రాస్లోకి వెళ్లిపోతుంది. మాకు ఆ ప్రాబ్లమ్ లేదు, ఎక్కువ లాంగ్టర్మ్ డెబ్ట్ ఉంది, మనకు వారసత్వంగా వచ్చింది కూడా లాంగ్టర్మ్ డెబ్ట్. అందుచేత షార్ట్టర్మ్ బారోయింగ్స్ అనేది చాలా తక్కువ. అందుచేత ప్రస్తుతానికి ఫరవాలేదు కానీ, గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు జి.యస్.డి.పి పెరిగినట్లయితే రెవెన్యూ కూడా వస్తుంది. అంతేకాకుండా జి.యస్.డి.పి పెరిగినట్లయితే పర్సంటేజెస్ కూడా తగ్గడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఈ రోజున జి.యస్.డి.పి చూసినట్లయితే రూ.6లక్షల 99వేల కోట్ల పైచిలుకు ఉంది. దానిలో పర్సంటేజీ కట్టినప్పుడు నేచురల్గానే ఆ పర్సంటేజీ ఒకటి ఉంటుంది. అదే ఈ సంవత్సరం అయితే రూ.7లక్షల కోట్ల పైచిలుకు జి.యస్.డి.పి ఉంటుంది. దానిలో పర్సంటేజీలు చూస్తే ఒకలాగ ఉంటుంది. అదే రూ.8లక్షల కోట్ల పైచిలుకు జి.యస్.డి.పి ఉంటే దానిలో పర్సంటేజీ ఒకలాగ ఉంటుంది. అందుచేత జి.యస్.డి.పి అయినా పెరగాలి, లేదంటే రెవెన్యూస్ అయినా పెరగాలి. ఈ రెండూ పెరిగితే ఎక్స్పెండిచర్ కొంత ప్రాపర్గా ఛానలైజ్ అయ్యి తగ్గితే డెఫిసెట్గా ఫిస్కల్ పారామీటర్స్ అన్నీకూడా సెట్ చేయడానికి ప్రభుత్వం అన్నివిధాల ప్రయత్నం చేస్తున్నది.

MR. CHAIRMAN : The question is:

"That the Andhra Pradesh Appropriation Bill, 2017 and Andhra Pradesh Appropriation (No.2) Bill, 2017" be taken into consideration.

(PAUSE)

The motion is carried and the Bills are considered.

Clauses 2 & 3, Schedule, Clause 1, Enacting Formula & Long Title:

MR. CHAIRMAN : The question is:

"That Clauses 2 & 3, Schedule, Clause 1, Enacting Formula & Long Title" do stand part the Bill.

(PAUSE)

The motion is carried and the Clauses 2 & 3, Schedule, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bills.

SRI YANAMALA RAMAKRISHNUDU: Chairman Sir, I request:

"That the Andhra Pradesh Appropriation Bill, 2017 and Andhra Pradesh Appropriation (No.2) Bill, 2017 be passed"

MR. CHAIRMAN : The question is:

“That the Andhra Pradesh Appropriation Bill, 2017 and Andhra Pradesh Appropriation (No.2) Bill, 2017 be passed”

(PAUSE)

The motion was carried and the Bills were passed.

SRI YANAMALA RAMAKRISHNUDU : Chairman Sir, the rest of the Bills may please be taken-up on 30.03.2017.

MR. CHAIRMAN : O.K. ఆర్థిక శాఖ మంత్రి గారు, రాష్ట్ర ప్రజలకు ఉగాది శుభాకాంక్షలు తెలపండి.

శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు: అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం తరఫున మీకు, గౌరవ సభ్యులకు, అదేవిధంగా రాష్ట్రప్రజానీకం అందరికీ కూడా నూతన సంవత్సర ఉగాది శుభాకాంక్షలు.

శ్రీ కె.ఇ. కృష్ణమూర్తి: అధ్యక్షా, మీరు కర్నూలు వాస్తవ్యులు కాబట్టి కర్నూలు జిల్లా వాస్తవ్యులకు ముందుగా ఉగాది శుభాకాంక్షలు తెలుపుతూ, అదేవిధంగా రాష్ట్ర ప్రజానీకం అందరికీ ఉగాది శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తున్నాను.

సా.06.20

మిస్టర్ చైర్మన్: ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనపరిషత్తు గౌరవసభ్యులకు మరియు తెలుగు ప్రజలకు శ్రీ హేవళంబి నామ సంవత్సర ఉగాది శుభాకాంక్షలు తెలియచేస్తున్నాను. ఈ హేవళంబి నామ సంవత్సరంలో తెలుగు ప్రజలకు అన్ని విధాలా శుభం జరగాలని, ప్రజలందరూ సుఖసంతోషాలతో, ఆయురారోగ్యాలతో, చక్కని సిరిసంపదలతో వర్షిల్లాలని మనసారా మరొకసారి కోరుకుంటున్నాను. ఉగాది పండుగ రోజున పడుచుల మేళవింపులతో ప్రత్యేకంగా తయారుచేసిన ఉగాది పచ్చడి ఎంత రుచికరంగా ఉంటుందో, అదేవిధంగా తెలుగు ప్రజల జీవితాలలో సుచరితమైన, శుభకరమైన ఫలితాలు లభించాలని, వారి జీవితాలు ఆనందమయంగా నిలవాలని ఆ సర్వేశ్వరుడిని సదా ప్రార్థిస్తున్నాను. శుభం.

The House is adjourned to meet again on Thursday, the 30th March, 2017 at 10.00 a.m.

(Then, the House was adjourned at 6.20 p.m. to meet again on Thursday, the 30th March, 2017 at 10.00 a.m.)